

การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศโรงเรียนสังกัด
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย

ณัฐฐินิชา ชัยนนธิ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มิถุนายน 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศโรงเรียนสังกัด
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มิถุนายน 2564
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

SCHOOL ADMINISTRATION TOWARD THE EXCELLENT SCHOOL UNDER JURISDICTION
OF LOCAL ADMINISTRATION ORGANIZATION CHIANG RAI PROVINCE

NATNICA CHAINONTHEE

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Education Degree
in Educational Administration

June 2021

Copyright 2021 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศโรงเรียนสังกัด
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย

ของ ณัฏฐ์ณิชา ชัยนนท์

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อนุชา กอนพวง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. น้าฝน กันมา)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนทร คล้ายอ่ำ)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ นพรัตน์)

เรื่อง:	การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศโรงเรียนสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	ณัฐธัญญา ชัยนนธิ, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2563
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. น้ำฝน กันมา
คำสำคัญ:	การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย 2) เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย กลุ่มโซนใต้ จำนวน 10 สถานศึกษา รวมทั้งสิ้น 234 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยสถิติที่ใช้ คือ วิธีการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงรายจำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยใช้ Independent Sample t-test และจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยใช้ One-way ANOVA ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า สภาพการบริหารการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สูงสุดอันดับที่ 1 คือ ด้านนักเรียน รองลงมาคือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านผู้ปกครอง และสภาพการบริหารการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาต่ำที่สุด คือด้านครูผู้สอน 2) จากผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ภาพรวมไม่แตกต่างกัน จำแนกตามวุฒิการศึกษา มีความแตกต่างกัน

Title: SCHOOL ADMINISTRATION TOWARD THE EXCELLENT SCHOOL UNDER JURISDICTION
OF LOCAL ADMINISTRATION ORGANIZATION CHIANG RAI PROVINCE

Author: Natnicha Chainonthee, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of
Phayao, 2020

Advisor: Assistant Professor Dr. Namfon Gunma

Keywords: School administration toward the excellent school

ABSTRACT

The purposes of this research are 1) to study the state of school administration toward the excellent school under jurisdiction of local administration organization, Chiangrai province 2) to compare school administration toward the excellent school under jurisdiction of local administration organization, Chiangrai province classified by educational degree and by work experience 3) to propose development guidelines for school administration toward the excellent school under jurisdiction of local administration organization, Chiangrai province. The populations were 234, there were school directors and teachers in 10 schools under jurisdiction of local administration organization, south group, Chiangrai province. The research instruments used a five-rating scale questionnaire and the data was analyzed into percentage, mean and standard deviation, used Independent Sample t-test for comparing the opinions about school administration toward the excellent school under jurisdiction of local administration organization, Chiangrai province classified by educational degree and used One-way ANOVA for comparing the opinions classified by work experience and the research revealed that; 1) the overall state of school administration toward the excellent school under jurisdiction of local administration organization, Chiangrai province was at high level. The implementation state ranking in each aspect considered from the highest to the lowest was: Students, Academic, Parents, Budget, and Teachers. 2) The comparison of school administration toward the excellent school under jurisdiction of local administration organization, Chiangrai province classified by educational degree was not different, and there were 3 pairs classified by work experience were differences of opinions with statistical significance at the level of .05.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยฉบับฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดีด้วยความกรุณาของอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้ำฝน กันมา ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแลเอาใจใส่ ให้ความช่วยเหลือในการตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขอันเป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้ด้วยดี ตลอดมา

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย ผศ.ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ อาจารย์ที่ปรึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา ผศ.ดร.สันติ บุรณะชาติ ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการศึกษา ดร.ปณณัฐ ไซยคำ ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการ ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการบริหารการศึกษา และนายพิศาล พองนิว ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายงานวิชาการ โรงเรียน เทศบาล 1 (บ้านเก่า) ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลและประเมินผล ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความถูกต้อง ทั้งทางด้านภาษา เนื้อหา ระเบียบวิธี และเครื่องมือที่ใช้ ในการดำเนินการวิจัย ช่วยแนะนำ แก้ไขให้สมบูรณ์และสำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบคุณคณะผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย (โซนใต้) ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม และได้ช่วยเก็บรวบรวม ข้อมูลลงจัดส่งคืนให้ผู้วิจัย ขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและ เป็นกำลังใจ จนทำให้งานวิจัยแล้วเสร็จได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ครูบาอาจารย์ เจ้าหน้าที่ทุกท่าน และมหาวิทยาลัยพะเยา ที่ประสิทธิ์ ประสาขาวิชาความรู้ทั้งปวง และคอยให้คำแนะนำระหว่างการศึกษาโดยตลอด

เหนือสิ่งอื่นใด ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัวที่สนับสนุน และคอยให้ กำลังใจทุกเวลาที่เหนื่อยล้า ให้ความช่วยเหลือทุก ๆ ด้าน จนการเรียนรู้ผ่านพ้นไปได้ด้วยดี

ท้ายนี้ผู้ศึกษาขอน้อมรำลึกถึงอำนาจบารมีของคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ทั้งหลายที่ในสากลโลก อันเป็นที่พึ่งให้ผู้ศึกษามีสติปัญญาในการศึกษาค้นคว้า ผู้ศึกษาขอให้เป็น กตเวทิตาแต่บิดา มารดา ครอบครัวของผู้ศึกษา ตลอดจนผู้เขียนหนังสือ และบทความต่าง ๆ ที่ให้ความรู้แก่ผู้ศึกษา จนสามารถทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ณัฐธินิชา ชัยนนทิ

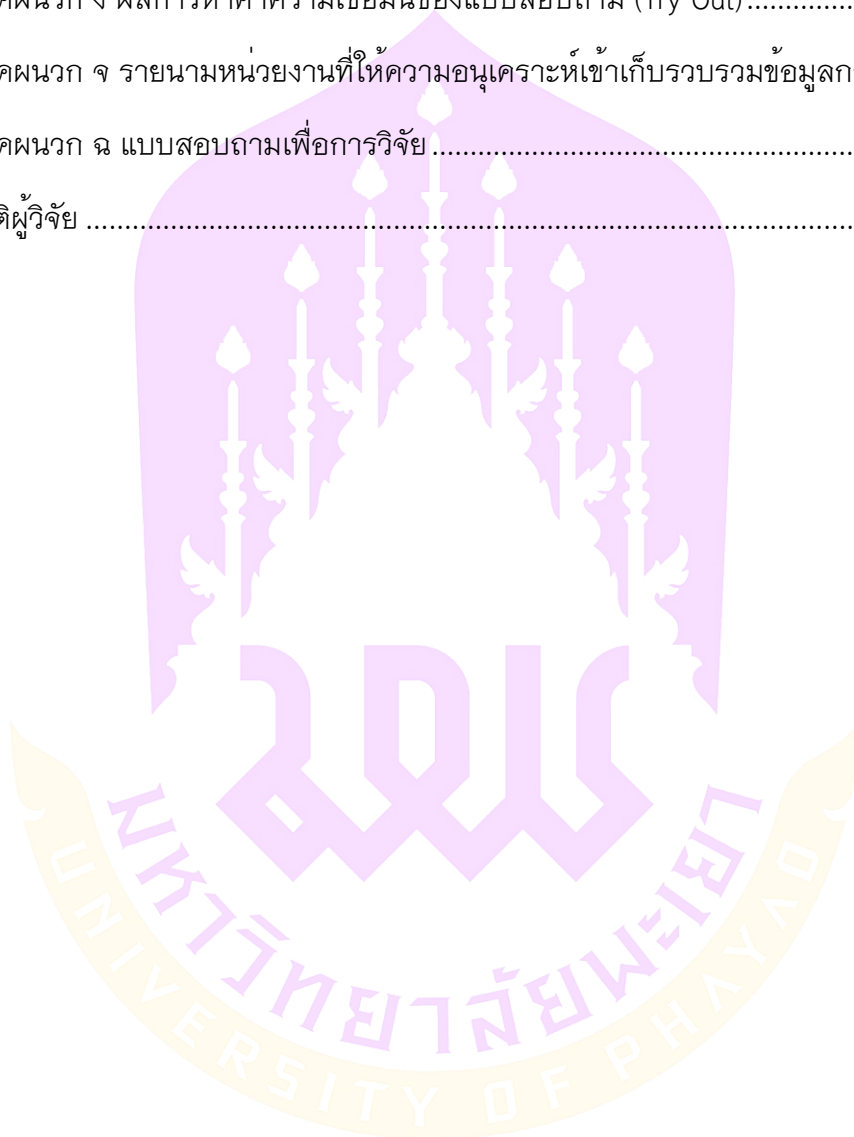
สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1.....	1
บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2	8
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา.....	8
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ	14
แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	42

กรอบแนวคิดของการวิจัย	46
บทที่ 3	48
วิธีดำเนินการวิจัย.....	48
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	48
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	49
การสร้างเครื่องมือการวิจัย	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล	51
การวิเคราะห์ข้อมูล	51
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	53
บทที่ 4	56
ผลการวิจัย	56
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	56
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย	58
ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การ ทำงาน.....	78
บทที่ 5	81
บทสรุป.....	81
สรุปผลการวิจัย	82
อภิปรายผล.....	85
ข้อเสนอแนะทั่วไป	90
บรรณานุกรม	94
ภาคผนวก	98

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ.....	99
ภาคผนวก ข ผลการตรวจค่าความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของ	100
ภาคผนวก ค รายนามหน่วยงานที่ให้ความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย	111
ภาคผนวก ง ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Try Out).....	112
ภาคผนวก จ รายนามหน่วยงานที่ให้ความอนุเคราะห์เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย	116
ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	117
ประวัติผู้วิจัย	153

สารบัญตาราง

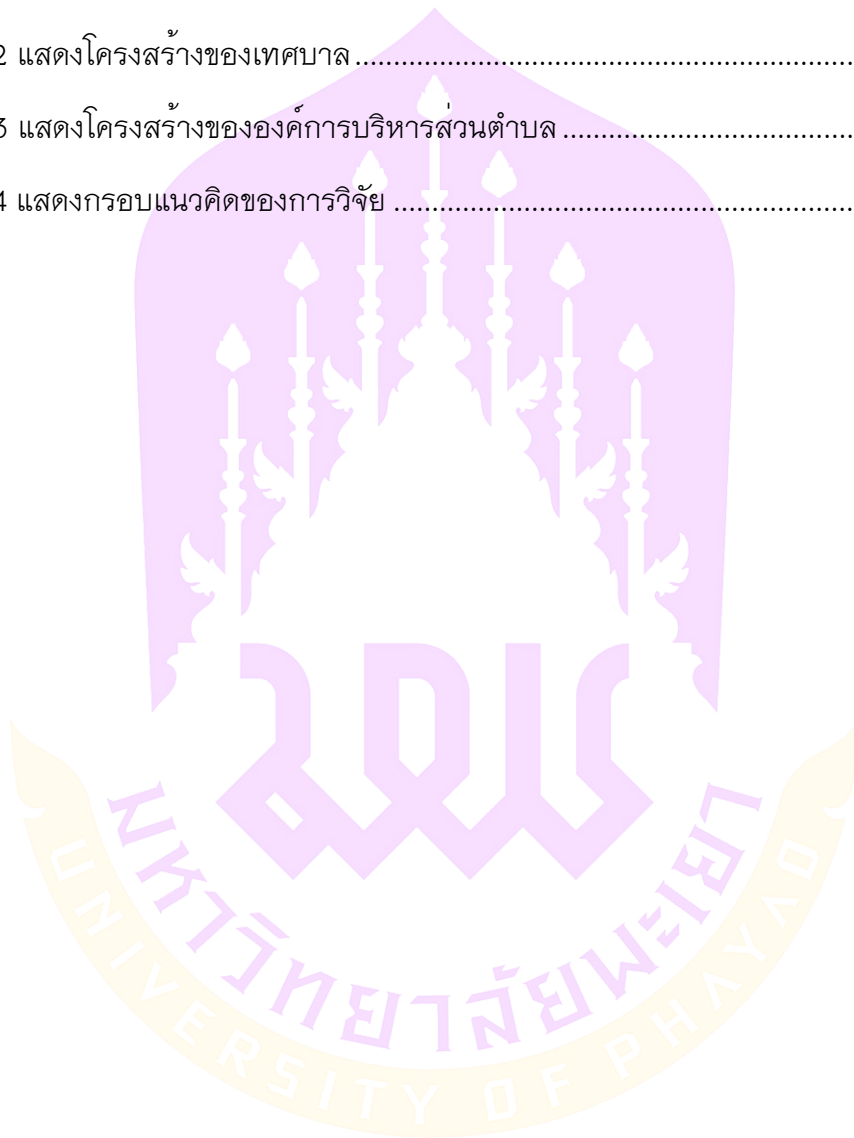
หน้า

ตาราง 1 การแบ่งกลุ่มจังหวัดการศึกษาท้องถิ่นของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	41
ตาราง 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	57
ตาราง 3 แสดงสภาพการบริหารการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวม (n = 234)	58
ตาราง 4 แสดงสภาพการบริหารการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย ด้านนักเรียน (n = 234)	59
ตาราง 5 แสดงสภาพการบริหารการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย ด้านครูผู้สอน (n=234)	60
ตาราง 6 แสดงสภาพการบริหารการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย ด้านวิชาการ (n = 234)	61
ตาราง 7 แสดงสภาพการบริหารการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย ด้านผู้ปกครอง (n = 234)	63
ตาราง 8 แสดงสภาพการบริหารการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย ด้านงบประมาณ (n = 234)	64
ตาราง 9 แสดงผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยภาพรวม (N = 234)	66
ตาราง 10 แสดงผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านนักเรียน (N = 234)	67
ตาราง 11 แสดงผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านครูผู้สอน (N = 234)	68

ตาราง 12 แสดงผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านวิชาการ (N = 234).....	70
ตาราง 13 แสดงผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านผู้ปกครอง (N = 234).....	72
ตาราง 14 แสดงผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านงบประมาณ (N = 234).....	74
ตาราง 15 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามประสบการณ์การ ทำงาน	76
ตาราง 16 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') ด้าน นักเรียน.....	77
ตาราง 17 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') ด้าน ครูผู้สอน	78
ตาราง 18 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามประสบการณ์การ ทำงาน	79
ตาราง 19 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')	79

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 แสดงโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	33
ภาพ 2 แสดงโครงสร้างของเทศบาล	35
ภาพ 3 แสดงโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล	38
ภาพ 4 แสดงกรอบแนวคิดของการวิจัย	47

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในโลกปัจจุบันซึ่งมีการแข่งขันสูงนั้น การบริหารจัดการองค์กรเพื่อให้ประสบความสำเร็จสูงสุด จำเป็นต้องอาศัยแนวคิด ทฤษฎีในการบริหารจัดการ และการพัฒนาองค์กรมาประยุกต์ใช้โดยนำมาผสมผสานกันแบบสหวิทยาการ (Multidiscipline) เพื่อให้สามารถนำองค์กรไปสู่เป้าหมายสูงสุด กลยุทธ์ในการบริหารที่ดีที่สุดที่เป็นที่ยอมรับกันทั่วโลก คือ การบริหารแบบมุ่งเน้นคุณภาพ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันให้กับองค์กร และเพื่อองค์กรประสบความสำเร็จ เช่นเดียวกับองค์กรทางการศึกษาที่ได้นำแนวคิดและหลักการของการบริหารแบบมุ่งเน้นคุณภาพมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยได้กำหนดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 หมวดที่ 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ได้กำหนดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก ส่งผลให้สถานศึกษาทุกแห่งต่างตระหนักและเร่งปรับปรุงคุณภาพเพื่อให้ผ่านการประเมิน และได้รับการรับรองคุณภาพ มาตรฐาน และประกันคุณภาพภายนอกจาก สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) นอกจากนี้สถานศึกษาทุกแห่งยังได้มีการปรับปรุง พัฒนาองค์กรของตนเองให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อสร้างชื่อเสียงให้กับสถานศึกษาของตนเอง ดังนั้นจึงต้องมีระบบการดำเนินการที่ดีและมีประสิทธิภาพ (รัตติยา วงศ์หิรัญตระกูล, 2558, หน้า 1)

สถานศึกษาในปัจจุบันได้มีการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐานให้มีเสถียรภาพในการบริหารการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ เป็นกลไกสำคัญในการบริหารการศึกษา เพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับในสังคม ดังนั้น สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ผลักดันให้มีการปรับเปลี่ยนเพื่อเพิ่มศักยภาพการจัดการศึกษาไทยให้พร้อมสำหรับการแข่งขันในเวทีโลก โดยเฉพาะสังคมโลกในศตวรรษที่ 21 โดยหนึ่งในนโยบายของรัฐบาล คือ การเพิ่ม และกระจายโอกาสทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มอายุได้รับบริการทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ และใช้ทรัพยากรเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดรวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรที่

เกี่ยวข้อง โดยจำเป็นต้องสร้างและพัฒนาให้คนเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสามารถ มีทักษะ ความถนัด ความชำนาญ พร้อมขับเคลื่อน และยกระดับประเทศสู่การเป็นประเทศพัฒนา (จิตรารภรณ์ สามไชย, 2561, หน้า 1) การศึกษาไทยได้มีความพยายามในการส่งเสริม สถานศึกษาให้ก้าวสู่ความเป็นเลิศมาอย่างต่อเนื่อง เช่น โรงเรียนต้นแบบ โรงเรียนดีเด่นรางวัล พระราชทาน หลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ เป็นต้น เพื่อมุ่งให้เกิดการจัดการศึกษาที่มี คุณภาพ มีความเป็นเลิศและได้มาตรฐาน

สำหรับสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีการส่งเสริมการศึกษา เพื่อก้าวสู่ความเป็นเลิศด้วยการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษามาตั้งแต่ปีการศึกษา 2528 จนกระทั่งสถานศึกษาทุกแห่งได้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มากกว่าสิบปี แต่กระแสสังคมก็ยังมี การวิพากษ์วิจารณ์ว่าระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษายังไม่เข้มแข็ง สถานศึกษา ไม่ได้สร้างระบบประกันคุณภาพให้เกิดอย่างเข้มแข็ง มุ่งเน้นการปรับปรุงเพื่อให้ผ่านเกณฑ์ การประเมินคุณภาพภายนอกเท่านั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงได้มีการจัดการศึกษา หลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ เป็นหลักสูตรที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียน แต่ละบุคคลให้มีความเชี่ยวชาญตามความถนัดของตน (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2563) เพื่อส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษในด้านต่าง ๆ อีกทั้งเมื่อมอง ปัญหาในด้านต่าง ๆ ตามเกณฑ์การประเมินหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านนักเรียน พบปัญหาในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ ผู้เรียนยังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย และการจัดการเรียนการสอนยังไม่เป็นไปตามความต้องการ ของนักเรียนมากนัก ด้านครูผู้สอนพบปัญหาในการพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการ บุคลากรของผู้บริหาร ยังไม่เป็นที่พึงพอใจของคนในองค์กร ด้านวิชาการ สถานศึกษามีกรอบ การดำเนินงานและยังไม่มีกรอบการดำเนินงานที่เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการรวบรวม วิเคราะห์และปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศ ไม่มีความเป็นระบบ ขาดขั้นตอนกระบวนการ ดำเนินงานที่ชัดเจน อีกทั้งสถานศึกษาขาดสมรรถนะในการจัดระบบงาน และขั้นตอน กระบวนการทำงานต่าง ๆ ที่ชัดเจน ด้านผู้ปกครองพบปัญหาในด้านของผลการเรียนของ นักเรียนที่ไม่เป็นที่พึงพอใจของผู้ปกครอง และด้านงบประมาณพบปัญหาในการใช้งบประมาณ ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ยังมีหลักสูตรส่งเสริมศักยภาพสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งเป็นการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น หรือ School Based Management for Local Development: SBMLD (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2558) หนึ่งสิ่งที่สังคม คาดหวังจากการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ คุณภาพของผู้เรียน

การจัดการศึกษาจึงต้องดำเนินการอย่างมีคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นตำแหน่งที่มีบทบาทหน้าที่ที่มีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อที่จะนำองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และปรับปรุงการบริหารงานในสถานศึกษาให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสามารถเป็นแบบอย่างให้กับสถานศึกษาอื่น ๆ ได้

คำถามการวิจัย

1. การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย มีสภาพการบริหารเป็นอย่างไร
2. สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย แตกต่างกันหรือไม่ เมื่อเปรียบเทียบกับระหว่างวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร

1.1 ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำนวน 50 โรงเรียน ประกอบผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 50 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 662 คน รวมทั้งสิ้น 712 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย กลุ่มโซนใต้ จำนวน 10 สถานศึกษา ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 10 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 224 คน รวมทั้งสิ้น 234 คน โดยเก็บข้อมูลจากสถานศึกษาที่รับผิดชอบจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งแต่ ระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ประกอบด้วย โรงเรียนเทศบาล 1 (ปาก่อดำ) โรงเรียนเทศบาล 2 (สามัคคีราษฎร์รังสรรค์) โรงเรียนเทศบาลป่าตาล โรงเรียนเทศบาลเวียงป่าเป้า โรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลทรายขาว (ท่าฮ่อ) โรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลดอยงาม (สันช้างตาย) โรงเรียนเทศบาล 1 (ป่าแดด) โรงเรียนเทศบาลเจดีย์หลวง และโรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพาน (ดอนตัน)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย เพื่อหาแนวทางการบริหารสถานศึกษา โดยมีขอบเขตด้านเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ตามเกณฑ์การประเมินหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5 ด้าน

1. ด้านนักเรียน
2. ด้านครูผู้สอน
3. ด้านวิชาการ
4. ด้านผู้ปกครอง
5. ด้านงบประมาณ

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษาสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ

ตัวแปรต้น

1. วุฒิการศึกษา ประกอบด้วย ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี
2. ประสบการณ์การทำงาน ประกอบด้วย ต่ำกว่า 5 ปี/5-10 ปี/และมากกว่า 10 ปี

ตัวแปรตาม

1. สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award: TQA) ปี 2561-2562 7 หมวด

4. ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย กลุ่มโซนใต้ จำนวน 10 โรงเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ** หมายถึง การดำเนินการบริหารสถานศึกษาที่เป็นจริงในสภาพปัจจุบันของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย ที่มุ่งเน้นการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ตามเกณฑ์การประเมินหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5 ด้าน ดังนี้

1.1 **ด้านนักเรียน** หมายถึง วิธีการในการสร้างความผูกพันกับนักเรียนเพื่อความสำเร็จในระยะยาว ครอบคลุมถึงวิธีการที่สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของนักเรียน ตอบสนองความต้องการและทำให้เหนือกว่าคาดหวัง และการใช้สารสนเทศเพื่อปรับปรุงและค้นหาความสำเร็จด้านการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา รวมถึงมีการสร้างและจัดการความสัมพันธ์กับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

1.2 **ด้านครูผู้สอน** หมายถึง การให้การดูแล กำกับ ติดตามการเรียนการสอน หลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ และการสร้างสภาพแวดล้อมของครูผู้สอนที่ก่อให้เกิดผลการดำเนินการที่ดี สถานศึกษามีการสนับสนุน นโยบาย และสิทธิประโยชน์สำหรับครูผู้สอน มีการสร้างความผูกพัน จัดการ และพัฒนาครูผู้สอนเพื่อนำศักยภาพของบุคลากรมาใช้อย่างเต็มที่ให้สอดคล้องไปในทางเดียวกันกับความต้องการทางการศึกษาของสถานศึกษา

1.3 **ด้านวิชาการ** หมายถึง วิธีการในการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูล สารสนเทศ และสินทรัพย์ทางความรู้ (Knowledge Assets) มีการวัดผล

ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศในทุกปีการศึกษา มีการวิเคราะห์และทบทวนผลการดำเนินการ (Performance Analysis and Review) สถานศึกษามีการทบทวนผลการดำเนินการและขีดความสามารถด้านวิชาการ สถานศึกษามีการใช้ตัววัดผลการดำเนินการที่สำคัญ รวมทั้งข้อมูลเชิงเปรียบเทียบและข้อมูลหรือผู้เรียนในการทบทวนเหล่านี้ สถานศึกษาจัดให้มีครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาตรงกับสาขาวิชาที่จัดทำหลักสูตร พัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ

1.4 ด้านผู้ปกครอง หมายถึง การที่สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครอง ทั้งทางบวกและทางลบเพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงแก้ไข อีกทั้งตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการเรียนการสอนพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ สถานศึกษาได้รับความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนในหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ สถานศึกษาได้รับความพึงพอใจต่อความรู้ความสามารถของครูในการพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ รวมถึงการสร้างเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับความปลอดภัย สภาพห้องเรียน และบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนการสอน สถานศึกษาได้รับความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาจากผู้ปกครอง

1.5 ด้านงบประมาณ หมายถึง สถานศึกษามีการใช้งบประมาณได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอกเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา สถานศึกษามีการขอรับการสนับสนุนเงินระดมทรัพยากรเพิ่มเติม มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับการเงินและบัญชีรับผิดชอบงานด้านการเงินและบัญชีโดยตรง รวมถึงการที่สถานศึกษามีการจัดทำบัญชีรายวัน บัญชีแยกประเภท และงบการเงินประจำปี และการที่สถานศึกษาได้รับการตรวจสอบบัญชีทุกปีโดยผู้ตรวจสอบบัญชีที่มีใบอนุญาต

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ประโยชน์ด้านนโยบาย

สถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ตามเกณฑ์การประเมินหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านนักเรียน 2) ด้านครูผู้สอน 3) ด้านวิชาการ 4) ด้านผู้ปกครอง และ 5) ด้านงบประมาณ

2. ประโยชน์ด้านวิชาการ

ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำแนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนการบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จสูงสุด

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย ในครั้งนี้ เพื่อประมวลและนำเสนอเนื้อหาที่ครอบคลุมสาระสำคัญเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ค้นคว้า เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.2 ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา
2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
 - 2.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
 - 2.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
 - 2.3 แนวคิดหลักของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
 - 2.4 หลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 3.1 ความหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 3.2 ความสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 3.3 วัตถุประสงค์การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 3.4 ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 3.5 อำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษา เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของสังคม และประเทศชาติ ทั้งนี้ หากสถานศึกษามีความสามารถที่จะบริหารสถานศึกษาให้มี

คุณภาพเกิด ประสิทธิผลได้ ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา จากนักวิชาการ หรือผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้

1. ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

มีนักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้หลายท่าน ดังนี้

มนัส พลายชุม (2540, อ้างอิงใน อร่าม วัฒนะ, 2561, หน้า 36) กล่าวถึงการบริหารสถานศึกษาว่า หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ ของโรงเรียนที่ประกอบด้วยผู้บริหาร โรงเรียน ครูอาจารย์ เพื่อให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นไป ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยจะต้องเกิดการพัฒนาในทุกด้านตั้งแต่ ด้านปัญญา ด้านจิตใจ ด้านร่างกาย และด้านสังคม เพื่อให้นักเรียนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

วิลาวัลย์ ไพโรจน์ (2540, อ้างอิงใน อร่าม วัฒนะ, 2561, หน้า 36) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลที่จัดกิจกรรมทางการศึกษา เพื่อสมาชิกในสังคมและประเทศชาติ ช่วยพัฒนาบุคลิกภาพทั้งยังสมควรแก่อัตภาพของตน

วิไล ธนวิวัฒน์ (2541, อ้างอิงใน อร่าม วัฒนะ, 2561, หน้า 36) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา คือ การดำเนินกิจกรรมภายในโรงเรียน โดยกลุ่มบุคคลหลายฝ่าย เพื่อให้เด็กนักเรียนมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจและสติปัญญา ตลอดจนเป็นสมาชิก ที่ดีของสังคมต่อไป

สุรพล พุฒคำ (2544, อ้างอิงใน อร่าม วัฒนะ, 2561, หน้า 36) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นการจัดหาวิธีการที่จะทำให้บุคลากรเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน โดยเข้ามามีส่วนร่วมใน การดำเนินงานของโรงเรียนทำให้เกิดความร่วมมือและความรับผิดชอบต่อกันที่ โดยมีตัวชี้วัดที่บ่งบอก ถึงความมีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ศิลป์ชัย อ่องตระกูล (2552, หน้า 8) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานร่วมกันกับกลุ่มบุคคลมีอาชีพและชุมชนใน ท้องถิ่น เพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่สมาชิกในสังคมตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

ณัฐรญา พวงธรรม (2553, หน้า 14) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการ บริหารการพัฒนาและปรับปรุงวิธีการบริหารงานด้านต่าง เพื่อนำพาสถานศึกษาสู่ความก้าวหน้า ส่งเสริมความเจริญด้านความคิด ความรู้ควบคู่กับการสอดแทรกคุณธรรมแก่นักเรียน เพื่อให้ได้นักเรียนที่มีคุณภาพ

จากความหมายของการบริหารสถานศึกษา พอสรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา เป็นกระบวนการดำเนินงานในกิจกรรมด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู อาจารย์ และองค์คณะบุคคลฝ่ายต่าง ๆ ของชุมชนในท้องถิ่น เพื่อร่วมกันวางแผนการจัดการศึกษาภายใน สถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ตามมาตรฐานและคุณภาพให้แก่เยาวชนที่ทำให้เกิดการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข

2. ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา

ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยขอเสนอไว้ ดังต่อไปนี้

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 39 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 38) กระจายอำนาจการบริหาร 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง ซึ่งทำให้สถานศึกษาหรือโรงเรียนมีความคล่องตัว ในการบริหารงานมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับการบริหารงานโรงเรียนในระบบของการบริหาร จัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management) โดยบริหารงานตามภารกิจ ในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย

- 1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.3 การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน
- 1.4 การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 1.5 การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 1.6 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 1.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 1.8 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

2. ด้านการบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย

- 2.1 การจัดตั้งงบประมาณ
- 2.2 การจัดสรรงบประมาณ
 - 2.2.1 การจัดสรรงบประมาณ
 - 2.2.2 การเบิกจ่ายและการอนุมัติงบประมาณ
 - 2.2.3 การโอนและการเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

2.2.4 การรายงานผล

2.3 การตรวจสอบ ติดตาม และประเมินประสิทธิภาพการใช้จ่าย งบประมาณ

2.3.1 การตรวจสอบติดตามการใช้งบประมาณ

2.3.2 การตรวจสอบติดตามการใช้ผลผลิต

2.4 การระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา

2.4.1 ทุนการศึกษา

2.4.2 กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา

2.4.3 กองทุนสวัสดิการเพื่อการศึกษา

2.4.4 การส่งเสริมการบริหารการจัดหารายได้และผลประโยชน์ในรูปแบบที่

หลากหลาย

2.5 การบริหารการเงิน

2.5.1 การเบิกเงินจากคลัง

2.5.2 การรับเงิน

2.5.3 การเก็บรักษาเงิน

2.5.4 การจ่ายเงิน

2.5.5 การนำส่งเงิน

2.6 การบริหารบัญชี

2.6.1 การจัดทำบัญชีการเงิน

2.6.2 การจัดทำทะเบียนทางการเงิน

2.6.3 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน

2.6.4 การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

2.7 การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

2.7.1 การวางแผนจัดหาพัสดุ

2.7.2 การกำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะ

2.7.3 การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำพัสดุ

2.7.4 การจัดหาพัสดุ

2.7.5 การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ

2.7.6 การจัดหาผลประโยชน์สินทรัพย์

3. ด้านการบริหารงานบุคคล

3.1 การวางแผนอัตรากำลัง

- 3.2 การกำหนดตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.3 การเกลี้ยอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.4 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
 - 3.4.1 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
 - 3.4.2 การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการและการเตรียมความพร้อมและการพัฒนาอย่างเข้มแข็ง
- 3.5 การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - 3.5.1 การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา
 - 3.5.2 การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่างเขตพื้นที่การศึกษา
- 3.6 การเปลี่ยนแปลงสถานภาพวิชาชีพ
- 3.7 เงินเดือนและค่าตอบแทน
- 3.8 การเลื่อนขั้นเงินเดือน
- 3.9 การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.10 การลาศึกษาต่อ
- 3.11 การประเมินผลการปฏิบัติงาน
- 3.12 การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
- 3.13 มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- 3.14 การส่งเสริมวินัยสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.15 การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - 3.15.1 การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง
 - 3.15.2 การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง
- 3.16 การสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- 3.17 การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- 3.18 การอุทธรณ์
- 3.19 การร้องทุกข์
- 3.20 การออกจากราชการ

3.21 การขอรับใบอนุญาตและการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

3.22 งานทะเบียนประวัติข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา

3.23 งานยกเว้นคุณสมบัติ เช่น การยกเว้นการเกณฑ์ทหาร

3.24 งานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

4. ด้านการบริหารทั่วไป

4.1 การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

4.2 การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

4.3 การวางแผนการศึกษา

4.3.1 แผนพัฒนาการศึกษาหรือแผนกลยุทธ์

4.3.2 แผนพัฒนาการศึกษาประจำปีและแผนปฏิบัติการประจำปี

4.4 งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน

4.5 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร

4.6 การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน

4.7 งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

4.8 การดำเนินงานธุรการ ด้านการเงิน การคลัง บัญชีและพัสดุ

4.9 การอำนวยการด้านบุคลากร

4.10 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

4.11 การจัดทำสำมะโนผู้เรียน

4.12 การรับนักเรียน

4.13 การจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา

4.14 การอำนวยการและประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบวน

และตามอัธยาศัย

4.15 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

4.16 การทัศนศึกษา

4.17 การส่งเสริมงานกิจกรรมนักเรียน

4.18 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

4.19 การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

4.20 งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

4.21 งานกำกับดูแลสถานศึกษา: ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงาน

4.22 การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

1. ความหมายของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

กรมวิชาการ (2549, หน้า 18-19) ได้ให้คำจำกัดความ “ความเป็นเลิศของโรงเรียน” ไว้ว่า หมายถึง การพัฒนาโรงเรียนให้ได้มีมาตรฐาน โดยการปรับระบบภายในให้มีความพร้อมที่จะพัฒนา คุณภาพทางการศึกษาโดยอาศัยกระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศทางการศึกษา เพื่อนำไปสู่ผลผลิต คือ นักเรียนมีคุณภาพคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งทุกกระบวนการของการดำเนินงาน ผู้บริหารจะเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้ผลงานบรรลุเป้าหมาย ได้ ดังนั้นผู้บริหารต้องมีความรู้ความสามารถ และทักษะในการบริหารจัดการโรงเรียน จึงสามารถ พัฒนาสู่ความเป็นเลิศได้

Webster (1968, p. 636, อ้างอิงใน อร่าม วัฒนะ, 2561, หน้า 68) ให้ความหมายว่า ความเป็นเลิศ (Excellence) หมายถึง สิ่งที่ดีที่สุด สมบูรณ์ที่สุดหรือการกระทำที่ประกอบด้วยคุณภาพที่สูงสุดจนเป็นที่ยอมรับของ คนทั่วไป และสำนักงานมาตรฐานการศึกษาของประเทศไทย (2547, หน้า 25, อ้างอิงใน อร่าม วัฒนะ, 2561, หน้า 68) ได้ให้ความหมายว่า “เลิศ” หมายถึง ยอดเยี่ยม เด่น อยู่ระดับที่หนึ่ง มีประสิทธิภาพระดับสูง ความรวดเร็วใน ความก้าวหน้าของกระบวนการ จากความหมายข้างต้น จะเห็นได้ว่าการให้ความหมายของคำว่า “เลิศ” นั้นมีความเกี่ยวข้องกับคำว่า “คุณภาพ” และเมื่อพิจารณาจากความหมายของคำว่า “คุณภาพ” ตามที่มีผู้กล่าวไว้เช่น The American Heritage Dictionary of English ให้ความหมายของคำว่า คุณภาพไว้ในแนวทางหนึ่งว่า คือ ระดับความเป็นเลิศ ส่วน “มาตรฐาน” เป็นสิ่งที่ถือเอาเป็นหลักสำหรับเทียบกำหนด ซึ่งสอดคล้องกับแนวทาง ที่สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (2551, หน้า 1) ที่ได้กล่าวถึงมาตรฐานว่าเป็นข้อกำหนดขั้นต่ำที่ต้องมีหรือที่ ระบุไว้ส่วน “คุณภาพ” นั้นเป็นการยกระดับมาตรฐาน โดยนอกจากทางให้ตรงตามข้อกำหนดแล้วยัง ต้องคำนึงถึงความพึงพอใจและทำให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้าด้วย หรืออาจกล่าวได้ว่า มาตรฐานเป็นเพียงส่วนหนึ่งของคุณภาพ และข้อแตกต่างที่สำคัญก็คือ สินค้าหรือบริการที่ได้ตาม เกณฑ์มาตรฐานไม่จำเป็นต้องเป็นสินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพ แต่สินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพควรมี คุณลักษณะที่ได้มาตรฐานในระดับหนึ่ง เพราะโดยทั่วไปแล้วการกำหนดมาตรฐานมักเป็นการกำหนด โดยผู้ผลิตเป็นส่วนใหญ่ โดยมีได้ คำนึงถึงความต้องการของลูกค้า สำหรับ “ความเป็นเลิศ” นั้นกล่าวได้ว่า มีคุณภาพเป็นพื้นฐานสำคัญ แต่ “ความเป็นเลิศ” มีความเหนือกว่าคุณภาพ เพราะเมื่อเปรียบเทียบ

กันแล้วจะมีความโดดเด่นกว่า เป็นระดับคุณภาพสูงสุดมีผลงานที่ยอดเยี่ยมเหนือกว่าธรรมดา ซึ่งสามารถเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้

Greg (1994, p 6, อ้างอิงใน อร่าม วัฒนะ, 2561, หน้า 68) ยังกล่าวไว้ว่า กระบวนทัศน์การบริหาร ที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศ คือ กรอบแนวคิดแบบใหม่ วิธีคิด และวิธีกระทำของคนในการบริหารเพื่อให้ องค์กรมีการปรับปรุง

2. ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2549, หน้า 4) ได้จำแนกองค์ประกอบการบริหาร โรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ ประกอบด้วย

กระบวนทัศน์ในการบริหารจัดการศึกษา

1. โรงเรียน
2. ภารกิจหน้าของการจัดการศึกษา
3. การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ
4. การบริหารการจัดการศึกษา
5. กระบวนการบริหาร
6. ผู้บริหารต้องมีหลักเกณฑ์การบริหาร

มีรายละเอียด ดังนี้

1. โรงเรียนในฐานะที่เป็นองค์การทางการศึกษา มีองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ส่วน ได้แก่ องค์ประกอบด้านภารกิจ คือ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ องค์ประกอบอีกด้านหนึ่ง คือ บุคลากรในโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้สอน และบุคลากรอื่น ๆ

2. ภารกิจหน้าของการจัดการศึกษา คือ การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งตัวบ่งชี้คุณภาพ การจัดการศึกษา ได้แก่ คุณภาพการบริหารจัดการงานตามภารกิจด้านงานบริหารทั่วไป

3. การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ บุคลากรในโรงเรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญของการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนของผู้สอน กระบวนการในการบริหาร การศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งต้องอาศัยผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะ มีกลยุทธ์

4. การบริหารการจัดการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลสำคัญที่มีผลต่อการจัดการศึกษาให้มี คุณภาพ ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องมีหลักการ แนวคิดเทคนิควิธีการ เพื่อบริหารจัดการศึกษาตามภารกิจ ตลอดจนการใช้ทรัพยากรการบริหาร การที่ผู้บริหารจะสามารถบริหารจัดการศึกษาตามภารกิจและ ทรัพยากรให้มีคุณภาพได้นั้น ผู้บริหารจะต้องมีเครื่องมือในการบริหารจัดการ ที่เรียกว่า กระบวนการบริหาร

5. กระบวนการบริหาร ทักษะที่จำเป็นเพื่อให้ดำเนินการตามกระบวนการบริหาร ประกอบด้วย ทักษะความคิด ทักษะเชิงมนุษย์ ทักษะด้านเทคนิค และการบริหารจัดการ

6. ผู้บริหารต้องมีหลักเกณฑ์การบริหารในการบริหารจัดการโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน ต้องมีหลักการบริหารที่จำเป็น ต้องมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ แนวคิดทฤษฎีการบริหารจัดการโรงเรียน

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศ คือ การสร้าง ศักยภาพ ในการแข่งขันให้กับองค์กร เพื่อความอยู่รอดขององค์กร และสามารถเติบโตได้อย่าง ไม่หยุดยั้งภายใต้ สภาพการแข่งขันที่รุนแรง และทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งจากสภาพแวดล้อม ภายในและภายนอก นอกจากนั้นยังสามารถเป็นแบบอย่าง และมีการแลกเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติ ที่เป็นเลิศให้กับองค์กรอื่น ๆ ด้วย

พันธุศักดิ์ พลสารมย์ (2540, หน้า 27, อ้างอิงใน อร่าม วัฒนะ, 2561, หน้า 67) สรุปว่า การเปลี่ยนแปลง กระบวนทัศน์สู่ความเป็นเลิศว่า ต้องเปลี่ยนจากกรอบแนวคิดเดิมไปสู่ กรอบแนวคิดใหม่โดยต้องเริ่มที่ ผู้บริหาร เพื่อก่อให้เกิดการบริหารที่มุ่งเน้นคุณภาพ โดยให้มีการปรับปรุงคุณภาพทั่วทั้งองค์กร และปรับปรุง อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ยกระดับความสามารถ ในการแข่งขันขององค์กรให้ดำรงอยู่ได้ตามสภาพแวดล้อมหรือ ปัจจัยที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง

สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (2546, หน้า 10-23, อ้างอิงใน อร่าม วัฒนะ, 2561, หน้า 67) ได้กล่าวไว้ว่า ระบบการบริหารเพื่อความเป็นเลิศ เป็นกลยุทธ์ที่ทำให้องค์กรสามารถ รักษาลูกค้าไว้ได้ ได้มาซึ่ง ความภักดีของลูกค้าและได้มาซึ่งส่วนแบ่งตลาดมากขึ้นทำให้องค์กร เจริญเติบโต ไหวทันต่อการตอบสนอง การเปลี่ยนแปลงและความต้องการของลูกค้าและตลาด ที่เปลี่ยนไปหรือเกิดใหม่ สามารถสร้างโอกาส ใหม่ทางธุรกิจ ให้ทรัพยากรขององค์กรเพื่อให้ ผลผลิตสูงขึ้นและมีประสิทธิผลมากขึ้นและเป็น การพัฒนาที่ยั่งยืน

3. แนวคิดหลักของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

แนวคิดหลักของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ผู้วิจัยขอเสนอไว้ ดังนี้

แนวคิดความเป็นเลิศของสถาบันมาตรฐานและเทคโนโลยีแห่งชาติ (National Institute of Standard and Technology: NIST) แนวคิดความเป็นเลิศของ National Institute of Standard and Technology: NIST (2008, pp. 1-22) กล่าวว่า ความเป็นเลิศประกอบด้วย 7 ประการ ดังนี้

3.1 ภาวะผู้นำ

3.2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์

3.3 การมุ่งเน้นนักเรียนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3.4 การวัดผล การวิเคราะห์และการจัดการความรู้

3.5 การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล

3.6 การจัดการด้านกระบวนการ

3.7 ผลลัพธ์

การพัฒนาสู่ความเป็นเลิศแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติ (MBNQA) ประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้

1. ภาวะผู้นำ ประกอบด้วย หลักการในการทำงาน ทิศทางของโรงเรียน เป้าหมายที่คาดหวังจากการดำเนินการ การให้ความสำคัญแก่นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การกระจายอำนาจ หน้าที่ความรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาและการตัดสินใจ การสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ในโรงเรียน การกำกับดูแลโรงเรียนและความรับผิดชอบต่อส่วนรวมและชุมชน ประกอบด้วย ดังนี้

1.1 ภาวะผู้นำโรงเรียน ประกอบด้วย การชี้นำโรงเรียน การกำกับดูแลโรงเรียน

1.2 ความรับผิดชอบต่อสังคม ประกอบด้วย การรับผิดชอบต่อส่วนรวมและชุมชน โรงเรียนต้องบริหารจัดการอย่างมีจริยธรรมและคุณธรรมโดยการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ และแผนการปฏิบัติการไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและมีวัดผลประเมินผลในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ Sammons, Hillman and Mortimore (1995) ได้ให้กล่าวถึงลักษณะของ สถานศึกษาที่มีประสิทธิผล (Effective school) ว่ามีปัจจัย ดังนี้ 1) มีความเป็นผู้นำมืออาชีพ (Professional leadership) 2) มีวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกัน (Shared vision and goals) 3) มีบรรยากาศการเรียนรู้ (A learning environment) 4) มุ่งเน้นการเรียนการสอน (Concentration on teaching and learning) 5) มีเป้าหมายการสอนชัดเจน (Purposeful teaching) 6) มีความคาดหวังสูง (High expectations) 7) มีการเสริมแรงบวก (Positive reinforcement) 8) มีการติดตามความก้าวหน้า (Monitoring progress) 9) เน้นสิทธิและความรับผิดชอบต่อของนักเรียน (Pupils rights and responsibilities) 10) มุ่งความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน และโรงเรียน (Home school partnership) 11) มีความเป็น องค์การแห่งการเรียนรู้ (A learning organization)

Chrispeels and Ann (1990, อ้างอิงใน อร่าม วัฒนะ, 2561, หน้า 68) อธิบายลักษณะของสถานศึกษาที่มี ประสิทธิภาพ (effectiveness school) ไว้ดังนี้ 1) มีวัฒนธรรมและบรรยากาศในโรงเรียนดี 2) มีหลักสูตรและการสอนที่ดี 3) มีโครงสร้างขององค์การที่เหมาะสม 4) ความเป็นผู้นำของผู้บริหาร 5) มีการวางแผนพัฒนาบุคลากรที่ดี

Glickman, C., Gordon, S. and Ross-Gordon, J. (2001, p. 105, อ้างอิงใน อร่าม วัฒนะ, 2561, p. 68) อธิบายลักษณะ ของสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล (Effectiveness school) ไว้ดังนี้ 1) ผู้บริหารและครูมีภาวะผู้นำหลากหลาย 2) ตระหนักถึงสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรม ของโรงเรียน 3) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง 4) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันและปรับเปลี่ยน วิสัยทัศน์อย่างต่อเนื่อง 5) ได้รับการสนับสนุนจากทั้งภายนอก และภายในโรงเรียนในเรื่องเวลา เรียน การจัดกิจกรรม ด้านวิชาการและคุณธรรม จริยธรรม 6) เน้นที่การเรียนการสอน 7) มีการพัฒนาที่ต่อเนื่อง เช่น การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ของโรงเรียน 8) มีแผนการสอนที่ดี 9) ครูมีความร่วมมือกัน 10) มีการศึกษาวิจัยเพื่อหาข้อมูลในการ สร้างรูปแบบของโรงเรียน 11) มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ในการพัฒนาปรับปรุงโรงเรียน 12) ใช้วิธีการหลากหลาย เพื่อพัฒนาปรับปรุงโรงเรียน

2. การวางแผนเชิงกลยุทธ์ National Institute of Standards and Technology, Baldrige National Quality Program Educational Criteria for Performance Excellence (2008, p. 22) ได้กล่าวถึง เรื่องการวางแผนเชิงกลยุทธ์ไว้ว่าการจัดทำยุทธศาสตร์โรงเรียนทำอย่างไร ในการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ซึ่งมีหลายเรื่องไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มขีด ความสามารถในการแข่งขันการทำให้ผลการดำเนินการโดยภาพรวมดีขึ้นและทำให้การศึกษา ประสบความสำเร็จ เป็นต้น การนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติประกอบด้วย ดังนี้

2.1 โรงเรียนดำเนินการอย่างไรในการแปลงวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ไปสู่ แผนปฏิบัติ

2.2 แผนการปฏิบัติการและตัวชี้วัดหลัก ๆ โดยย่อ

2.3 ผลการดำเนินการที่คาดการณ์ไว้ตามตัวชี้วัดหลัก ๆ ที่ระบุในแผนการตรวจ ประเมินว่าสถาบันการศึกษาดำเนินการอย่างไร ในการบริหารจัดการแสวงหาว่านักเรียนผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียและตลาดต้องการอะไร คาดหวังอะไรและชอบอะไร สร้างความสัมพันธ์กับ นักเรียน และผู้มีส่วนได้เสีย ค้นหาและกำหนดปัจจัยสำคัญที่ทำให้ได้มาซึ่งประกอบด้วย ดังนี้

2.3.1 นักเรียนใหม่

2.3.2 ความพึงพอใจของนักเรียน

2.3.3 ความภาคภูมิใจของนักเรียน

2.3.4 การขยายตัวของโรงเรียน

3. การมุ่งเน้นนักเรียนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3.1 ความรู้เกี่ยวกับนักเรียนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและตลาดประกอบด้วยดังนี้ โรงเรียนมี วิธีการอย่างไรที่ทำให้รู้ว่านักเรียนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและตลาดต้องการอะไร คาดหวังอะไร

และขอบอะไร เพื่อให้มั่นใจว่าบริการยังคงเป็นที่ต้องการของนักเรียนและหาช่องทางสำหรับบริการใหม่

3.2 ความสัมพันธ์กับนักเรียนผู้มีส่วนได้เสียและความพึงพอใจ ประกอบด้วยดังนี้ โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการสร้างความสัมพันธ์กับนักเรียนเพื่อประกอบด้วยดังนี้

3.2.1 ให้ได้มาซึ่งนักเรียน นักศึกษาใหม่

3.2.2 สร้างความพึงพอใจให้กับนักเรียน

3.3.3 รักษานักเรียน นักศึกษาไว้ได้

3.3.4 เพิ่มพูนความภาคภูมิใจของนักเรียน

3.3.5 พัฒนาโอกาสใหม่ ๆ ในการให้บริการ

โรงเรียนเล็กรวบรวมวิเคราะห์ จัดการและปรับปรุงข้อมูล สารสนเทศ และทุกส่วนของโรงเรียนนั้น โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการวัด วิเคราะห์ ปรับให้สอดคล้อง และมุ่งไปในแนวทางเดียวกัน และปรับปรุงให้ดีขึ้น สอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ เฉลิม สุขนันท์ ศึกษาการบริหารจัดการโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศแบบก้าวกระโดด ด้วยการเทียบเคียง สมรรถนะ ตามแนวรางวัลคุณภาพแห่งชาติทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านคลองข่อย อำเภอ สว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี พบว่า ระดับคุณภาพของโรงเรียน บ้านคลองข่อยตามแนว รางวัลคุณภาพแห่งชาติทางการศึกษา อยู่ในระดับคุณภาพ ระดับ 2 คิดเป็นร้อยละ 21.88 และวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดของโรงเรียนเมื่อเทียบเคียงกับโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่าย จำนวน 8 โรงเรียน

4. การวัดผลประเมินผล, การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้

4.1 การวัดและวิเคราะห์ผลการดำเนินการของโรงเรียนเป็นการอธิบายว่า เรื่อง ของข้อมูลและสารสนเทศของผลการดำเนินการในทุกระดับและทุกส่วนของโรงเรียนนั้น โรงเรียนมี วิธีการอย่างไรในการวัดวิเคราะห์ ปรับให้สอดคล้อง มุ่งไปในแนวทางเดียวกัน และปรับปรุงให้ดีขึ้น

4.2 การจัดการสารสนเทศและความรู้ประกอบด้วย ดังนี้ เป็นการอธิบายว่า โรงเรียนดำเนินการอย่างไรเพื่อมั่นใจว่าข้อมูลและสารสนเทศที่เป็นที่ต้องการของบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งนักเรียนนั้น เป็นการอธิบายว่าโรงเรียนดำเนินการอย่างไร การมุ่งเน้น บุคลากรทาง 98 การศึกษาระบบงานการทำให้บุคลากรทางการศึกษาได้เรียนรู้และการสร้าง แรงจูงใจแก่บุคลากรทั้ง สามเรื่องนี้มีส่วนอย่างไรในการทำให้

4.2.1 บุคลากรทางการศึกษาได้พัฒนาตนเอง

4.2.2 บุคลากรทางการศึกษาได้ใช้ความรู้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ในการทำงานเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และแผนปฏิบัติการของโรงเรียนความเอาใจใส่ ในการสร้าง และดำรงสภาพแวดล้อมที่ดีในสถานที่ทำงานรวมทั้งการสร้างบรรยากาศที่ทำให้บุคลากรทำงาน อย่างมีความสุข นั้นมีส่วนอย่างไรในการช่วยทำให้ผลการดำเนินการเป็นเลิศทั้งบุคลากรและโรงเรียน พัฒนาไปด้วยกัน

5. การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล

5.1 ระบบงานเป็นการอธิบายว่าเรื่องต่อไปนี้มีส่วนอย่างไรในการทำให้ทั้งโรงเรียนและบุคลากรดำเนินการได้ผลดียิ่ง ประกอบด้วยดังนี้

5.1.1 การจัดบุคลากรให้ทำงานตามภาระงานที่ได้รับมอบหมาย

5.1.2 การบริหารค่าตอบแทน

5.1.3 นโยบายเกี่ยวกับความก้าวหน้าในการงานของบุคลากรทางการศึกษา

5.1.4 นโยบายอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับบุคลากร

5.2 การทำให้บุคลากรได้เรียนรู้และการสร้างแรงจูงใจแก่บุคลากร การให้การศึกษา การฝึกอบรมและการให้บุคลากรมีความก้าวหน้าในการมีส่วนร่วมอย่างไรในการสนับสนุน ให้ ประกอบด้วยดังนี้

5.2.1 โรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด

5.2.2 ช่วยส่งผลให้บุคลากรปฏิบัติได้ดีเด่น

5.2.3 ช่วยสร้างความรู้ความสามารถและทักษะของบุคลากร

5.3 ความสุขและความพึงพอใจของบุคลากรโรงเรียนมีวิธีการอย่างไร ในการคงไว้ซึ่งประกอบด้วยดังนี้

5.3.1 สภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี

5.3.2 บรรยากาศการทำงานที่ดี อันจะมีส่วนทำให้บุคลากรทุกคนมีความสุข มีความพึงพอใจและมีแรงจูงใจในการทำงาน โรงเรียนต้องการจัดกระบวนการการเรียนรู้ ประเด็นสำคัญ ๆ ของการจัดกระบวนการซึ่งมีอยู่สองประเภทด้วยกัน ประกอบด้วย ดังนี้ ประเภทแรกว่าด้วย การจัดการกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการตลอดจนกระบวนการสำคัญอื่น ๆ ที่ส่งผลโดยตรงต่อการสร้างคุณค่าให้กับนักเรียนเอง ประเภทที่สอง ว่าด้วยการจัดการกระบวนการที่สำคัญต่าง ๆ ที่สนับสนุนให้กระบวนการในประเภทแรกดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ หมวดนี้ จึงครอบคลุมกระบวนการที่สำคัญ ๆ และหน่วยงานทั้งหมดในโรงเรียน

6. การจัดการด้านกระบวนการ

กระบวนการที่สร้างคุณค่า โรงเรียนมีวิธีการอย่างไร ในการกำหนดว่า กระบวนการใดเป็น “กระบวนการที่สร้างคุณค่า” แก่นักเรียนและทำให้การบริการ ของโรงเรียนประสบความสำเร็จและเติบโต โรงเรียนมีวิธีการในการจัดกระบวนการดังกล่าว อย่างไร กระบวนการสนับสนุนโรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการบริหารจัดการ “กระบวนการ สนับสนุน” สำคัญ ๆ ที่จะต้องมีเพื่อสนับสนุน “กระบวนการที่สร้างคุณค่า” ผลการดำเนินการ ของโรงเรียนและผลของการปรับปรุงในด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน ได้แก่ ความพึงพอใจของ นักเรียน สมรรถนะของการ ให้บริการ ผลการดำเนินการด้านการเงินและตลาด ผลลัพธ์ด้าน บุคลากรทางศึกษาและประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของปฏิบัติการต่าง ๆ การกำกับดูแล กิจการที่ดีและความรับผิดชอบต่อสังคม

7. ผลลัพธ์

7.1 ผลลัพธ์ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานให้ความสำคัญแก่นักเรียน การสรุปผลลัพธ์ หลัก ๆ ที่เกี่ยวกับการให้ความสำคัญแก่นักเรียน ซึ่งรวมถึง ความพึงพอใจของนักเรียนและ ทักษะคตินักเรียนที่มีต่อการให้บริการให้แบ่งผลลัพธ์ตามกลุ่มนักเรียนแต่ละกลุ่ม หากเห็นว่าเป็น ประเด็น ทั้งนี้ให้นำเสนอข้อมูลเชิงเปรียบเทียบด้วย จากข้อมูลที่ได้จากตัวชี้วัด สำคัญ ๆ ให้ ตอบคำถามต่อไปนี้

7.1.1 ระดับความพึงพอใจและไม่พึงพอใจของนักเรียนเป็นอย่างไร ดังนี้

- 1) ในปัจจุบันและแนวโน้ม
- 2) เมื่อเปรียบเทียบกับระดับความพึงพอใจของนักเรียนของคู่แข่ง

7.1.2 ผลที่เกิดขึ้นจากทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการบริการเป็นอย่างไรทั้งใน ปัจจุบันแนวโน้มในเรื่องต่อไปนี้

- 1) ความภักดีของนักเรียนและการรักษาไว้ได้
- 2) การที่นักเรียนกล่าวถึงสถาบันการศึกษาในทางที่ดี
- 3) ผลด้านอื่น ๆ

7.2 ผลลัพธ์ที่เกี่ยวกับสมรรถนะของนักเรียน การให้บริการทางการศึกษา การสรุปผลลัพธ์ที่เกี่ยวกับสมรรถนะที่สำคัญ ๆ ของการให้บริการให้แบ่ง ผลลัพธ์ตามกลุ่ม นักเรียน หากเห็นว่าเป็นประเด็นทั้งนี้ให้นำเสนอข้อมูลเชิงเปรียบเทียบด้วยจากข้อมูล ที่ได้จาก ตัวชี้วัดสำคัญ ๆ ให้ตอบคำถามต่อไปนี้ สมรรถนะของการให้บริการเป็นอย่างไร

7.2.1 ในปัจจุบันและแนวโน้ม

7.2.2 เมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่ง

7.3 ผลลัพธ์ด้านการเงินและตลาด การสรุปผลลัพธ์ด้านการเงินและตลาดที่สำคัญ ๆ ให้แยกตามกลุ่มตลาดด้วย หากเห็นว่าเป็นประเด็น ทั้งนี้ ให้นำเสนอข้อมูลเชิงเปรียบเทียบด้วย

7.3.1 ข้อมูลที่ได้จากตัวชี้วัดสำคัญ ๆ ผลการดำเนินการด้านการเงินในปัจจุบัน และแนวโน้มเป็นอย่างไร

7.3.2 ข้อมูลที่ได้จากตัวชี้วัดสำคัญ ๆ ผลการดำเนินการด้านตลาดในปัจจุบัน และแนวโน้มเป็นอย่างไร ผลลัพธ์ด้านบุคลากรทางการศึกษาเป็นการสรุปผลลัพธ์สำคัญ ๆ ที่เกี่ยวกับ บุคลากรทางการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 1) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน 2) การเรียนรู้ของ บุคลากร 3) การพัฒนาบุคลากร 4) ความพอใจของบุคลากร 5) ความพึงพอใจของบุคลากรจำแนก ผลลัพธ์ดังกล่าวตามความหลากหลายของบุคลากรตามประเภท และระดับของบุคลากรหากเห็นว่าเป็นประเด็นทั้งนี้ให้แสดงข้อมูลเชิงเปรียบเทียบด้วยองค์ประกอบ ดังนี้

1) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงานในปัจจุบันและ แนวโน้มเป็นอย่างไร

2) การเรียนรู้และการพัฒนาของบุคลากรทางการศึกษาใน ปัจจุบันและแนวโน้มเป็นอย่างไร

3) ความพอใจความพึงพอใจและไม่พึงพอใจของบุคลากรใน ปัจจุบันและแนวโน้มเป็นอย่างไร

7.4 ผลลัพธ์ด้านประสิทธิผลของโรงเรียน การสรุปผลของปฏิบัติการที่สำคัญ ๆ ที่ทำให้โรงเรียนดำเนินการอย่างมี ประสิทธิภาพให้แยกตามกลุ่มนักเรียนและกลุ่มตลาดด้วยหากเห็นว่าเป็นประเด็น ทั้งนี้ให้แสดงข้อมูล เชิงเปรียบเทียบด้วย ประกอบด้วยดังนี้

7.4.1 ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการที่สร้างคุณค่าที่สำคัญ ๆ ในปัจจุบันเป็นอย่างไรและมีแนวโน้มเป็นอย่างไร

7.4.2 ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการสนับสนุนที่สำคัญในปัจจุบันและแนวโน้มเป็นอย่างไร

7.4.3 ผลของการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการเป็นอย่างไร

7.4.4 ผลลัพธ์ในด้านนวัตกรรมการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมและทันสมัยมาใช้ ในการสร้างคุณค่าเป็นอย่างไร

7.5 ผลลัพธ์ด้านธรรมาภิบาลและความรับผิดชอบต่อสังคม ประกอบด้วยดังนี้

7.5.1 ผลลัพธ์ด้านการกำกับดูแลด้านการเงินทั้งภายในและภายนอก
ใน ปัจจุบันและแนวโน้มเป็นอย่างไร

7.5.2 ผลลัพธ์ด้านการดำเนินงานอย่างมีจริยธรรมทั่วโรงเรียนเป็นอย่างไร
และความไว้วางใจของผู้มีส่วนได้เสียต่อการกำกับดูแลในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างไร

7.5.3 ผลลัพธ์ด้านการปฏิบัติตามข้อบังคับและกฎหมายเป็นอย่างไร

7.5.4 ผลลัพธ์ด้านการเป็นพลเมืองดีโดยการให้การสนับสนุนชุมชนเป้าหมาย
เป็นอย่างไร

จากแนวคิดความเป็นเลิศของสถาบันมาตรฐานและเทคโนโลยีแห่งชาติ (National Institute of Standard and Technology: NIST) พอสรุปได้ว่า ความเป็นเลิศ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ 1) ภาวะผู้นำ 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นนักเรียนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัดผล การวิเคราะห์และการจัดการเรียนรู้ 5) การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล 6) การจัดการด้านกระบวนการ 7) ผลลัพธ์

สรุปจากการที่ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสู่ความเป็นเลิศในการบริหารโรงเรียนและเกณฑ์การประเมินรางวัลความเป็นเลิศของแต่ละประเทศ ผู้วิจัยนำแนวคิด ทฤษฎีมาใช้ในการศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และความเป็นเลิศในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีองค์ประกอบดังนี้ 1) การนำองค์กร 2) การวางแผน เชิงยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัดผล การวิเคราะห์ และการจัดการเรียนรู้ 5) การมุ่งเน้นทรัพยากร 6) การจัดการกระบวนการ 7) ผลลัพธ์การปฏิบัติงานและคุณภาพ

4. หลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กระทรวงมหาดไทย (2563, หน้า 1) ได้ให้ความหมายของการจัดการศึกษาในหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศว่า เป็นหลักสูตรที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนแต่ละบุคคลให้มีความเชี่ยวชาญตามความถนัดของตน โดยรายวิชาเพิ่มเติมมีลักษณะต่อเนื่องกันเป็นหลักสูตรหรือแผนการเรียนรู้ ได้แก่ หลักสูตรความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ หลักสูตรความเป็นเลิศทางด้านดนตรี หลักสูตรความเป็นเลิศทางด้านกีฬา หลักสูตรความเป็นเลิศทางด้านศิลปะ หลักสูตรความเป็นเลิศทางด้านวิชาชีพ หรือด้านอื่นซึ่งอาจจัดการศึกษาได้ทั้งในรูปแบบนักเรียนประจำตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือสถาบันการพลศึกษา หรือสถาบันทางการศึกษาของรัฐที่เรียกชื่ออย่างอื่นกำหนด หรือแบบนักเรียนไปกลับตามความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4.1 นิยาม

“หลักสูตรความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ” หมายความว่า หลักสูตรหรือแผนการจัดการเรียนการสอน ที่มุ่งเน้นการพัฒนา เพื่อส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเวียดนาม ภาษาเกาหลี ภาษาเขมร ภาษาลาว ภาษาสเปน ฯลฯ

“หลักสูตรความเป็นเลิศทางด้านดนตรี” หมายความว่า หลักสูตรหรือแผนการจัดการเรียนการสอน ที่มุ่งเน้นการพัฒนา รูปแบบ/แบบแผนของการแสดง เช่น ดนตรีไทย ดนตรีสากล การขับร้อง ศิลปะการแสดง ฯลฯ

“หลักสูตรความเป็นเลิศทางด้านกีฬา” หมายความว่า หลักสูตรหรือแผนการจัดการเรียนการสอน ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะ ความสามารถด้านกีฬา เช่น ฟุตบอล วอลเลย์บอล แบดมินตัน ฯลฯ

“หลักสูตรความเป็นเลิศทางด้านศิลปะ” หมายความว่า หลักสูตรหรือแผนการจัดการเรียนการสอน ที่มุ่งเน้นการสร้างสรรค์ผลงานในด้านต่าง ๆ เช่น ทัศนศิลป์ วจิตรศิลป์ ประติมากรรม ฯลฯ

“หลักสูตรความเป็นเลิศทางด้านวิชาชีพ” หมายความว่า หลักสูตรหรือแผนการจัดการเรียนการสอน ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพ ได้แก่ การโรงแรม การอาหารคหกรรม ธุรกิจและการประกอบการ ฯลฯ

4.2 ขั้นตอน/แนวทางการจัดทำหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ

4.2.1 ระดับสถานศึกษา

1) สถานศึกษาที่จะจัดทำหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศในด้านใด ต้องเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศในด้านนั้น ๆ รวมไปถึงต้นทุนงบประมาณและการระดมทรัพยากร ด้านบุคลากร การมอบหมายผู้รับผิดชอบหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศครูผู้สอน หรือวิทยากรพิเศษที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ ด้านการบริหารจัดการ อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ แหล่งเรียนรู้และสื่อการเรียนการสอน

2) สสำรวจข้อมูลความต้องการในการจัดทำหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศของนักเรียน ครูผู้ปกครอง ชุมชน ผู้ประกอบการ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา และจัดทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ โดยใช้แบบแสดงความประสงค์ในการจัดทำหลักสูตรพัฒนาผู้เรียน

3) กำหนดผู้รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ
พร้อมทั้งกำหนดแผนปฏิบัติ

5) เสนอเรื่องการจัดทำหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ ไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด พร้อมเอกสารประกอบ เช่น แบบเสนอขอจัดทำหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ ตารางวิเคราะห์ข้อมูลความพร้อม โครงสร้างหลักสูตรหรือแผนการเรียนรู้ โครงสร้างเวลาเรียน ภาพถ่ายห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารสถานที่ สำเนารายงานการประชุมที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ พร้อมผลสำรวจความคิดเห็นของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้ประกอบการ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา เป็นต้น

6) เมื่อกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดให้สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการศึกษาในหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ เป็น "สถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาลักษณะพิเศษ" ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยรายได้และการจ่ายเงินของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2562 เรียบร้อยแล้ว ให้สถานศึกษาประกาศหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศให้นักเรียน ครู ผู้ปกครองชุมชน ผู้ประกอบการ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาทราบ พร้อมทั้งประกาศรับสมัครนักเรียนเข้าศึกษาในหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งอาจใช้วิธีการสอบคัดเลือกในด้านที่จัดทำหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ หรือการประเมินความพร้อม ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษา

กำหนด และระยะเวลาในการรับสมัครนักเรียนดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละปีการศึกษา

7) ให้สถานศึกษารายงานผลการดำเนินการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศอย่างน้อยปีการศึกษาละ ๑ ครั้ง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัดทราบ เพื่อให้การจัดทำหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนโดยตรง

8) สถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ อยู่ก่อนวันที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยรายได้และการจ่ายเงินของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับ ให้ดำเนินการตามขั้นตอน/แนวทางข้างต้นโดยอนุโลม

4.2.2 ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1) ตรวจสอบข้อมูลแผนปฏิบัติการดำเนินงาน แหล่งรายได้/การตั้งงบประมาณของสถานศึกษาในการดำเนินงานหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ และเอกสารประกอบการเสนอเรื่องการจัดทำหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัด ให้เป็นไปตามแบบแสดงความประสงค์ในการจัดทำหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ

2) ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำความเข้าใจความเห็นชอบผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาให้ความเห็นชอบ

3) จัดส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อเสนอขอจัดทำหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ ไปยังกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) ตามระบบการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อพิจารณาประกาศกำหนด ให้เป็น "สถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาลักษณะพิเศษ" ต่อไป โดยส่งให้กระทรวงมหาดไทยภายในเดือนพฤษภาคมของปีการศึกษาก่อนหน้าปีการศึกษาที่จะจัดการเรียนการสอนหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ

4) เมื่อกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดให้สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการศึกษาในหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ เป็น "สถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาลักษณะพิเศษ" ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยรายได้และการจ่ายเงินของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2562 เรียบร้อยแล้ว ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นติดตามและประเมินผลการดำเนินการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัด ที่ได้รับการประกาศกำหนดอย่างน้อยปี

การศึกษาละ 1 ครั้ง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาลักษณะพิเศษจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.2.3 ระดับส่วนกลาง (กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น)

1) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดการศึกษาลักษณะพิเศษของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และพิจารณาสถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาลักษณะพิเศษ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์หรือรูปแบบ แนวทาง กลไกการพิจารณาให้สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการศึกษาในหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ เป็น "สถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาลักษณะพิเศษ" ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยรายได้และการจ่ายเงินของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2562

2) คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดการศึกษาลักษณะพิเศษของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและพิจารณาสถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาลักษณะพิเศษ ตรวจเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาก่อนรับรองสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักเกณฑ์ การกำหนดให้สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการศึกษาในหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ เป็น "สถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาลักษณะพิเศษ" ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยรายได้และการจ่ายเงินของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2562 เพื่อเสนอกระทรวงมหาดไทยตรวจพิจารณาและประกาศกำหนดเป็น "สถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาลักษณะพิเศษ" ต่อไป

4.3 เกณฑ์การติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ

4.3.1 ด้านนักเรียน หมายถึง วิธีการในการสร้างความผูกพันกับนักเรียนเพื่อความสำเร็จในระยะยาว ครอบคลุมถึงวิธีการที่สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของนักเรียน ตอบสนองความต้องการและทำให้เหนือกว่าคาดหวัง และการใช้สารสนเทศเพื่อปรับปรุงและค้นหาความสำเร็จด้านการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา รวมถึงมีการสร้างและจัดการความสัมพันธ์กับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

4.3.2 ด้านครูผู้สอน หมายถึง การให้การดูแล กำกับ ติดตามการเรียนการสอนหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ และการสร้างสภาพแวดล้อมของครูผู้สอนที่ก่อให้เกิดผลการดำเนินการที่ดี สถานศึกษามีการสนับสนุน นโยบาย และสิทธิประโยชน์สำหรับ

ครูผู้สอน มีการสร้างความผูกพัน จัดการ และพัฒนาครูผู้สอนเพื่อนำศักยภาพของบุคลากรมาใช้อย่างเต็มที่ให้สอดคล้องไปในทางเดียวกันกับความ ต้องการทางการศึกษาของสถานศึกษา

4.3.3 ด้านวิชาการ หมายถึง วิธีการในการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูล สารสนเทศ และสินทรัพย์ทางความรู้ (KNOWLEDGE ASSETS) มีการวัดผลค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศในทุกปีการศึกษา มีการวิเคราะห์และทบทวนผลการดำเนินการ (PERFORMANCE ANALYSIS and Review) สถานศึกษามีการทบทวนผลการดำเนินการและชี้วัดความสามารถด้านวิชาการ สถานศึกษามีการใช้ตัววัดผลการดำเนินการที่สำคัญ รวมทั้งข้อมูลเชิงเปรียบเทียบและข้อมูลหรือผู้เรียนในการทบทวนเหล่านี้ สถานศึกษาจัดให้มีครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาตรงกับสาขาวิชาที่จัดทำหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ

4.3.4 ด้านผู้ปกครอง หมายถึง การที่สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองทั้งทางบวกและทางลบเพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงแก้ไข อีกทั้งตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการเรียนการสอนพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ สถานศึกษาได้รับความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนในหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ สถานศึกษาได้รับความพึงพอใจต่อความรู้ความสามารถของครูในการพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ รวมถึงการสร้าง ความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับความปลอดภัยสภาพห้องเรียน และบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนการสอน สถานศึกษาได้รับความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาจากผู้ปกครอง

4.3.5 ด้านงบประมาณ หมายถึง การที่สถานศึกษามีการใช้งบประมาณได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอกเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา สถานศึกษามีการขอรับการสนับสนุนเงินระดมทรัพยากรเพิ่มเติม มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับการเงินและบัญชีรับผิดชอบงานด้านการเงินและบัญชีโดยตรง รวมถึงการที่สถานศึกษามีการจัดทำบัญชีรายวัน บัญชีแยกประเภท และงบการเงินประจำปี และการที่สถานศึกษาได้รับการตรวจสอบบัญชีทุกปีโดยผู้ตรวจสอบบัญชีที่มีใบอนุญาต

สรุปจากการศึกษาหลักหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนแต่ละบุคคลให้มีความเชี่ยวชาญตามความถนัดของตน และเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความพร้อมเข้าสู่การเป็นพลเมืองในศตวรรษที่ 21 เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นสำคัญ นั่นคือ การคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ การใช้เทคโนโลยี การสื่อสารและการร่วมมือ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนรู้เท่าทัน

การเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อม สามารถแข่งขันและอยู่ร่วมกับประชาคมโลกได้ โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานสามารถใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาในการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิตโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. ความหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในส่วนของความหมายของคำว่า การปกครองส่วนท้องถิ่น มีผู้รู้หรือนักวิชาการหลาย ๆ ท่าน ได้ให้ความหมายไว้อย่างหลากหลายและกว้างขวางในที่นี้ จึงขอนามากล่าวโดยสรุปไว้ดังนี้

Barber (n.d., p. 214, อ้างอิงใน อร่าม วัฒนะ, 2561) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง การปกครองที่มีการใช้อำนาจในการจัดบริการและบริหารกิจการต่าง ๆ ภายในขอบเขตพื้นที่เฉพาะของท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยย่อยลงไปที่มีพื้นที่ขนาดเล็กในการปกครองทั้งหมดของรัฐบาล

Golding (n.d., p. 214, อ้างอิงใน อร่าม วัฒนะ, 2561) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การปกครองท้องถิ่นหมายถึง การจัดระบบปกครองของท้องถิ่น เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน และให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

อำนาจ บินพิลา (2554, หน้า 6-7) ได้สรุปว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครอง ที่รัฐบาลให้กระจายอำนาจการปกครองไปให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีสิทธิมีอำนาจในการปกครอง การบริหารจัดการตนเอง ซึ่งเป็นองค์กรที่มีความอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ตามสมควร โดยมีรูปแบบการปกครองอยู่ด้วยกัน 5 รูปแบบ คือเทศบาลองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

บุญอริ ยี่หะมะ (2550, หน้า 14) กล่าวว่า การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การปกครองของชุมชนหนึ่ง ๆ ซึ่งมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ด้านต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของประชาชนที่อยู่ภายในชุมชนตามขอบเขตอำนาจที่ได้รับจากรัฐบาลกลางหรือส่วนกลาง โดยจัดตั้งเป็นองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นซึ่งมีสถานะเป็นนิติบุคคล มีสิทธิตามกฎหมายในการตรากฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ตลอดจนมีงบประมาณที่มาจากการจัดเก็บภาษีหรือรายได้ในรูปแบบต่าง ๆ ภายในท้องถิ่น เพื่อใช้ในการดำเนินงาน สมาชิกสภาท้องถิ่นและ

ผู้บริหารท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งของประชาชน มีเจ้าหน้าที่ หรือบุคลากรในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง

สรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่น เป็นการปกครองของประชาชนในระดับท้องถิ่น อันเป็นผลมาจากการกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐบาลกลางให้กับท้องถิ่น การมอบอำนาจ ดังกล่าวนี้นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยมีส่วนร่วมทั้งในการเสนอปัญหา ตัดสินใจ การตรวจสอบการทำงานและร่วมรับบริการสาธารณะต่าง ๆ ในเขตพื้นที่ที่ได้กำหนดไว้ ทั้งนี้ ในการบริหารงานนั้นประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้เลือกบุคคลเข้ามาทำหน้าที่เป็นการบริหารงานในท้องถิ่นตนเอง การปกครองท้องถิ่นแม้ว่าจะมีอิสระในการดำเนินงานต่าง ๆ แต่ก็อยู่ภายใต้ การกำกับดูแล ตรวจสอบและการสนับสนุน การดำเนินงานของรัฐบาลกลาง

2. ความสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในส่วนของความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นผู้วิจัยขอนำเสนอไว้ ดังนี้

ชูวงศ์ ฉายะบุตร (2539, อ้างอิงใน อร่าม วัฒนะ, 2561 หน้า 13) ได้กล่าวว่า เนื่องจากการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ยึดหลักการกระจายอำนาจปกครองและเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย โดยประชาชน มีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง การปกครองท้องถิ่นจึงมีความสำคัญ ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

1. การปกครองท้องถิ่น รากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะ การปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองแก่ประชาชน ให้ประชาชน รู้สึกรู้ว่า ตนมีความเกี่ยวข้องกับส่วนได้ส่วนเสียในการปกครอง การบริหารท้องถิ่น เกิดความรับผิดชอบ การปกครองท้องถิ่นทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักการปกครองตนเอง

2. การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ซึ่งมีอยู่อย่างกว้างขวาง รัฐบาลมีอาจดำเนินการตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึงและทันที่ทั้งนี้ จึงเป็น การสมควรให้ประชาชนในท้องถิ่นดำเนินการเอง

3. การปกครองท้องถิ่นสามารถสนองความต้องการของท้องถิ่นได้ตรงเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพการปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมืองการบริหารของประเทศ ในอนาคต

4. การปกครองท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเอง การปกครองท้องถิ่นโดยยึดหลักกระจายอำนาจทำให้เกิดการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเอง ทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถแบ่งออกได้ 2 ด้าน คือ ด้านการเมืองการปกครองและการบริหาร โดยด้านการเมืองการปกครองนั้นเป็นการปูพื้นฐานของ 14 การปกครองระบอบประชาธิปไตยและเรียนรู้การปกครองด้วยตนเอง ส่วนด้านการบริหารนั้นเป็น การแบ่งเบาภาระรัฐบาลและประชาชนในท้องถิ่น ให้สามารถหาทางและกลไกบริหารแก้ปัญหาด้วยตนเอง

3. วัตถุประสงค์การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการส่งเสริมพัฒนาการและเตรียมความพร้อมทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา ให้มีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. เพื่อให้เด็กที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนในเขตความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานครบตามหลักสูตรอย่างเสมอภาค และเท่าเทียมกัน

3. เพื่อพัฒนาการดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมาย วัตถุประสงค์ เป็นไปตามมาตรฐานที่รัฐกำหนด และตรงตาม ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น โดยมุ่งพัฒนาให้เกิดความสมดุลทั้งทางด้านปัญญา จิตใจ ร่างกาย สังคม ระดับความคิด ค่านิยมและพฤติกรรม ซึ่งเน้นวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย และให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. เพื่อให้การจัดการศึกษาของท้องถิ่น ดำเนินการตามความต้องการและคำนึงถึงการมีส่วนร่วมการสนับสนุนของบุคคล ครอบครัว ชุมชน เอกชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และประชาชนในท้องถิ่น ในการจัดการศึกษา ทุกระดับตามศักยภาพและความสามารถของท้องถิ่น

5. เพื่อส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่นได้ออกกำลังกายและฝึกฝนกีฬา ร่วมกิจกรรมนันทนาการ และกิจกรรมพัฒนาเยาวชน เพื่อพัฒนาให้เป็นคนที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจและสังคม โดยมีความตระหนักในคุณค่าของการกีฬานันทนาการ และปรับเปลี่ยน พฤติกรรมเด็กและเยาวชนไปในในแนวทางที่ถูกต้อง ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

6. เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในการสร้างและพัฒนาอาชีพ เพื่อคุณภาพชีวิต โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ขาดโอกาส ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการทุพพลภาพ ซึ่งเป็นการส่งเสริม สนับสนุน การประกอบอาชีพให้มีงานทำ ไม่เป็นภาระแก่สังคม

7. เพื่อบำรุงศาสนาและอนุรักษ์ บำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ความเป็นไทย

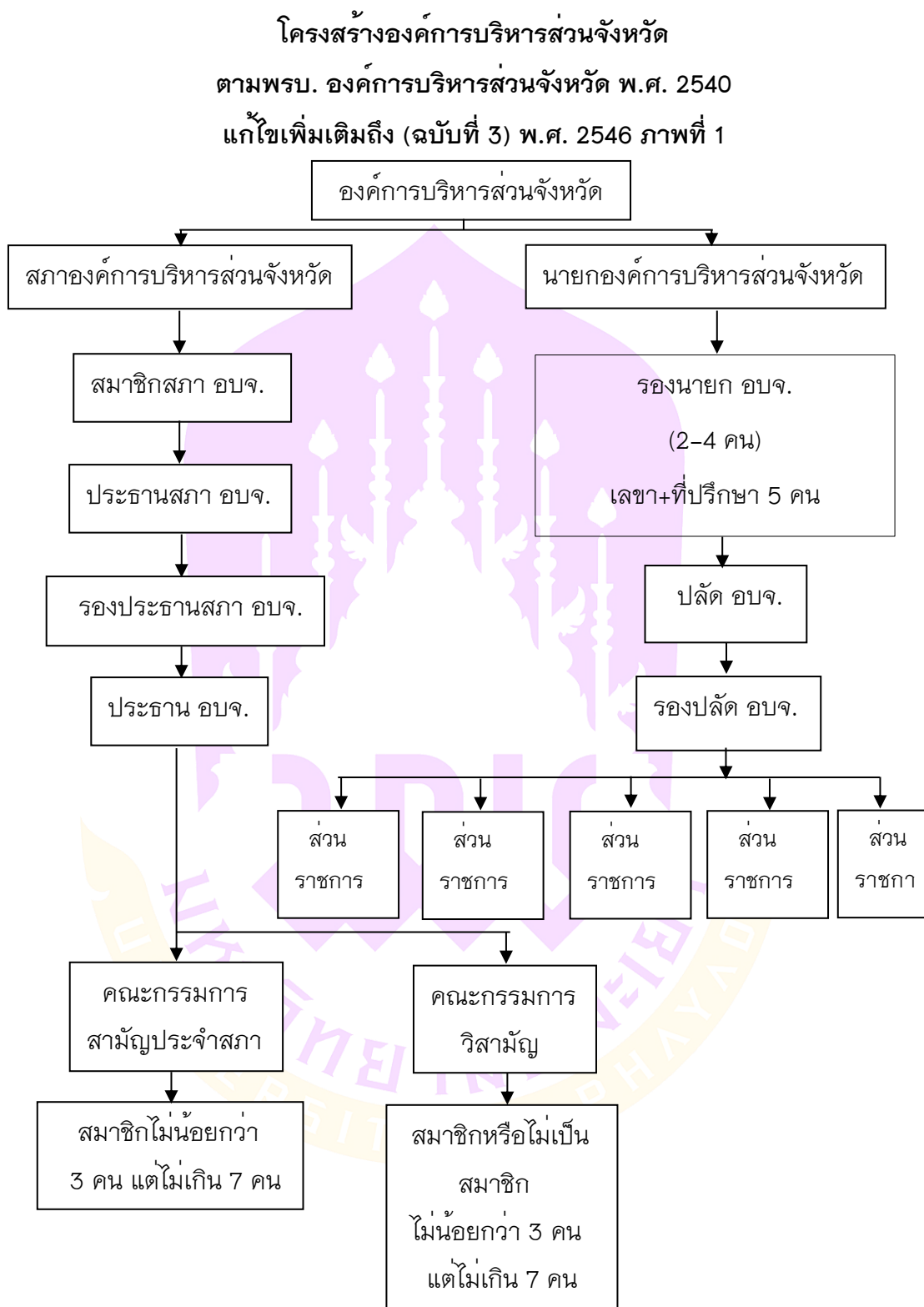
4. ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในส่วนของประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยขอนำเสนอ ดังนี้

การปกครองท้องถิ่นในปัจจุบัน ตามพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2534 มาตรา 70 ได้แบ่งการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็น 4 รูปแบบ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล และราชการส่วนท้องถิ่นตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งได้แก่ กรุงเทพมหานคร และ เมืองพัทยา ต่อมาในปี พ.ศ. 2537 ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ทำให้มีการปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้นอีก 1 รูปแบบ คือ องค์การบริหารส่วนตำบล หลังจากนั้น ได้มีพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542 ดังนั้น การปกครองส่วนท้องถิ่น จึงมี 5 รูปแบบ คือ 1) องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2) เทศบาล 3) กรุงเทพมหานคร 4) เมืองพัทยา และ 5) องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบนั้น มีการกำหนดโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบไว้ ในการวิจัยครั้งนี้จะนำเสนอเฉพาะองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น 3 ประเภท คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล

4.1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2546 เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้น ทุกจังหวัด เพื่อจัดทำกิจการส่วนจังหวัดที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่การบริหารราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยมีพื้นที่รับผิดชอบครอบคลุม เขตจังหวัด และเป็นการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น โครงสร้างการบริหารส่วนจังหวัดประกอบด้วย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและรองนายกองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด ซึ่งทั้งสองส่วนมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ดังภาพที่ 1

ภาพ 1 แสดงโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

ที่มา: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550, หน้า 12)

ในส่วนของอำนาจหน้าที่ด้านการศึกษานั้น ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2546 มาตรา 45 (8) กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่การจัดกิจกรรมใด ๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการส่วนท้องถิ่นที่อยู่ใน เขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ร่วมดำเนินการ หรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำทั้งนี้ “การจัดการศึกษา” เป็นกิจการหนึ่งที่ราชการส่วนท้องถิ่น อื่นเห็นสมควรให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดร่วมดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ และต่อมามีประกาศใช้พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 โดยในมาตรา 17 (6) กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ในการจัดการศึกษา ได้โดยตรง

4.2 เทศบาล

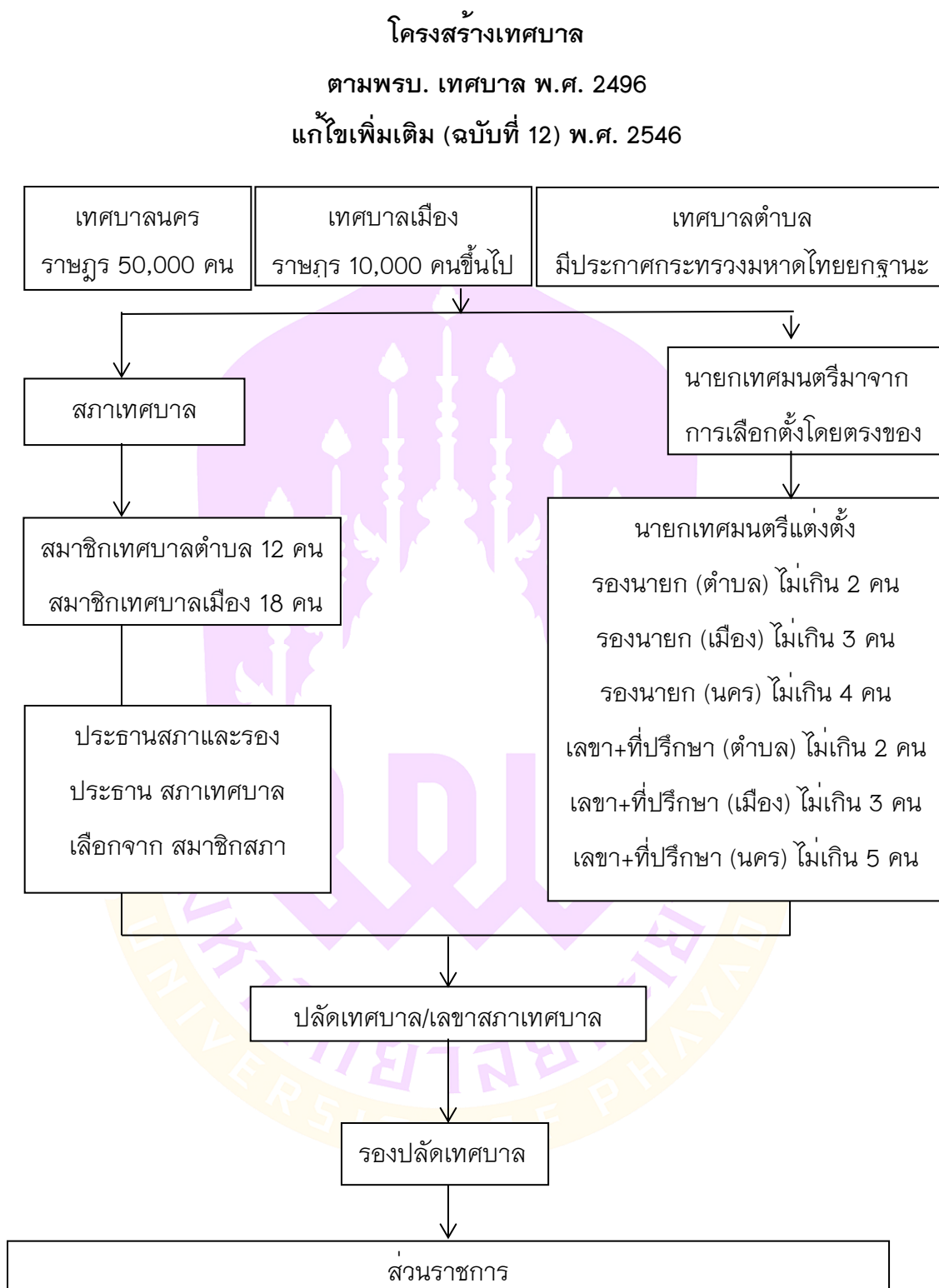
เทศบาลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2596 และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 12 พ.ศ. 2546 โดยมาตรา 9 ถึงมาตรา 11 กำหนดหลักเกณฑ์ การพิจารณาจัดตั้งเทศบาลไว้ ดังนี้

1. เทศบาลตำบล ได้แก่ ท้องถิ่นที่มีประกาศกระทรวงมหาดไทยในพระราชกฤษฎีกา ยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล โดยที่กฎหมายไม่ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าเป็นเทศบาลตำบลจะต้องมี เงื่อนไขอย่างไร แต่ในทางปฏิบัติกระทรวงมหาดไทยได้ตั้งหลักเกณฑ์การเป็นเทศบาลตำบล พื้นที่ จะจัดตั้งเป็นเทศบาลตำบลจะต้องมีรายได้ไม่ต่ำกว่า 12 ล้านบาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน) มีประชากร ตั้งแต่ 7,000 คน ขึ้นไป และอยู่กันหนาแน่นไม่ต่ำกว่า 1,500 คน ต่อตารางกิโลเมตร

2. เทศบาลเมือง ได้แก่ ท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัด หรือท้องถิ่นชุมชน ที่มีประชากรตั้งแต่ 10,000 คน ขึ้นไป และมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่ซึ่งกำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติ

3. เทศบาลนคร ได้แก่ ท้องถิ่นชุมชนที่มีประชากรตั้งแต่ 50,000 คนขึ้นไป และมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่ซึ่งกำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยเทศบาล

โครงสร้างของเทศบาลแบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย คือ สภาเทศบาล และคณะเทศมนตรี โดยสภาเทศบาลมีหน้าที่พิจารณาร่างข้อบัญญัติเทศบาล และกำกับดูแลการบริหารเทศบาลของ คณะเทศมนตรี ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมและรับผิดชอบการบริหารกิจการของเทศบาลที่กฎหมายกำหนด โดยมีนายกเทศมนตรีเป็นหัวหน้า ทั้งนี้ ในแต่ละเทศบาลจะมีการแบ่งส่วนราชการแตกต่างกัน ตามความเหมาะสม ดังภาพที่ 2

ภาพ 2 แสดงโครงสร้างของเทศบาล

ที่มา: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550, หน้า 13-14)

ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 12 พ.ศ. 2546 กำหนดอำนาจหน้าที่ของเทศบาลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเป็น 2 ประเภท คือ อำนาจหน้าที่ ตามที่กฎหมายจัดตั้งเทศบาลกำหนด และอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายเฉพาะอื่น ๆ กำหนดสำหรับอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายจัดตั้งเทศบาลกำหนดมี 2 ส่วน คือ หน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ ทั้งเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร จะต้องดำเนินการให้ราษฎรได้รับการศึกษา อบรม และหน้าที่ ที่จะเลือกปฏิบัติได้เฉพาะเทศบาลเมืองและเทศบาลนคร คือ สามารถจัดตั้งและบำรุงโรงเรียนอาชีวศึกษา ได้จัดให้มีและบำรุงสถานที่สำหรับการกีฬา และพลศึกษาได้ส่วนอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเฉพาะอื่น ๆ กำหนดในส่วนของการศึกษา คือ อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและพระราชบัญญัติ กำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ซึ่งกำหนดไว้ในมาตรา 19(6) ให้เทศบาลมีอำนาจหน้าที่การจัดการศึกษาเทศบาลส่วนใหญ่จึงกำหนดให้มี “กองการศึกษา” เพื่อรับผิดชอบงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา การบริหารวิชาการ และงานโรงเรียน เป็นต้น

จากข้อมูลกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ในปี 2554 (ข้อมูล ณ วันที่ 20 มิ.ย. 2554) มีจำนวนเทศบาลทั้งสิ้น 2,010 แห่ง (รวมเทศบาลที่ยกฐานะมาจากสุขาภิบาล) โดยจำแนกเป็น เทศบาลนคร 27 แห่ง เทศบาลเมือง 145 และเทศบาลตำบล 1,838 แห่ง

4.3 องค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กที่สุด และอยู่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด จุดมุ่งหมายของการจัดตั้ง อบต. คือ การกระจายอำนาจ ไปสู่ประชาชน ให้ได้มากที่สุด และสามารถพัฒนา อบต. ไปสู่การปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล

องค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งพระราชบัญญัติสภาตำบล และ องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 กำหนดให้ องค์การบริหาร ส่วนตำบลทำหน้าที่พัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยองค์การบริหาร ส่วนตำบลแบ่งโครงสร้างออกเป็น 2 ส่วน คือ สภาองค์การบริหารส่วนตำบล และ คณะกรรมการ บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

ในปี พ.ศ. 2540 มีการจัดตั้ง อบต. รวมทั้งสิ้น 6,397 แห่ง ซึ่งในจำนวนนี้เป็น อบต. ที่มีรายได้ต่ำกว่า 3 ล้านบาท เป็นจำนวน 5,788 แห่ง (ร้อยละ 90.48) พระราชบัญญัติ สภาตำบลและ องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 จึงมีบทบัญญัติให้ยุบรวม องค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

1. อบต. ที่มีเขตติดต่อกันสามารถรวมกันได้ หากเป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนในตำบลนั้น

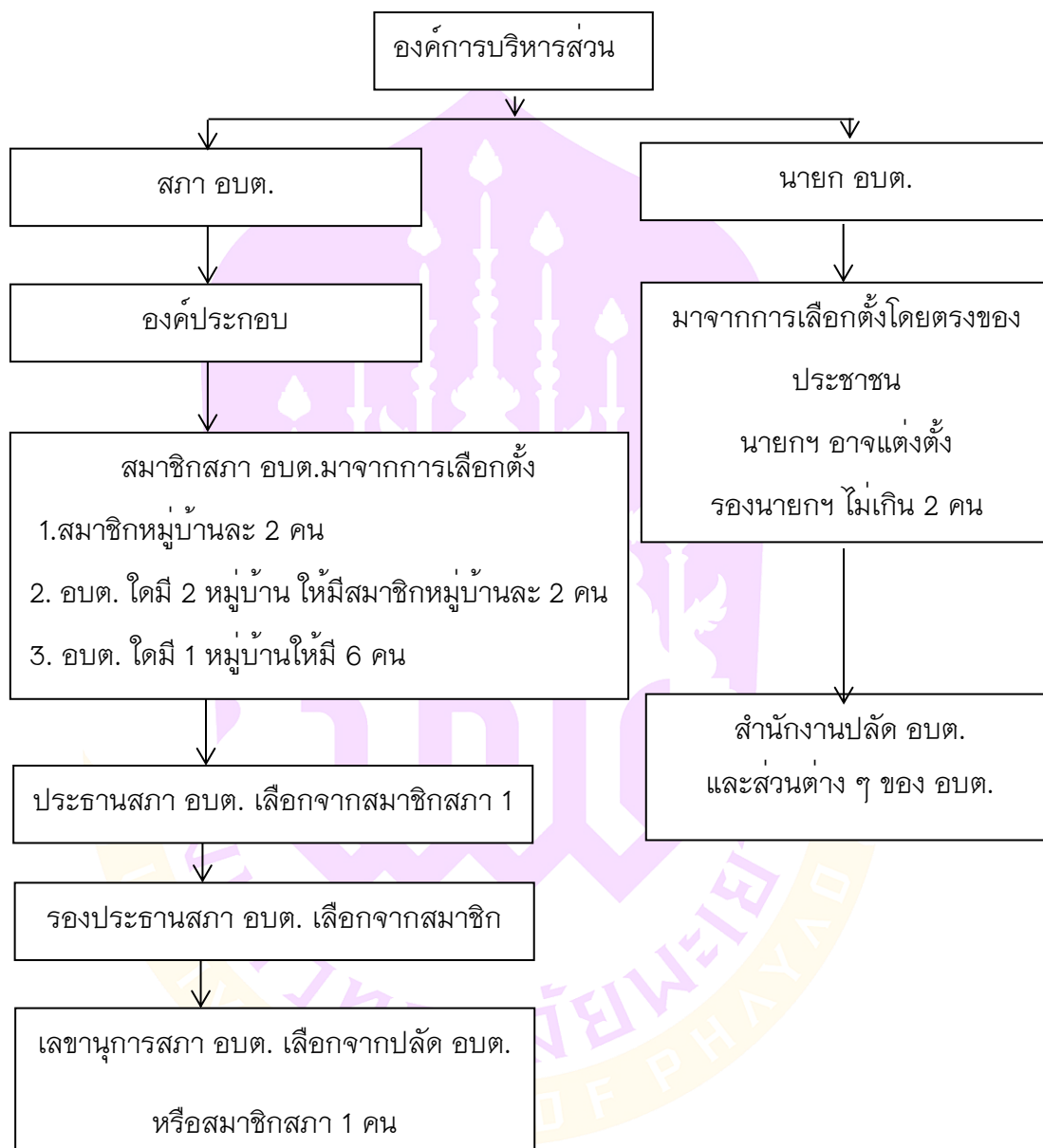
2. อบต. อาจรวมกับหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกันได้ ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในตำบลนั้น

3. อบต. ที่มีประชากรไม่ถึง 2,000 คน ต้องยุบรวมกับ อบต. อื่นที่มีอาณาเขตติดต่อกัน และอยู่ภายในอำเภอเดียวกัน ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในตำบลนั้น

จากบทบัญญัติดังกล่าวมีผลทำให้จำนวนของ อบต. มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และมีแนวโน้มลดลงทุกปี ข้อมูลจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในปี พ.ศ. 2554 (ข้อมูล ณ วันที่ 20 มิ.ย. 2554) มีจำนวนองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ทั้งสิ้น 5,765 แห่ง ดังภาพที่ 3

โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล
ตามพรบ. สถาตำบล และอบต. พ.ศ. 2537
แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546

ภาพ 3 แสดงโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล

ที่มา: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550, หน้า 15-16)

สำหรับอำนาจหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา พระราชบัญญัติสภาตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 67 (5) และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 (9) กำหนดให้องค์การบริหารส่วน ตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษา

5. อำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศนั้น ได้ดำเนินการตามที่ กฎหมายได้ให้อำนาจไว้ผู้วิจัยขอนำมากล่าวโดยสรุปดังนี้ องค์การบริหารส่วน ตำบล สภา อบต. นายก อบต. องค์ประกอบ มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของ ประชาชน นายกฯ อาจแต่งตั้ง รองนายกฯ ไม่เกิน 2 คน เลขานุการนายก 1 คน สมาชิกสภา อบต. มาจาก การเลือกตั้ง 1. สมาชิกหมู่บ้านละ 2 คน 2. อบต. ไตมี 2 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกหมู่บ้านละ 2 คน 3. อบต. ไตมี 1 หมู่บ้านให้มี 6 คน ประธานสภา อบต. เลือกจากสมาชิกสภา 1 คน รองประธานสภา อบต. เลือกจากสมาชิกสภา 1 คน เลขานุการสภา อบต. เลือกจากปลัด อบต. หรือสมาชิกสภา 1 คน สำนักงานปลัด อบต. และส่วนต่าง ๆ ของ อบต. 20 รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 มาตรา 250 กำหนดให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่และอำนาจ ดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของ ประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริม และสนับสนุน การจัดการ ศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติการให้บริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะใดที่สมควรให้เป็นหน้าที่และอำนาจโดยเฉพาะขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น แต่ละรูปแบบ หรือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลัก ในการดำเนินการใด ให้เป็นไป ตามที่กฎหมายบัญญัติซึ่งต้องสอดคล้องกับรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามวรรคสี่ และ กฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับกลไก และขั้นตอน ในการกระจายหน้าที่ และอำนาจ ตลอดจนงบประมาณและบุคลากรที่เกี่ยวกับหน้าที่และ อำนาจดังกล่าวของส่วนราชการให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย มาตรา 54 รัฐต้อง ดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษา ภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้ เด็กเล็กได้รับการดูแลและ พัฒนาก่อนเข้ารับการศึกษาตามวรรคหนึ่ง เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริม และสนับสนุน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับ การศึกษา ตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริม ให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัด ให้มีการร่วมมือกัน ระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการจัด

การศึกษาทุกระดับโดยรัฐมีหน้าที่ ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษา ดังกล่าวนี้อุดมภาพ และได้มาตรฐานสากล

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 41 กำหนดว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใด ระดับหนึ่งหรือทุกระดับ ตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่น และในมาตรา 42 กำหนดว่าให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ในการประสาน และส่งเสริม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษา สอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐาน การศึกษารวมทั้งการเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุน การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 มาตรา 17 และมาตรา 18 กำหนดให้เทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด และกรุงเทพมหานคร มีอำนาจ และหน้าที่ใน การจัดระบบการบริหารสาธารณะด้านการจัดการศึกษา เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตน

แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต การจัดการศึกษาในระบบและนอกระบบ กำหนดให้ กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ถ่ายโอน การศึกษาก่อนวัยเรียนหรือปฐมวัย (อนุบาล 4-6 ปี) การศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา และสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ถ่ายโอน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนระดับอำเภอ 21 หรือศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน ระดับเขต ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านหลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในปี 2558 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้แบ่งการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งเป็นกลุ่มจังหวัดการศึกษาท้องถิ่น จำนวน 18 กลุ่มจังหวัด ปรากฏใน ตารางที่ 1 ดังนี้

ตาราง 1 การแบ่งกลุ่มจังหวัดการศึกษาท้องถิ่นของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ภาค	กลุ่มจังหวัด	จังหวัด
กลาง	กลุ่มจังหวัดการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 (ภาคกลางตอนบน 1)	นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี
	กลุ่มจังหวัดการศึกษาท้องถิ่นที่ 2 (ภาคกลางตอนบน 2)	ชัยนาท ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง
	กลุ่มจังหวัดการศึกษาท้องถิ่นที่ 3 (ภาคกลางตอนกลาง)	ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี สระแก้ว นครนายก สมุทรปราการ
	กลุ่มจังหวัดการศึกษาท้องถิ่นที่ 4 (ภาคกลางตอนล่าง 1)	กาญจนบุรี นครปฐม ราชบุรี สุพรรณบุรี
	กลุ่มจังหวัดการศึกษาท้องถิ่นที่ 5 (ภาคกลางตอนล่าง 2)	ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม
ภาคใต้	กลุ่มจังหวัดการศึกษาท้องถิ่นที่ 6 (ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย)	ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง
	กลุ่มจังหวัดการศึกษาท้องถิ่นที่ 7 (ภาคใต้ฝั่งอันดามัน)	ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง
	กลุ่มจังหวัดการศึกษาท้องถิ่นที่ 8 (ภาคใต้ชายแดน)	สงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา นราธิวาส
	กลุ่มจังหวัดการศึกษาท้องถิ่นที่ 9 (ภาคตะวันออก)	จันทบุรี ชลบุรี ระยอง ตราด
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	กลุ่มจังหวัดการศึกษาท้องถิ่นที่ 10 (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1)	หนองคาย เลย อุดรธานี หนองบัวลำภู บึงกาฬ
	กลุ่มจังหวัดการศึกษาท้องถิ่นที่ 11 (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2)	นครพนม มุกดาหาร สกลนคร

ตาราง 1 (ต่อ)

ภาค	กลุ่มจังหวัด	จังหวัด
	กลุ่มจังหวัดการศึกษาท้องถิ่นที่ 12 (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนกลาง)	ร้อยเอ็ด ขอนแก่น มหาสารคาม กาฬสินธุ์ อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ
	กลุ่มจังหวัดการศึกษาท้องถิ่นที่ 13 (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง 1)	ยโสธร อุบลราชธานี
	กลุ่มจังหวัดการศึกษาท้องถิ่นที่ 14 (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง 2)	สุรินทร์ นครราชสีมา บุรีรัมย์ ชัยภูมิ
	ภาคเหนือ	
	กลุ่มจังหวัดการศึกษาท้องถิ่นที่ 15 (ภาคเหนือตอนบน 1)	เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน
	กลุ่มจังหวัดการศึกษาท้องถิ่นที่ 16 (ภาคเหนือตอนบน 2)	น่าน พะเยา เชียงราย แพร่
	กลุ่มจังหวัดการศึกษาท้องถิ่นที่ 17 (ภาคเหนือตอนล่าง 1)	ตาก พิษณุโลก สุโขทัย เพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์
	กลุ่มจังหวัดการศึกษาท้องถิ่นที่ 18 (ภาคเหนือตอนล่าง 2)	กำแพงเพชร พิจิตร นครสวรรค์ อุทัยธานี

ที่มา: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2558)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา
สู่ความเป็นเลิศ ไว้ดังนี้

เบญจนาถ อมรประสิทธิ์ (2557) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ
โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดพบว่ารูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาล
ประจำจังหวัดประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักของการบริหารสู่ความเป็นเลิศ
2) คณะกรรมการบริหารสู่ความเป็นเลิศ 3) ขอบข่ายงานบริหารสู่ความเป็นเลิศ
และ 4) แนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศ โดยผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด 81 คน

มีความคิดเห็นว่า รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาพรวม มีความถูกต้อง และความเป็นไปได้ในระดับมาก

รัตติยา วงศ์หิรัญตระกูล และชยุต วิจิตรสุนทร (2558) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของ โรงเรียนบ้านโป่งแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาและหาแนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านโป่งแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 มีวิธีดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ใช้แบบสอบถาม ประชากรรวมทั้งสิ้น 36 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดย แจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำข้อมูลที่ได้การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศมาสนทนากลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยจำแนกจัดกลุ่ม และวิเคราะห์เนื้อหา ขั้นตอนที่ 2 หาแนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โดยการใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ และจัดกลุ่ม พบว่า สภาพการบริหารงานทั้ง 7 องค์ประกอบอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่ก่อให้เกิดปัญหา ยกเว้น ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากร ที่มีสภาพการบริหารงานอยู่ในระดับน้อยจึงทำให้เกิดปัญหามากที่จะต้องนำมาหาแนวทางเพื่อพัฒนา ผลการหาแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านโป่งแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 พบว่าด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรมีแนวทางการ พัฒนาดังต่อไปนี้ผู้บริหารควรมีการประเมินความต้องการด้านขีดความสามารถและอัตรากำลังบุคลากรและในการสร้างสภาพแวดล้อมของบุคลากร

บาทหลวงมงคล จันทรสุขสันต์ (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสังฆมณฑลราชบุรีมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสังฆมณฑลราชบุรี 2) เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสังฆมณฑลราชบุรี จำแนกความคิดเห็นตามตำแหน่ง 3) ศึกษาระดับแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา สังกัดสังฆมณฑลราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสังฆมณฑลราชบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 3 ด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ 1.1) ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 1.2) ด้านการบริหารงานการเงิน 1.3) ด้านการวางแผนกลยุทธ์ และระดับมาก จำนวน 6 ด้าน

เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้านโครงสร้างองค์กร 3) ด้านการจัดการสารสนเทศ 4) ด้านการบริหารความสัมพันธ์กับผู้รับบริการ 5) ด้านการบริหารงานบุคคล 6) ด้านการบริหารทั่วไป ตามลำดับ 2) การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสังฆมณฑล ราชบุรี จำแนกความคิดเห็นตามตำแหน่ง พบว่า ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัด สังฆมณฑลราชบุรี คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งคำพูดและ กระทำ ที่สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้แก่บุคลากรในการมีส่วนร่วมสร้างประโยชน์ให้กับสถานศึกษาและชุมชน ควรมีการประชุม วางแผน ส่งเสริม และผลักดันให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์ และมีการกำหนดบทบาท หน้าที่ เป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อผลความสำเร็จ ควรมีการประชุมระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งควรมีการประชุมความพึงพอใจของนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการเหล่านั้น

สุริยา ห้าวหาญ (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบการบริหารความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน แหล่งเรียนรู้ การบริหารจัดการเครือข่ายร่วมพัฒนาและการพัฒนาระบบสารสนเทศและรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบที่สำคัญ ซึ่งมีความเหมาะสม ถูกต้อง เป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ สอดคล้องกับกรอบแนวคิดทฤษฎีของการวิจัย และได้เสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปไว้ว่าควรศึกษาวิจัยในการนำรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาไปทดลองใช้ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อสรุปภาพรวมของรูปแบบความถูกต้องเหมาะสมของแต่ละองค์ประกอบ และควรศึกษาวิจัยรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่ได้ในภาพรวม หรือแต่ละองค์ประกอบที่ส่งผลต่อการบริหารของสถานศึกษา

สมาพร ลีภัยรัตน์ (2560) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารคุณภาพโรงเรียน มาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษาได้ 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) การพัฒนาบุคลากร 3) การสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา 4) การสร้างทีมงานใน

การพัฒนานักเรียน 5) การควบคุมคุณภาพ 6) คุณภาพนักเรียน 7) การนำนโยบายคุณภาพสู่การปฏิบัติ และ 8) การบริหารจัดการการประเมินรูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก

นัฐฐยา พิพัฒน์นราธร และนิษฐ์วดี จิรโรจน์ภิญโญ (2561) ได้ทำการศึกษาการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชน ในกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) องค์ประกอบของรูปแบบการบริหาร จัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร และ 2) เป็นแนวทางในการบริหาร จัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยมีการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน คือ 1) วิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศ 2) วิเคราะห์ด้วยเทคนิคเดลฟาย จากผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศ จำนวน 21 คน 3) วิเคราะห์องค์ประกอบด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) และ 4) วิเคราะห์ระดับการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร จากผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 196 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าพิสัยควอไทล์ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เทคนิคเดลฟาย และการวิเคราะห์ องค์ประกอบ ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบของการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนใน กรุงเทพมหานคร มีทั้งหมด 4 องค์ประกอบ ประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการบุคลากร ด้านการบริหารจัดการทั่วไป ด้านการบริหารจัดการวิชาการ และด้านการบริหารจัดการ งบประมาณ ส่วนระดับการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดย ภาพรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก

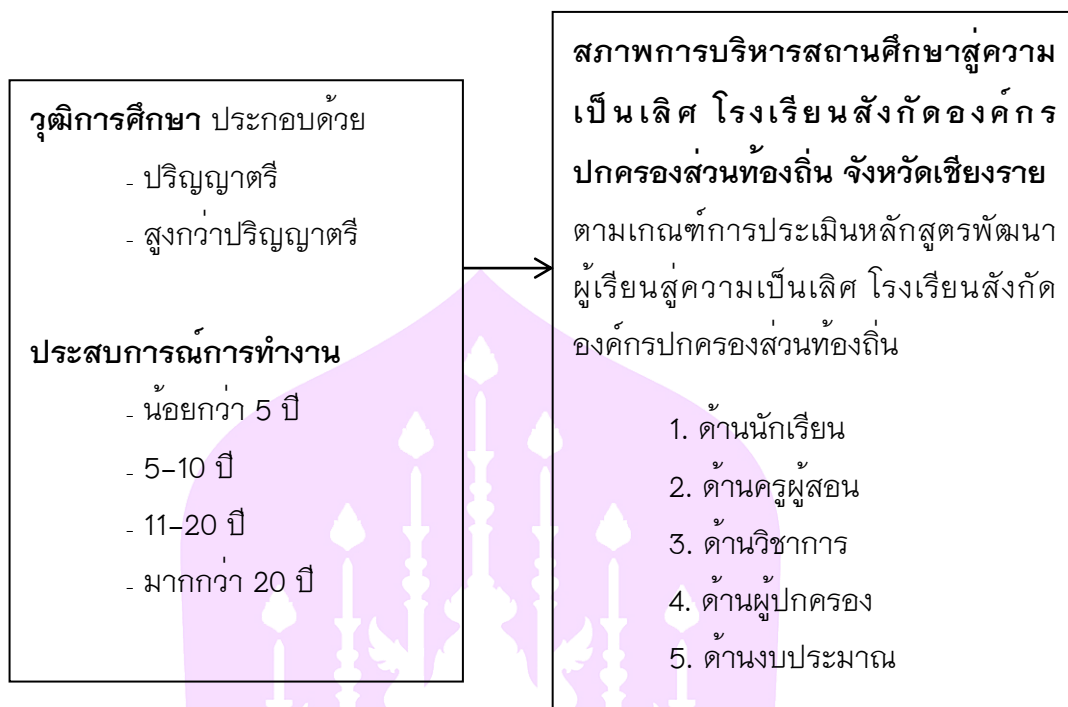
อร่าม วัฒนะ (2561) วิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีวัตถุประสงค์เพื่อ วิเคราะห์องค์ประกอบสร้างรูปแบบและประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของ โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยศึกษาเอกสารและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 7 คน เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 552 คน ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) คุณภาพครู 3) การวางแผนกลยุทธ์ 4) เครือข่ายความร่วมมือ 5) คุณภาพนักเรียน 6) การบริหารจัดการ 7) การพัฒนาบุคลากร รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ส่วนที่ 2 ส่วนเนื้อหาประกอบด้วย องค์ประกอบของรูปแบบ การบริหาร

สถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ และกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศส่วนที่ 3 เจาะลึกความสำเร็จ 3) การประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปจากการที่ผู้วิจัยศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ สถานศึกษาทุกแห่งไม่ว่าสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชน ต่างมีจุดเน้นในการพัฒนาสถานศึกษา ตามบริบทของตนเองและเกณฑ์คุณภาพต่างๆ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้มีคุณภาพ มีความเป็นเลิศนั้น ต้องมีปัจจัยองค์ประกอบหลัก โดยสภาพการบริหารสู่ความเป็นเลิศในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) การนำองค์กร 2) การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นผู้เรียน 4) การวัดผลการวิเคราะห์ และการจัดการเรียนรู้ 5) บุคลากร 6) การจัดการกระบวนการ 7) ผลลัพธ์การปฏิบัติงาน และคุณภาพ ทั้งนี้การที่สถานศึกษาจะก้าวไปสู่ความเป็นเลิศนั้น ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญกับปัจจัยทุก ๆ ด้าน และขับเคลื่อนไปในทิศทางที่เหมาะสมเพื่อให้องค์กรไปสู่เป้าหมายสูงสุดบนพื้นฐานของแนวคิด ทฤษฎีการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ได้ศึกษาจากหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ แล้วนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ตัวแปรเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด เชียงราย เพื่อสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัย ได้แก่ ศึกษาสภาพการบริหารและหาแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย ดังภาพที่ 4 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพ 4 แสดงกรอบแนวคิดของการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย

1. ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำนวน 50 โรงเรียน ประกอบผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 50 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 662 คน รวมทั้งสิ้น 712 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย กลุ่มโซนใต้ จำนวน 10 สถานศึกษา ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 10 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 224 คน รวมทั้งสิ้น 234 คน โดยเก็บข้อมูลจากสถานศึกษาที่รับผิดชอบจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งแต่ ระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ประกอบด้วย ได้แก่ โรงเรียนเทศบาล 1 (ปากอคำ) โรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) โรงเรียนเทศบาล 2 (สามัคคีราษฎร์รังสรรค์)โรงเรียนเทศบาลป่าตาล โรงเรียนเทศบาลเวียงป่าเป้า โรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลทรายขาว (ท่าฮ่อ) โรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลดอยงาม (สันช้างตาย) โรงเรียนเทศบาล 1 (ป่าแดด) โรงเรียนเทศบาลเจดีย์หลวง และโรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพาน (ดอนตัน)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วย แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย มีรายละเอียดดังนี้

แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่ง

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านนักเรียน จำนวน 5 ข้อ ด้านครูผู้สอน จำนวน 5 ข้อ ด้านวิชาการ จำนวน 7 ข้อ ด้านผู้ปกครอง จำนวน 6 ข้อ และด้านงบประมาณ จำนวน 6 ข้อ รวมทั้งหมด 29 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert Scales) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 66) เกณฑ์การประเมิน มีดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย กลุ่มโชนได้เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open Ended Question)

การสร้างเครื่องมือการวิจัย

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ศึกษาเกณฑ์การประเมินหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านนักเรียน

2. ด้านครูผู้สอน
3. ด้านวิชาการ
4. ด้านผู้ปกครอง
5. ด้านงบประมาณ

3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างเป็นข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์ที่ผู้วิจัยได้นิยามไว้

4. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเนื้อหาและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

5.1 ผศ.ดร. สันติ บุรณะชาติ ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา

5.2 ดร.ปณณัฐ ไซยคำ ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

5.3 นายพิศาล ฟองนิว ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า) ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลและประเมินผล

6. จากนั้นนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อ เกณฑ์ตัดสิน IOC มีค่า 0.50 ขึ้นไป มาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และลงความคิดเห็นว่าข้อคำถามแต่ละข้อวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และนำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา/วัตถุประสงค์ ของแต่ละข้อคำถามมีค่าตั้งแต่ 0.67–1.00 จึงใช้ได้ทุกข้อคำถามโดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00

7. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข และเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย พิจารณาอีกครั้ง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

8. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) ใช้กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันแต่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำนวน 30 คน แล้ววิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยแยกกลุ่มของผู้บริหาร

สถานศึกษา และกลุ่มของครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α : Cronbach's Coefficient Alpha) ซึ่งแบบสอบถามที่มีความเชื่อมั่นและสามารถนำไปใช้กับประชากรได้ต้องมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป โดยแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.97

9. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

10. นำแบบสอบถามฉบับจริงไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

1.1 ติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย กลุ่มโซนใต้ ที่ผู้วิจัยใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย กลุ่มโซนใต้ จำนวน 234 คน

1.3 นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความเรียบร้อย และความสมบูรณ์ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม เรียบร้อยแล้ว ในการจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ

2. กรอกรหัสแบบสอบถาม

3. กำหนดตัวแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้วบันทึกข้อมูล

4. ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามดำเนินการดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าเฉลี่ยร้อยละ (Percentage) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษา

สู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตาม
วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

4.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศตามเกณฑ์
การประเมินหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
7 องค์ประกอบตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award: TQA) ปี 2561–
2562 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard
Deviation) จัดลำดับความคิดเห็น โดยแยกเป็นรายข้อ รายด้าน และโดยภาพรวม นำเสนอ
ข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย โดยเกณฑ์การให้คะแนนจากแบบสอบถามเป็นแบบ
ประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ และใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)
นำมาประเมิน แปลความหมายข้อมูล การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยได้กำหนดขอบเขตของ
ค่าเฉลี่ย และการแปลความหมาย (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศอยู่ใน
ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศอยู่ใน
ระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศอยู่ใน
ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50–2.50 หมายถึง สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศอยู่ใน
ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศอยู่ใน
ระดับน้อยที่สุด

4.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากร
ทางการศึกษา เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยใช้ Independent Sample t-test
และเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับการ
บริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด
เชียงราย จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยใช้ One-way ANOVA

4.4 ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทาง
การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด
เชียงราย กลุ่มโชนใต้ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามลักษณะปลายเปิด (Open Ended

Question) ทำการวิเคราะห์โดยการสรุปเนื้อหาและใช้ค่าสถิติความถี่ของคำตอบที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกันจากมากไปหาน้อย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน (Descriptive)

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

$$P = \frac{100X}{N}$$

กำหนดให้	P	แทน	ค่าร้อยละ
	X	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum X_k}{n}$$

กำหนดให้	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X_k$	แทน	คะแนนรวมของ X
	n	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S. D. = \sqrt{\frac{n\sum X_k^2 - (\sum X_k)^2}{n(n-1)}}$$

กำหนดให้	S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	n	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด
	X_k	แทน	ค่าของข้อมูลตัวที่ k

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบเครื่องมือ

2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (IOC)

$$IOC = \frac{\sum R_k}{n}$$

กำหนดให้	IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญของข้อ k
	n	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_k^2}{s_t^2} \right\}$$

กำหนดให้	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ
	k	แทน	จำนวนคำถาม
	s_k	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อ k
	s_t	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทั้งหมด

2.3 สถิติที่ใช้ทดสอบ

การทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาครูและบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยใช้ Independent Sample t-test ใช้สูตรต่อไปนี้ (จิรภัทร์ เนิตวาสนา, 2562, หน้า 89)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2 + S_2^2}{n_1 + n_2}}}$$

กำหนดให้	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาในการแจกแจงแบบ t
	$\bar{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
	S_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

n_1 แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1

n_2 แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 2

การทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยใช้ *F-test* มีสูตรต่อไปนี้ (ศิริกาญดา ปักเคยะกา, 2560, หน้า 69)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}, \quad df_1 = k-1, \quad df_2 = N-k$$

กำหนดให้	F	แทน	ค่าสถิติที่ทดสอบ
	MS_b	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองภายในกลุ่ม
	df	แทน	ชั้นแห่งความอิสระ
	N	แทน	จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') มีสูตรดังต่อไปนี้ (ศิริกาญดา ปักเคยะกา, 2560, หน้า 70)

$$CV_d \sqrt{(K-1)(F^*)(MS_{within})\left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}\right)}$$

กำหนดให้	K	แทน	จำนวนกลุ่มในกลุ่มตัวอย่าง
	F^*	แทน	ค่า F ที่เปิดจากตาราง (Critical Value)
	MS_{within}	แทน	ค่า Mean square within group ที่คำนวณไวแล้วในการวิเคราะห์ความแปรปรวน
	n_1, n_2	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย และเพื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน โดยผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้และนำเสนอรูปแบบตารางประกอบคำบรรยายออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการบริหารการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

เสนอผลการวิเคราะห์สภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำนวน 234 คน โดยทำการศึกษาเรื่องเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน ใช้การแจกแจงความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางผลการวิเคราะห์ ดังตาราง 2

ตาราง 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	69	29.50
หญิง	165	70.50
รวม	234	100.00
2. อายุ		
21-30 ปี	68	29.10
31-40 ปี	114	48.70
41-50 ปี	38	16.20
51 ปีขึ้นไป	14	6.00
รวม	234	100.00
3. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	158	67.50
สูงกว่าปริญญาตรี	76	32.50
รวม	234	100.00
4. ประสบการณ์การทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	60	25.60
5-10 ปี	105	44.90
11-20 ปี	48	20.50
20 ปีขึ้นไป	21	9.00
รวม	234	100.00
5. ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	10	4.30
ครูและบุคลากรทางการศึกษา	224	95.70
รวม	234	100.00

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 234 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 70.50 รองลงมาเป็นเพศชาย ร้อยละ 29.50 ส่วนใหญ่อายุ 31-40 ปี ร้อยละ 48.70 รองลงมา อายุ 21-30 ปี ร้อยละ 29.10 อายุ 41-50 ปี ร้อยละ 16.20 และอายุ 51 ปีขึ้นไป ร้อยละ 6.00

ส่วนใหญ่วุฒิการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 67.50 วุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 32.50 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี ร้อยละ 44.90 รองลงมาคือน้อยกว่า 5 ปี ร้อยละ 25.60 ประสบการณ์การทำงาน 10-20 ปี ร้อยละ 20.50 และ 20 ปีขึ้นไป ร้อยละ 9.00 ตำแหน่งครูและบุคลากรทางการศึกษา ร้อยละ 95.70 และตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ร้อยละ 4.30

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย

การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มโซนใต้ จังหวัดเชียงรายโดยมีคำถามครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านนักเรียน ด้านครูผู้สอน ด้านวิชาการ ด้านผู้ปกครอง และด้านงบประมาณ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 3-17

ตาราง 3 แสดงสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวม (n = 234)

สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย	ระดับการบริหารสถานศึกษา			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ด้านนักเรียน	4.04	0.57	มาก	1
2. ด้านครูผู้สอน	3.86	0.64	มาก	5
3. ด้านวิชาการ	4.02	0.55	มาก	2
4. ด้านผู้ปกครอง	3.92	0.55	มาก	4
5. ด้านงบประมาณ	3.97	0.59	มาก	3
รวมเฉลี่ย	3.96	0.58	มาก	

จากตาราง 3 พบว่า สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงรายโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

($\bar{X}$ = 3.96) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า สภาพการบริหารการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สูงสุดอันดับที่ 1 คือ ด้านนักเรียน ($\bar{X}$ = 4.04) รองลงมาคือด้านวิชาการ ($\bar{X}$ = 4.02) ด้านงบประมาณ ($\bar{X}$ = 3.97) ด้านผู้ปกครอง ($\bar{X}$ = 3.92) และสภาพการบริหารการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาต่ำที่สุด คือด้านครูผู้สอน ($\bar{X}$ = 3.86)

ตาราง 4 แสดงสภาพการบริหารการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย ด้านนักเรียน (n = 234)

ข้อที่	ด้านนักเรียน	ระดับการบริหารสถานศึกษา			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	สถานศึกษามีวิธีการในการสร้างความผูกพันกับนักเรียนเพื่อความสำเร็จในระยะยาว	3.98	0.68	มาก	4
	สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของนักเรียน	4.02	0.79	มาก	3
2	ตอบสนองความต้องการและทำให้เหนือกว่าความคาดหวังของนักเรียน				
3	สถานศึกษามีการใช้สารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน	4.08	0.62	มาก	2
	สถานศึกษามีการปรับปรุงและค้นหา	3.92	0.62	มาก	5
4	ความสำเร็จด้านการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา				
	สถานศึกษามีการสร้างและจัดการ	4.17	0.64	มาก	1
5	ความสัมพันธ์กับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน				
รวมเฉลี่ย		4.04	0.57	มาก	

จากตาราง 4 พบว่า สภาพการบริหารการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงรายด้านนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.04) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า สูงสุดอันดับที่ 1 คือ สถานศึกษามีการสร้างและจัดการความสัมพันธ์กับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ($\bar{X}$ = 4.17) รองลงมาคือ

สถานศึกษามีการใช้สารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.08$) สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของนักเรียน ตอบสนองความต้องการและทำให้เหนือกว่าความคาดหวังของนักเรียน ($\bar{X} = 4.02$) สถานศึกษามีวิธีการในการสร้างความผูกพันกับนักผู้เรียนเพื่อความสำเร็จในระยะยาว ($\bar{X} = 3.98$) และสภาพการบริหารการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาด้านนักเรียนต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการปรับปรุงและค้นหาความสำเร็จด้านการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.92$)

ตาราง 5 แสดงสภาพการบริหารการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย ด้านครูผู้สอน (n=234)

ข้อที่	ด้านครูผู้สอน	ระดับการบริหารสถานศึกษา			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	สถานศึกษาให้การดูแล กำกับ ติดตาม การเรียนการสอนหลักสูตรพัฒนา ผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ	3.90	0.76	มาก	2
2	สถานศึกษาสร้างสภาพแวดล้อมของ ครูผู้สอนที่ก่อให้เกิดผลการดำเนินการ ที่ดี	3.80	0.78	มาก	4
3	สถานศึกษามีการสนับสนุน นโยบาย และสิทธิประโยชน์สำหรับครูผู้สอน	3.88	0.79	มาก	3
4	สถานศึกษามีการสร้าง ความผูกพัน จัดการ และพัฒนาครูผู้สอนเพื่อนำ ศักยภาพของบุคลากรมาใช้อย่างเต็มที่	3.96	0.73	มาก	1
5	สถานศึกษามีการพัฒนาครูผู้สอนให้ สอดคล้องไปในทางเดียวกันกับความ ต้องการทางการศึกษาของสถานศึกษา	3.78	0.76	มาก	5
รวมเฉลี่ย		3.86	0.64	มาก	

จากตาราง 5 พบว่า สภาพการบริหารการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงรายด้านครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่

ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า สูงสุดอันดับที่ 1 คือ คือ สถานศึกษามีการสร้างความรู้ความผูกพัน จัดการ และพัฒนาครูผู้สอนเพื่อนำศักยภาพของบุคลากรมาใช้อย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 3.96$) รองลงมาคือ สถานศึกษาให้การดูแล กำกับ ติดตามการเรียนการสอน หลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ ($\bar{X} = 3.90$) สถานศึกษามีการสนับสนุน นโยบาย และสิทธิประโยชน์สำหรับครูผู้สอน ($\bar{X} = 3.88$) สถานศึกษาสร้างสภาพแวดล้อมของครูผู้สอน ที่ก่อให้เกิดผลการดำเนินการที่ดี ($\bar{X} = 3.80$) และสภาพการบริหารการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาด้านครูผู้สอนต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการพัฒนาครูผู้สอน ให้สอดคล้องไปในทางเดียวกันกับความต้องการทางการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.78$)

ตาราง 6 แสดงสภาพการบริหารการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย ด้านวิชาการ (n = 234)

ข้อที่	ด้านวิชาการ	ระดับการบริหารสถานศึกษา			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	สถานศึกษามีวิธีการในการเลือกรวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูล สารสนเทศ และสินทรัพย์ทางความรู้	3.85	0.66	มาก	6
	สถานศึกษามีการวัดผลค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศในทุกปีการศึกษา	3.85	0.70	มาก	7
3	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ และ ทบทวนผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง	3.98	0.79	มาก	3
4	สถานศึกษามีการทบทวนขีดความสามารถด้านวิชาการของสถานศึกษา	4.04	0.77	มาก	2

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านวิชาการ	ระดับการบริหารสถานศึกษา			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
5	สถานศึกษามีการใช้ตัววัดผลการ	3.94	0.69	มาก	4
	ดำเนินการที่สำคัญ รวมทั้งข้อมูลเชิงเปรียบเทียบและข้อมูลผู้เรียนในการทบทวนผลการดำเนินการ				
6	สถานศึกษามีการปรับปรุงผลการดำเนินการในทุกปีการศึกษา	4.12	0.58	มาก	1
7	สถานศึกษาจัดให้มีครูผู้สอนที่มีวุฒิ	3.92	0.73	มาก	5
	การศึกษาตรงสาขาวิชาที่จัดทำหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ				
รวมเฉลี่ย		4.02	0.55	มาก	

จากตาราง 6 พบว่า สภาพการบริหารการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงรายด้านวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า สูงสุดอันดับที่ 1 คือ สถานศึกษามีการปรับปรุงผลการดำเนินการในทุกปีการศึกษา ($\bar{X} = 4.12$) รองลงมาคือ สถานศึกษามีการทบทวนขีดความสามารถด้านวิชาการของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.04$) สถานศึกษามีการวิเคราะห์และทบทวนผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.98$) สถานศึกษามีการใช้ตัววัดผลการดำเนินการที่สำคัญ รวมทั้งข้อมูลเชิงเปรียบเทียบและข้อมูลผู้เรียนในการทบทวนผลการดำเนินการ ($\bar{X} = 3.94$) สถานศึกษาจัดให้มีครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาตรงสาขาวิชาที่จัดทำหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ ($\bar{X} = 3.92$) สถานศึกษามีวิธีการในการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูล สารสนเทศ และสินทรัพย์ทางความรู้ ($\bar{X} = 3.85$) และสภาพการบริหารการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาด้านวิชาการต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการวัดผลค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศในทุกปีการศึกษา ($\bar{X} = 3.85$)

ตาราง 7 แสดงสภาพการบริหารการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย ด้านผู้ปกครอง (n = 234)

ข้อที่	ด้านผู้ปกครอง	ระดับการบริหารสถานศึกษา			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของ ผู้ปกครองทั้งทางบวกและทางลบเพื่อ นำมาพัฒนาและปรับปรุงแก้ไข	3.85	0.66	มาก	5
2	สถานศึกษามีการตอบสนองความ ต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการ เรียนการสอนพัฒนาผู้เรียนสู่ความ เป็นเลิศ	3.82	0.70	มาก	6
3	สถานศึกษาได้รับความพึงพอใจต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ เรียนในหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความ เป็นเลิศ	3.98	0.79	มาก	3
4	สถานศึกษาได้รับความพึงพอใจต่อ ความรู้ความสามารถของครูในการ พัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ	4.04	0.77	มาก	2
5	สถานศึกษาสร้างความเชื่อมั่นให้กับ ผู้ปกครองเกี่ยวกับความปลอดภัย สภาพห้องเรียน และบรรยากาศ ห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนการสอน	3.94	0.69	มาก	4
6	สถานศึกษาได้รับความร่วมมือในการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน และ กิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาจาก ผู้ปกครอง	4.12	0.58	มาก	1
รวมเฉลี่ย		3.92	0.55	มาก	

จากตาราง 7 พบว่า สภาพการบริหารการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของ
สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงรายด้านผู้ปกครอง การวิเคราะห์

การจัดการความรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สูงสุดอันดับที่ 1 คือ สถานศึกษาได้รับความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาจากผู้ปกครอง ($\bar{X} = 4.12$) รองลงมาคือ สถานศึกษาได้รับความพึงพอใจต่อความรู้ความสามารถของครูในการพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ ($\bar{X} = 4.04$) สถานศึกษาได้รับความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนในหลักสูตร พัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ ($\bar{X} = 3.98$) สถานศึกษาสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับความปลอดภัย สภาพห้องเรียน และบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.94$) สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองทั้งทางบวกและทางลบเพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงแก้ไข ($\bar{X} = 3.85$) และสภาพการบริหารการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาด้านผู้ปกครองต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการเรียนการสอนพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ ($\bar{X} = 3.82$)

ตาราง 8 แสดงสภาพการบริหารการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย ด้านงบประมาณ (n = 234)

ข้อที่	ด้านงบประมาณ	ระดับการบริหารสถานศึกษา			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	สถานศึกษามีการใช้งบประมาณได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	3.96	0.76	มาก	2
	สถานศึกษามีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอกเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา	3.90	0.78	มาก	4
3	สถานศึกษามีการขอรับการสนับสนุนเงินระดมทรัพยากรเพิ่มเติม	3.99	0.73	มาก	1
	สถานศึกษาจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับการเงินและบัญชีรับผิดชอบงานด้านการเงินและบัญชีโดยตรง	3.92	0.79	มาก	3

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านงบประมาณ	ระดับการบริหารสถานศึกษา			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
5	สถานศึกษามีการจัดทำบัญชีรายวัน	3.88	0.76	มาก	5
	บัญชีแยกประเภท และงบการเงินประจำปี				
6	สถานศึกษาได้รับการตรวจสอบบัญชี	3.80	0.78	มาก	6
	ทุกปีโดยผู้ตรวจสอบบัญชีที่มีใบอนุญาต				
รวมเฉลี่ย		3.97	0.59	มาก	

จากตาราง 8 พบว่า สภาพการบริหารการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงรายด้านงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.86$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สูงสุดอันดับที่ 1 คือ สถานศึกษามีการขอรับการสนับสนุนเงินระดมทรัพยากรเพิ่มเติม ($\bar{X} = 3.99$) รองลงมาคือ สถานศึกษามีการใช้งบประมาณได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ($\bar{X} = 3.96$) สถานศึกษาจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับการเงินและบัญชีรับผิดชอบงานด้านการเงินและบัญชีโดยตรง ($\bar{X} = 3.92$) สถานศึกษามีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอกเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 3.90$) สถานศึกษามีการจัดทำบัญชีรายวัน บัญชีแยกประเภท และงบการเงินประจำปี ($\bar{X} = 3.88$) และสภาพการบริหารการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาด้านงบประมาณต่ำที่สุด คือ สถานศึกษาได้รับการตรวจสอบบัญชีทุกปีโดยผู้ตรวจสอบบัญชีที่มีใบอนุญาต ($\bar{X} = 3.80$)

ตาราง 9 แสดงผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียน
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษา
โดยภาพรวม (N = 234)

สภาพการบริหาร สถานศึกษาสู่ความ เป็นเลิศ	วุฒิการศึกษา				t	Sig. (2-tailed)
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านนักเรียน	4.03	0.63	4.05	0.42	-0.34	0.74
2. ด้านครูผู้สอน	3.82	0.71	3.96	0.46	-1.74	0.08
3. ด้านวิชาการ	4.05	0.60	3.95	0.42	1.62	0.11
4. ด้านผู้ปกครอง	3.91	0.57	3.94	0.48	-0.39	0.69
5. ด้านงบประมาณ	4.03	0.62	3.85	0.50	2.14	0.13
ภาพรวม	3.93	0.59	3.97	0.39	-0.66	0.51

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 9 พบว่า การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียน
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยภาพรวมและ
รายด้าน ไม่แตกต่างกันที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

ตาราง 10 แสดงผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียน
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิ
การศึกษา ด้านนักเรียน (N = 234)

ด้านนักเรียน	วุฒิการศึกษา				t	Sig. (2-tailed)
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. สถานศึกษามีวิธีการใน การสร้างความรู้ผูกพันกับ นักผู้เรียนเพื่อความสำเร็จ ในระยะยาว	4.05	0.74	3.87	0.60	2.02*	0.04
2. สถานศึกษารับฟังความ คิดเห็นของนักเรียน ตอบสนองความต้องการ และทำให้เหนือกว่าความ คาดหวังของนักเรียน	3.87	0.60	4.03	0.77	-1.42	0.15
3. สถานศึกษามีการใช้ สารสนเทศในการจัดการ เรียนการสอน	4.03	0.77	4.17	0.64	-1.52	0.13
4. สถานศึกษามีการปรับปรุง และค้นหาความสำเร็จ ด้านการพัฒนาการศึกษา ของสถานศึกษา	4.17	0.64	3.94	0.78	0.15	0.88
5. สถานศึกษามีการสร้าง และจัดการความสัมพันธ์ กับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน	3.94	0.78	3.92	0.63	0.17	0.87
ภาพรวม	4.03	0.63	4.05	0.42	-0.34	0.74

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 10 พบว่า การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านนักเรียนโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เมื่อพิจารณารายข้อแล้ว พบว่า สถานศึกษามีวิธีการในการสร้างความผูกพันกับนักเรียนเพื่อความสำเร็จในระยะยาว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตาราง 11 แสดงผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านครูผู้สอน (N = 234)

ด้านครูผู้สอน	วุฒิการศึกษา				t	Sig. (2-tailed)
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. สถานศึกษาให้การดูแล กำกับ ติดตามการเรียน การสอนหลักสูตร พัฒนาผู้เรียนสู่ความ เป็นเลิศ	3.81	0.79	4.09	0.66	-2.87*	0.00
2. สถานศึกษาสร้างสภาพ แวดล้อมของครูผู้สอนที่ ก่อให้เกิดผลการ ดำเนินการที่ดี	4.09	0.66	3.83	0.82	0.73	0.47
3. สถานศึกษามีการ สนับสนุน นโยบาย และสิทธิประโยชน์ สำหรับครูผู้สอน	3.83	0.82	3.75	0.70	-0.96	0.34

ตาราง 11 (ต่อ)

ด้านครูผู้สอน	วุฒิการศึกษา				t	Sig. (2-tailed)
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
4. สถานศึกษามีการสร้าง ความผูกพัน จัดการ และพัฒนาครูผู้สอนเพื่อ นำศักยภาพของ บุคลากรมาใช้อย่าง เต็มที่	3.75	0.70	3.84	0.79	-4.03*	0.00
5. สถานศึกษามีการ พัฒนาครูผู้สอนให้สอดคล้อง ไปในทางเดียวกัน กับความต้องการ ทางการศึกษาของ สถานศึกษา	3.84	0.79	3.95	0.78	-0.11	0.91
ภาพรวม	3.82	0.71	3.96	0.46	-1.74	0.08

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 11 พบว่า การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านครูผู้สอนโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เมื่อพิจารณารายข้อ แล้ว สถานศึกษาให้การดูแล กำกับ ติดตามการเรียนการสอนหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ และสถานศึกษามีการสร้าง ความผูกพัน จัดการ และพัฒนาครูผู้สอนเพื่อนำศักยภาพของบุคลากรมาใช้อย่างเต็มที่ แตกต่างกันที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตาราง 12 แสดงผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียน
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษา
ด้านวิชาการ (N = 234)

ด้านวิชาการ	วุฒิการศึกษา				t	Sig. (2-tailed)
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. สถานศึกษามีวิธีการในการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศ และสินทรัพย์ทางความรู้	3.84	0.71	3.89	0.53	-0.71	0.48
2. สถานศึกษามีการวัดผลค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศในทุกปีการศึกษา	3.96	0.76	3.71	0.56	2.58*	0.01
3. สถานศึกษามีการวิเคราะห์ และทบทวนผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง	4.09	0.73	3.82	0.86	2.53*	0.01
4. สถานศึกษามีการทบทวนขีดความสามารถด้านวิชาการของสถานศึกษา	4.11	0.71	3.92	0.88	1.74	0.08

ตาราง 12 (ต่อ)

ด้านวิชาการ	วุฒิการศึกษา				t	Sig. (2-tailed)
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
5. สถานศึกษามีการใช้ตัววัดผลการดำเนินการที่สำคัญ รวมทั้งข้อมูลเชิงเปรียบเทียบและข้อมูลผู้เรียนในการทบทวนผลการดำเนินการ	4.01	0.67	3.83	0.72	1.85	0.07
6. สถานศึกษามีการปรับปรุงผลการดำเนินการในทุกปีการศึกษา	4.11	0.65	4.18	0.39	-1.12	0.27
7. สถานศึกษาจัดให้มีครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาตรงสาขาวิชาที่จัดทำหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ	4.08	0.69	3.61	0.71	4.83*	0.00
ภาพรวม	4.05	0.60	3.95	0.42	1.62	0.11

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 12 พบว่า การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านวิชาการ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เมื่อพิจารณารายข้อแล้ว สถานศึกษามีการวัดผลค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศในทุกปีการศึกษา สถานศึกษามีการวิเคราะห์ และทบทวนผลการดำเนินการอย่าง

ต่อเนื่อง และสถานศึกษาจัดให้มีครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาตรงสาขาวิชาที่จัดทำหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ แตกต่างกันที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตาราง 13 แสดงผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านผู้ปกครอง (N = 234)

ด้านครูผู้ปกครอง	วุฒิการศึกษา				t	Sig. (2-tailed)
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองทั้งทางบวกและทางลบเพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงแก้ไข	3.78	0.88	3.93	0.52	-1.69	0.09
2. สถานศึกษามีการตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการเรียนการสอนพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ	3.85	0.71	3.93	0.60	-0.84	0.40
3. สถานศึกษาได้รับความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนในหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ	3.72	0.72	3.89	0.76	-1.69	0.09

ตาราง 13 (ต่อ)

ด้านครูผู้ปกครอง	วุฒิการศึกษา				t	Sig. (2-tailed)
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
4. สถานศึกษาได้รับความพึงพอใจต่อความรู้ความสามารถของครูในการพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ	3.86	0.82	4.07	0.72	-1.87	0.06
5. สถานศึกษาสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับความปลอดภัยสภาพห้องเรียน และบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนการสอน	4.04	0.67	3.89	0.58	1.60	0.11
6. สถานศึกษาได้รับความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมต่างๆในสถานศึกษาจากผู้ปกครอง	3.95	0.63	3.67	0.57	3.27*	0.00
ภาพรวม	3.91	0.57	3.94	0.48	-0.39	0.69

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 13 พบว่า การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านผู้ปกครองโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกันที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เมื่อพิจารณารายข้อ แล้ว สถานศึกษาได้รับความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาจากผู้ปกครองแตกต่างกันที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตาราง 14 แสดงผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียน
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิ
การศึกษา ด้านงบประมาณ (N = 234)

ด้านงบประมาณ	วุฒิการศึกษา				t	Sig. (2-tailed)
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. สถานศึกษามีการใช้ งบประมาณได้ตรง ตามวัตถุประสงค์ ที่ตั้งไว้	3.96	0.73	3.92	0.39	0.56	0.58
2. สถานศึกษามีการ ระดมทรัพยากรจาก หน่วยงานภายนอก เพื่อสนับสนุนการจัด การศึกษา	4.27	0.67	3.96	0.70	3.21*	0.00
3. สถานศึกษามีการ ขอรับการสนับสนุน เงินระดมทรัพยากร เพิ่มเติม	3.97	0.69	4.29	0.54	-3.51*	0.00
4. สถานศึกษาจัดให้มี เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ เกี่ยวกับการเงินและ บัญชีรับผิดชอบงาน ด้านการเงินและ บัญชีโดยตรง	4.01	0.65	3.93	0.62	0.88	0.38

ตาราง 14 (ต่อ)

ด้านงบประมาณ	วุฒิการศึกษา				t	Sig. (2-tailed)
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
5. สถานศึกษาจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับการเงินและบัญชีรับผิดชอบงานด้านการเงินและบัญชีโดยตรง	4.01	0.65	3.93	0.62	0.88	0.38
6. สถานศึกษามีการจัดทำบัญชีรายวัน บัญชีแยกประเภท และงบการเงินประจำปี	4.00	0.63	3.78	0.78	2.19*	0.03
7. สถานศึกษาได้รับการตรวจสอบบัญชีทุกปีโดยผู้ตรวจสอบบัญชีที่มีใบอนุญาต	4.11	0.79	3.79	0.64	3.12*	0.00
ภาพรวม	4.03	0.62	3.85	0.50	2.14	0.13

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 14 พบว่า การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษาด้านงบประมาณ โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกันที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเมื่อพิจารณารายข้อแล้ว สถานศึกษามีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอกเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา สถานศึกษามีการขอรับการสนับสนุนเงินระดมทรัพยากรเพิ่มเติม สถานศึกษามีการจัดทำบัญชีรายวัน บัญชีแยกประเภท และงบการเงินประจำปี และสถานศึกษาได้รับการตรวจสอบบัญชีทุกปีโดยผู้ตรวจสอบบัญชีที่มีใบอนุญาต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05

2. การทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยใช้ One-way ANOVA

ตาราง 15 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

สภาพการบริหาร สถานศึกษาสู่ความ เป็นเลิศ	แหล่งความ แปรปรวน	ss	df	MS	F	Sig.
1. ด้านนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3.31	3.00	1.10	3.46*	0.02
	ภายในกลุ่ม	73.30	230.00	0.32		
	รวม	76.60	233.00			
2. ด้านครูผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	4.58	3.00	1.53	3.82*	0.01
	ภายในกลุ่ม	91.94	230.00	0.40		
	รวม	96.52	233.00			
3. ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	1.52	3.00	0.51	1.68	0.17
	ภายในกลุ่ม	69.26	230.00	0.30		
	รวม	70.77	233.00			
4. ด้านผู้ปกครอง	ระหว่างกลุ่ม	1.35	3.00	0.45	1.53	0.21
	ภายในกลุ่ม	67.92	230.00	0.30		
	รวม	69.27	233.00			

ตาราง 15 (ต่อ)

สภาพการบริหาร สถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ	แหล่งความ แปรปรวน	ss	df	MS	F	Sig.
5. ด้านงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	2.63	3.00	0.88	2.58	0.05
	ภายในกลุ่ม	78.09	230.00	0.34		
	รวม	80.72	233.00			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.03	3.00	0.68	2.45	0.06
	ภายในกลุ่ม	63.52	230.00	0.28		
	รวม	65.55	233.00			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 15 พบว่า ความแตกต่างของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามประเภทการทำงานโดยภาพรวมไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านนักเรียน และด้านครูผู้สอนแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') ดังตาราง 16-17

ตาราง 16 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')
ด้านนักเรียน

ประเภทการทำงาน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	10-20 ปี	20 ปีขึ้นไป
น้อยกว่า 5 ปี	4.04	-	0.00238	0.14083	-0.33476
5-10 ปี	4.03		-	0.13845	-0.33714
11-20 ปี	3.90			-	-0.47560*
20 ปีขึ้นไป	4.37				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 16 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านนักเรียน มีความแตกต่างกัน จำนวน 1 คู่ ได้แก่ 10-20 ปี ต่างจาก 20 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

1. การทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาครูและบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยใช้ Independent Sample t-test

ตาราง 17 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')
ด้านครูผู้สอน

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	10-20 ปี	20 ปีขึ้นไป
		4.04	4.03	3.90	4.37
น้อยกว่า 5 ปี	4.04	-	-0.10857	-0.04000	-0.52571*
5-10 ปี	4.03		-	0.06857	-0.41714
11-20 ปี	3.90			-	-0.48571*
20 ปีขึ้นไป	4.37				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 17 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านครูผู้สอน มีความแตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ น้อยกว่า 5 ปี ต่างจาก 20 ปีขึ้นไป และ 11-20 ปี ต่างจาก 20 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

2. การทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยใช้ One-way ANOVA F-test

ตาราง 18 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ความแปรปรวน	df	ss	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3	2.571	0.857	3.13*	0.026
ภายในกลุ่ม	230	62.967	0.274		
รวม	233	65.538			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 18 พบว่า ความแตกต่างของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') ดังตาราง 19

ตาราง 19 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{x}$	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	10-20 ปี	20 ปีขึ้นไป
		3.91	3.97	3.84	4.25
น้อยกว่า 5 ปี	3.91	-	-0.05981	0.07272	-0.33477*
5-10 ปี	3.97		-	0.13253	-0.27496*
10-20 ปี	3.84			-	-0.40750*
20 ปีขึ้นไป	4.25				-

จากตาราง 19 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย

จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน มีความแตกต่างกัน จำนวน 3 คู่ ได้แก่ น้อยกว่า 5 ปี
ต่างจาก 20 ปีขึ้นไป 5-10 ปี ต่างจาก 20 ปีขึ้นไป และ 11-20 ปี ต่างจาก 20 ปีขึ้นไป แตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน โดยผู้วิจัยได้นำเสนอโดยเรียงลำดับหัวข้อ ดังต่อไปนี้ และ 3) เพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มโซนใต้ จังหวัดเชียงราย จำนวนทั้งสิ้น 234 คน โดยเก็บข้อมูลจากสถานศึกษาที่รับผิดชอบจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งแต่ระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยวิธีเก็บแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย

โดยสถิติที่ใช้ คือ วิธีแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำมาประเมิน แปลความหมายข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยใช้ Independent Sample t-test และเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยใช้ One-way ANOVA F-test ผู้วิจัยได้นำเสนอโดยเรียงลำดับหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย

ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย เกณฑ์การประเมินหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านนักเรียน ด้านครูผู้สอน ด้านวิชาการ ด้านผู้ปกครอง และด้านงบประมาณ ดังนี้

1. สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านนักเรียน รองลงมาคือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านผู้ปกครอง และด้านครูผู้สอน ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายด้าน สามารถสรุปได้ ดังนี้

1.1 สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย ด้านนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ สถานศึกษามีการสร้างและจัดการความสัมพันธ์กับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน รองลงมาคือ สถานศึกษามีการใช้สารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของนักเรียน ตอบสนองความต้องการและทำให้เหนือกว่าความคาดหวังของนักเรียน สถานศึกษามีวิธีการในการสร้างความผูกพันกับนักผู้เรียนเพื่อความสำเร็จในระยะยาว และสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาด้านนักเรียนต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการปรับปรุงและค้นหาความสำเร็จด้านการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ตามลำดับ

1.2 สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย ด้านครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ สถานศึกษามีการสร้างความรู้ความผูกพันจัดการ และพัฒนาครูผู้สอนเพื่อนำศักยภาพของบุคลากรมาใช้อย่างเต็มที่ รองลงมาคือ สถานศึกษาให้การดูแล กำกับ ติดตามการเรียนการสอนหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ

สถานศึกษามีการสนับสนุน นโยบาย และสิทธิประโยชน์สำหรับครูผู้สอน สถานศึกษาสร้างสภาพแวดล้อมของครูผู้สอนที่ก่อให้เกิดผลการดำเนินการที่ดี และสภาพการบริหารการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาด้านครูผู้สอนต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการพัฒนาครูผู้สอนให้สอดคล้องไปในทางเดียวกันกับความต้องการทางการศึกษาของสถานศึกษาตามลำดับ

1.3 สภาพการบริหารการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย ด้านวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ สถานศึกษามีการปรับปรุงผลการดำเนินการในทุกปีการศึกษา รองลงมาคือ สถานศึกษามีการทบทวนขีดความสามารถด้านวิชาการของสถานศึกษา สถานศึกษามีการวิเคราะห์ และทบทวนผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษามีการใช้ตัววัดผลการดำเนินการที่สำคัญ รวมทั้งข้อมูลเชิงเปรียบเทียบและข้อมูลผู้เรียนในการทบทวนผลการดำเนินการ สถานศึกษาจัดให้มีครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาตรงสาขาวิชาที่จัดทำหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ สถานศึกษามีวิธีการในการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูล สารสนเทศ และสินทรัพย์ทางความรู้ และสภาพการบริหารการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาด้านด้านวิชาการต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการวัดผลค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศในทุกปีการศึกษา ตามลำดับ

1.4 สภาพการบริหารการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย ด้านผู้ปกครอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับ ดังนี้ สถานศึกษาได้รับความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาจากผู้ปกครอง รองลงมาคือ สถานศึกษาได้รับความพึงพอใจต่อความรู้ความสามารถของครูในการพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ สถานศึกษาได้รับความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนในหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ สถานศึกษาสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับความปลอดภัย สภาพห้องเรียน และบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนการสอน สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองทั้งทางบวกและทางลบเพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงแก้ไข และสภาพการบริหารการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาด้านผู้ปกครองต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการเรียนการสอนพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ ตามลำดับ

1.5 สภาพการบริหารการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย ด้านงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับ ดังนี้ สถานศึกษามีการขอรับการสนับสนุนเงินระดมทรัพยากรเพิ่มเติม รองลงมาคือ สถานศึกษามีการใช้งบประมาณได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สถานศึกษาจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับการเงินและบัญชีรับผิดชอบงานด้านการเงินและบัญชีโดยตรง สถานศึกษามีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอกเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา สถานศึกษามีการจัดทำบัญชีรายวัน บัญชีแยกประเภท และงบการเงินประจำปี และสภาพการบริหารการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาด้านด้านงบประมาณต่ำที่สุด คือ สถานศึกษาได้รับการตรวจสอบบัญชีทุกปีโดยผู้ตรวจสอบบัญชีที่มีใบอนุญาต ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน พบว่า

2.1 การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

2.1.1 ด้านนักเรียน

การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านนักเรียน ไม่แตกต่างกันที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2.1.2 ด้านครูผู้สอน

การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านครูผู้สอน ไม่แตกต่างกันที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2.1.3 ด้านวิชาการ

การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านวิชาการ ไม่แตกต่างกันที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2.1.4 ด้านผู้ปกครอง

การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านผู้ปกครอง ไม่แตกต่างกันที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2.1.5 ด้านงบประมาณ

การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านงบประมาณ ไม่แตกต่างกันที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2.2 การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดยภาพรวม ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านนักเรียน และด้านครูผู้สอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe')

2.1.1 ด้านนักเรียน

การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านนักเรียน มีความแตกต่างกัน จำนวน 1 คู่ ได้แก่ 11-20 ปี ต่างจาก 20 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

2.1.2 ด้านครูผู้สอน

การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านครูผู้สอน มีความแตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ น้อยกว่า 5 ปี ต่างจาก 20 ปีขึ้นไป และ 11-20 ปี ต่างจาก 20 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย มีประเด็นสำคัญที่ควรพิจารณาและนำมาเสนออภิปรายดังนี้

การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการบริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นเอกภาพทางด้านนโยบายและการดำเนินงาน ภายใต้การกำกับดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีกองการศึกษาเป็นหน่วยงานสนับสนุนและประสานงานทางด้านวิชาการ ทั้งด้านหลักสูตร การวัดผลประเมินผล และกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาล้วนเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ มีความรู้ความสามารถ เป็นผู้ที่มีการะผู้นำสูง มีวิสัยทัศน์ ให้ความสำคัญกับงานวิชาการ การกำหนดและพัฒนาเป้าหมายของโรงเรียน มีกลยุทธ์ในการบริหารจัดการอย่างเป็นรูปธรรมและทันต่อยุคสมัย มีจิตวิทยาในการพูดและปกครองบุคลากรในสถานศึกษา มีความมุ่งมั่น ทุ่มเทในการบริหารงาน ให้ความสำคัญและเปิดโอกาสให้นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมมาตร ลิ้มยรัตน์ (2560) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษาได้ 8 องค์ประกอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นัฐธยา พิพัฒน์นราธร และนิษฐ์วดี จิรโรจน์ภิญโญ (2561) ที่ได้ทำการศึกษากิจการการจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานครผลการวิจัย พบว่าระดับการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมากเช่นกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความสำคัญของการบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศ คือ การสร้างศักยภาพในการแข่งขันให้กับองค์กร เพื่อความอยู่รอดขององค์กรและสามารถเติบโตได้อย่างไม่หยุดยั้งภายใต้สภาวะการแข่งขันที่รุนแรงและทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งจากสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกนอกจากนั้นยังสามารถเป็นแบบอย่าง และมีการแลกเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศให้กับองค์กรอื่น ๆ ด้วย

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย รายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนี้

1. ด้านนักเรียน จากผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษามีการสร้างและจัดการความสัมพันธ์กับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น มีการฟังพินิจชุมชน มีส่วนร่วมกับชุมชน จึงต้องให้ความสำคัญต่อการสร้างและจัดการความสัมพันธ์กับผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน โดยการรับฟังและ เรียนรู้ความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาความต้องการ ความคาดหวังของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน มาวิเคราะห์และวางแผนเพื่อ

ตอบสนองความต้องการ ความคาดหวัง มีการพัฒนาระบบสารสนเทศในการให้บริการ ประชาสัมพันธ์ข่าวสารของสถานศึกษากับนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง ให้ความร่วมมือกับเครือข่ายทางการศึกษา แสวงหาความร่วมมือในการสนับสนุน การศึกษาของสถานศึกษา จัดกิจกรรมที่ทำให้ผู้ปกครองและชุมชนได้รับรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มงคล จันทรสฤษดิ์ (2559, หน้า 70) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี พบว่า ประชาสัมพันธ์ข่าวสารของสถานศึกษาให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง ได้รับทราบเป็นระยะ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการสร้างและจัดการความสัมพันธ์ต่อนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมาก ในด้านการบริหารความสัมพันธ์กับผู้รับบริการ และยังสอดคล้องกับวิจัยของ สมภาพ ลีภัยรัตน์ (2560, หน้า 270) ที่ได้ศึกษารูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา ซึ่งผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถม ศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับมาก

2. ด้านครูผู้สอน จากผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย ด้านครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการสร้างความผูกพัน จัดการ และพัฒนาครูผู้สอนเพื่อนำศักยภาพของครูผู้สอนมาใช้อย่างเต็มที่ อีกทั้งยังให้การดูแล กำกับ ติดตามการเรียนการสอนหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตติยา วงศ์หิรัญตระกูล และชยุต วิจิตรสุนทร (2558) ซึ่งได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของ โรงเรียนบ้านโป่งแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 พบว่า ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากร มีสภาพการบริหารงาน อยู่ในระดับมาก โดยที่ผู้บริหารมีการพัฒนาองค์กรให้สอดคล้องไปในทางเดียวกันกับพันธกิจ กลยุทธ์และแผนปฏิบัติการขององค์กร ผู้บริหารมีการจัดการและพัฒนาบุคลากรเพื่อนำศักยภาพของบุคลากรมาใช้อย่างเต็มที่ ผู้บริหารมีการประเมินความต้องการด้านขีดความสามารถและอัตรากำลังบุคลากรและในการสร้างสภาพแวดล้อมของบุคลากร มีวิธีการสร้างความผูกพันในองค์กร มีการดำเนินการน้อยตามลำดับ และเมื่อพิจารณาารายข้อ พบว่า สถานศึกษามีการสร้างความผูกพัน จัดการ และพัฒนาบุคลากรเพื่อนำศักยภาพของบุคลากรมาใช้อย่างเต็มที่ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ จิตราภรณ์ สามไชย (2561, หน้า 69) ที่ได้ศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนในจังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 พบว่า ผู้บริหารมีการ

ประเมินความต้องการด้านขีดความสามารถ และศักยภาพที่จำเป็นของบุคลากร รวมทั้งทักษะ สมรรถนะและอัตรากำลังคนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงซึ่งอยู่ในระดับมาก

3. ด้านวิชาการ พบว่า สถานศึกษามีการปรับปรุงผลการดำเนินงานในทุกปีการศึกษา อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษามีการดำเนินงานด้านการวัดประเมินผลของ สถานศึกษาโดยทำให้เป็นปัจจุบัน เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการวัดวิเคราะห์ ปรับให้ สอดคล้อง มุ่งไปในแนวทางเดียวกัน และปรับปรุงให้ดีขึ้นในทุกปีการศึกษา มีการวิเคราะห์และ สรุปผลการดำเนินงานของทุกฝ่าย อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง โดยเปรียบเทียบกับ เป้าหมายที่ตั้งไว้การสื่อสารผลการวิเคราะห์ไปยังหน่วย ปฏิบัติโดยตรงแล้วร่วมกันวิเคราะห์ถึง ปัญหา เพื่อใช้เป็นข้อมูล/แนวทางในการปรับปรุงพัฒนางาน ประเมินตนเองทุกปีการศึกษาเพื่อ ติดตามความก้าวหน้าของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของของ มงคล จันทรสฤษดิ์ (2559, หน้า 77) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสังฆมณฑลราชบุรี พบว่า วิเคราะห์และสรุปผลการดำเนินงานของทุกฝ่ายอย่างน้อย ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง โดยเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ ในด้านการจัดการสารสนเทศ อยู่ใน ระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จิตราภรณ์ สามไชย (2561, หน้า 69) ที่ได้ศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนในจังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการ จัดการความรู้วิชาการ อยู่ในระดับมาก

4. ด้านการผู้ปกครอง พบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย ด้านผู้ปกครองอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะผู้ปกครองมีความเข้าใจทั้งกระบวนการ เนื้อหา และวิธีการบริหารและพัฒนาสู่ความ เป็นเลิศ องค์ประกอบทุกส่วนเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน และเนื่องมาจากการพัฒนาคุณภาพ สถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศนั้นสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ อีกทั้งสถานศึกษาได้รับความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาจากผู้ปกครองอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ บัณฑิต ประสิทธิโน (2562) ซึ่งได้ศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความ เป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน ที่นำไปใช้ มีความเหมาะสมและ มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

5. ด้านงบประมาณ จากผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ระบบการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีประสิทธิภาพ ทำให้การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้านงบประมาณอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกัญญา ทองทิพย์ พระครูสุจริยวัฒน์ และวิบูล ทาชา (2562, หน้า 13) ซึ่งได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 พบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนต่อการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านการบริหารงานงบประมาณ อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของนัฐฐา พิพัฒน์นราธร และนิษฐ์วดี จิโรจน์ภิญโญ (2561) ได้ทำการศึกษาการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า องค์ประกอบของการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานครด้านการบริหารจัดการงบประมาณอยู่ในระดับมากเช่นกัน

จากผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน สามารถอภิปรายได้ ดังนี้

1. การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน นั่นอาจเป็นเพราะบุคลากรทางการศึกษา ไม่ว่าจะจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่าระดับปริญญาตรี ล้วนแต่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางการศึกษา เพราะมีการศึกษาโดยตรงในด้านการจัดการเรียนการสอน และกระบวนการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ต่างก็มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันในเรื่องของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยพันธ์ ศิริรักษ์ (2563) ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศจำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีความเห็นไม่แตกต่างกัน

2. การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดยภาพรวม ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านนักเรียน และด้านครูผู้สอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านนักเรียน มีความแตกต่างกัน จำนวน 1 คู่ ได้แก่ 10-20 ปี ต่างจาก 20 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน นอกนั้นไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านครูผู้สอน มีความแตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ น้อยกว่า 5 ปี ต่างจาก 20 ปีขึ้นไป และ 11-20 ปี ต่างจาก 20 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน จะสังเกตได้ว่าประสบการณ์การทำงาน 20 ปีขึ้นไป จะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกับ ประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี และ 11-20 ปี อาจเป็นเพราะมีประสบการณ์การทำงานที่ยาวนาน มีประสบการณ์ทางด้านการจัดการเรียนการสอนมาก มีมุมมองด้านการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศที่ในด้านนักเรียน และด้านครูผู้สอนแตกต่างออกไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยพันธ์ ศิริรักษ์ (2563) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศจำแนกตามประสบการณ์ โดยภาพรวม พบว่า มีการปฏิบัติแตกต่างกันจากข้อค้นพบดังกล่าว ทำให้เห็นว่าผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานมาก ผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานช่วงกลาง และผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานน้อย มีความคิดเห็นแตกต่างกันในการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการศึกษาเรื่องการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศประสบความสำเร็จยิ่งขึ้นนั้น ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 ด้านนักเรียน สถานศึกษาควรจัดให้มีการใช้สารสนเทศในการจัดการเรียนรู้ มีการปรับปรุงและค้นหาความสำเร็จด้านการพัฒนาการศึกษา มีวิธีการในการสร้างความ

ผูกพันกับนักเรียนเพื่อความสำเร็จในระยะยาว รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน ตอบสนองความต้องการและทำให้เหนือกว่าคาดหวังของนักเรียน และมีการสร้างและจัดการความสัมพันธ์กับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

1.2 ด้านครูผู้สอน ผู้บริหารควรให้ความสำคัญการพัฒนาครูผู้สอนให้สอดคล้องไปในทางเดียวกันกับความต้องการทางการศึกษา มีการสร้างสภาพแวดล้อมของครูผู้สอนที่ก่อให้เกิดผลการดำเนินการที่ดี อีกทั้งสนับสนุนนโยบาย สิทธิประโยชน์สำหรับครูผู้สอน มีการประเมินความต้องการด้านขีดความสามารถและอัตรากำลังของบุคลากร และมีการสร้างความผูกพันระหว่างบุคลากร พัฒนาบุคลากร นำศักยภาพของครูผู้สอนมาใช้อย่างเต็มที่เพื่อนำพาโรงเรียนไปสู่การพัฒนาสู่ความเป็นเลิศอย่างแท้จริง

1.3 ด้านวิชาการ สถานศึกษา ควรให้ความสำคัญกับการวัดผลค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศในทุกปีการศึกษา มีวิธีการในการเลือกรวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูล สารสนเทศ จัดให้มีครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาตรงสาขาวิชาที่จัดทำหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ มีวิธีการในการจัดการข้อมูลสารสนเทศและสินทรัพย์ทางความรู้ การใช้ตัววัดผลการดำเนินการที่สำคัญ รวมทั้งข้อมูลเชิงเปรียบเทียบและข้อมูลผู้เรียนในการทบทวนผลการดำเนินการ มีการวิเคราะห์ และทบทวนผลการดำเนินการ อีกทั้งมีการทบทวนขีดความสามารถ และมีการปรับปรุงผลการดำเนินการในทุกปีการศึกษาและเป็นปัจจุบัน

1.4 ด้านผู้ปกครอง สถานศึกษาควรมีการตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการเรียนการสอนพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ รับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองทั้งทางบวกและทางลบเพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงแก้ไข อีกทั้งมีการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับความปลอดภัย สภาพห้องเรียน และบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนการสอน มีการประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อโรงเรียนและการจัดทำหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศในทุกปีการศึกษา เพื่อนำผลมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข และนำพาโรงเรียนไปสู่การพัฒนาสู่ความเป็นเลิศอย่างแท้จริง

1.5 ด้านงบประมาณ สถานศึกษาควรได้รับการตรวจสอบบัญชีทุกปี โดยผู้ตรวจสอบบัญชีที่มีใบอนุญาต มีการจัดทำบัญชีรายวัน บัญชีแยกประเภท และงบการเงินประจำปีอย่างสม่ำเสมอ มีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอกเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา อีกทั้งยังมีกระบวนการจัดการที่ทำให้บุคลากรในสถานศึกษาสามารถตรวจสอบงบประมาณ และมีกระบวนการทำงานที่ซื่อสัตย์ และโปร่งใส มีการตรวจสอบ

ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงานในแต่ละโครงการเพื่อสู่การพัฒนาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ผู้ศึกษาควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Aware: TQA) ของโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เพื่อให้ทราบสิ่งที่ส่งผลต่อการดำเนินงานอย่างแท้จริง

2.2 ผู้วิจัยควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงมหาดไทย. (22 กุมภาพันธ์ 2563) มท 0816.2/ว 1095. หลักเกณฑ์การกำหนดให้สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการศึกษาในหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ เป็น “สถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาลักษณะพิเศษ” ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยรายได้และการจ่ายเงินของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2562 (เพิ่มเติม).
- กรมวิชาการ. (2549). การพัฒนาโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2563). แผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น (2561–2565). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น.
- กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาท้องถิ่น. (2562). คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น.
- จิตรกรณ์ สามไชย. (2561). แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนในจังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- จิรภัทร์ เนิตวาสนา. (2562). ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2553). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ: เทพเนรมิตการพิมพ์.
- ณัฐรญา พวงจันทร์. (2553). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, กรุงเทพฯ.
- เตือนใจ ศรีรัตน์. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา ภาคกลางเขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, กรุงเทพฯ.
- นัฐรญา พิพัฒน์นราธร และนิษฐ์วดี จิรโรจน์ภิญโญ. (2561). การบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศ

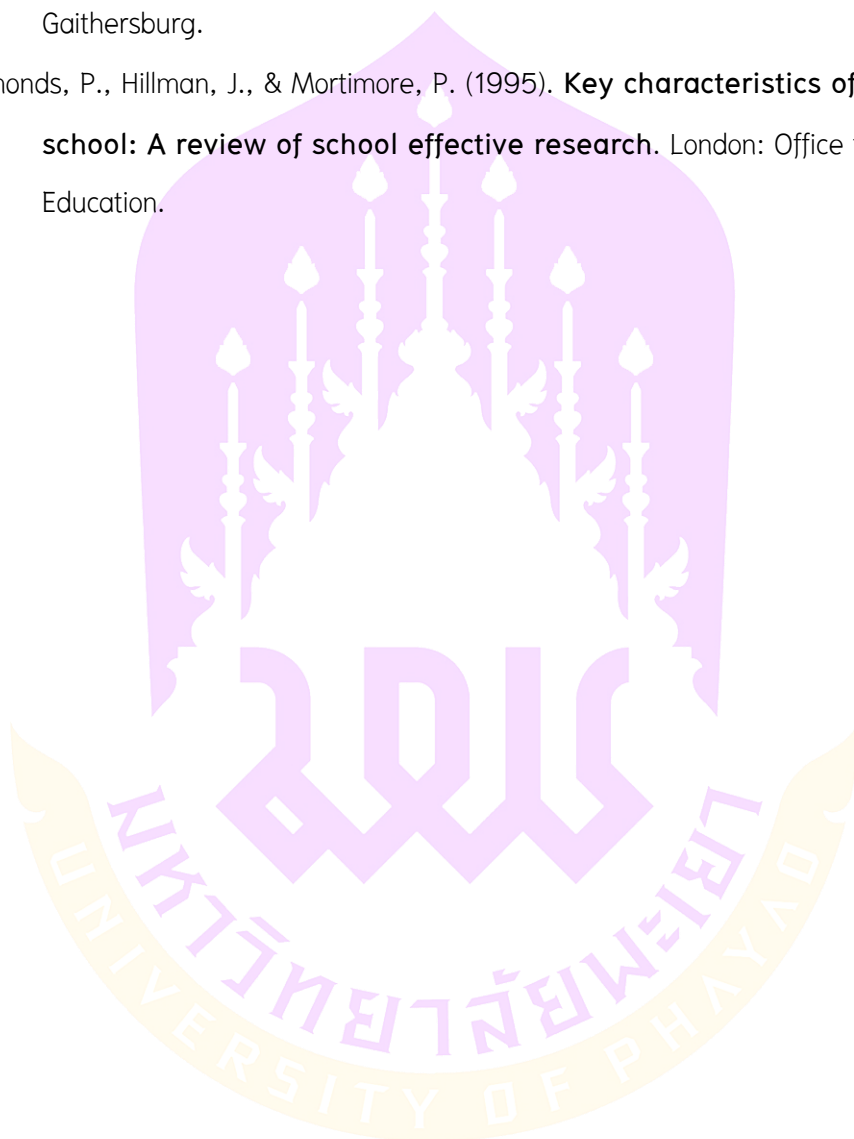
- ของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร. **วารสารบัณฑิตศึกษา**, 5(1), 223–240.
- บัณฑิต ประสิทธิ์นอก. (2562). **รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27**. วิทยานิพนธ์ปร.ด., มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, กรุงเทพฯ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญอวี ยี่หมะ. (2550). **การปกครองท้องถิ่นไทย = Thai local government**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เบญจนารถ อมรประสิทธิ์. (2557). **รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด**. วิทยานิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ปิยพันธ์ ศิริรักษ์. (2563). **การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25**. **วารสารบัณฑิตศึกษา มหาจุฬาลงกรณ**, 7(2), 314–325.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (14 สิงหาคม 2542). **ราชกิจจานุเบกษา**. 116(74ก). หน้า 6.
- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542. (17 พฤศจิกายน 2542). **ราชกิจจานุเบกษา**. 116(114ก). หน้า 6.
- พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2536 และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 12 พ.ศ. 2546. (17 พฤศจิกายน 2542). **ราชกิจจานุเบกษา**. 116(114ก). หน้า 6.
- พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546. (17 พฤศจิกายน 2542). **ราชกิจจานุเบกษา**. 116(114 ก). หน้า 4.
- พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2546. (17 พฤศจิกายน 2542). **ราชกิจจานุเบกษา**. 116(114ก). หน้า 4.
- มงคล จันทรสฤษดิ์. (2559). **การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสังฆมณฑลราชบุรี**. วิทยานิพนธ์. ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง, ราชบุรี.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2560). (6 เมษายน 2560). **ราชกิจจานุเบกษา**. 116(40 ก). หน้า 14.
- รัตติยา วงศ์หิรัญตระกูล และชยุต วิจิตรสุนทร. (2558). **แนวทางการพัฒนาการบริหาร**

- สถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านโป่งแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระ. ค.ม.,
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, กำแพงเพชร.
- สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. (2551). **เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติเพื่อองค์กรที่เป็นเลิศ**.
กรุงเทพฯ: อินโนกราฟิค.
- สมาพร สี่ภักดิ์. (2560). **รูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับ
ประถมศึกษา**. วิทยานิพนธ์. ค.ด., มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- สุกัญญา ทองทิพย์. (2562). **การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24**. นครปฐม:
มหาวิทยาลัยมหามงกุฎราชวิทยาลัย.
- สุริยา ห้าวหาญ. (2558). **รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ คศ.ม.,
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2553). **ระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
พ.ศ. 2534**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). **การจัดองค์กรทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สำนักงานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ. (2560). **เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ ปี 2561–2562**.
สืบค้นเมื่อ 14 มิถุนายน 2563, จาก https://www.tqa.or.th/ebook/TQA_Criteria_2561-2562_output/web/html5/index.html?&locale=ENG&pn=5
- ศิริกัญญา ปักเคยะกา. (2560). **การดำเนินงานห้องสมุดของโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2**.
วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.
- ศิปปชัย อ่องตระกูล. (2552). **การบริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาพิเศษ
แบบเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4**. วิทยานิพนธ์
ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, เชียงราย.
- อร่าม วัฒนนะ. (2561). **รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด**. วิทยานิพนธ์. ค.ด., มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครสวรรค์, นครสวรรค์.

อำนาจ ปิ่นพิลา. (2554). **การบริหารราชการไทย**. กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.

National Institute of Standards and Technology. (2008). **Burbidge National Quality Program Educational Criteria for Performance Excellence**. Maryland: Gaithersburg.

Sammonds, P., Hillman, J., & Mortimore, P. (1995). **Key characteristics of effective school: A review of school effective research**. London: Office for Standards in Education.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ชื่อ ผศ.ดร. สันติ บุรณะชาติ

ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์

สถานที่ทำงาน วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

2. ชื่อ ดร.ปฐมนัฐ ไชยคำ

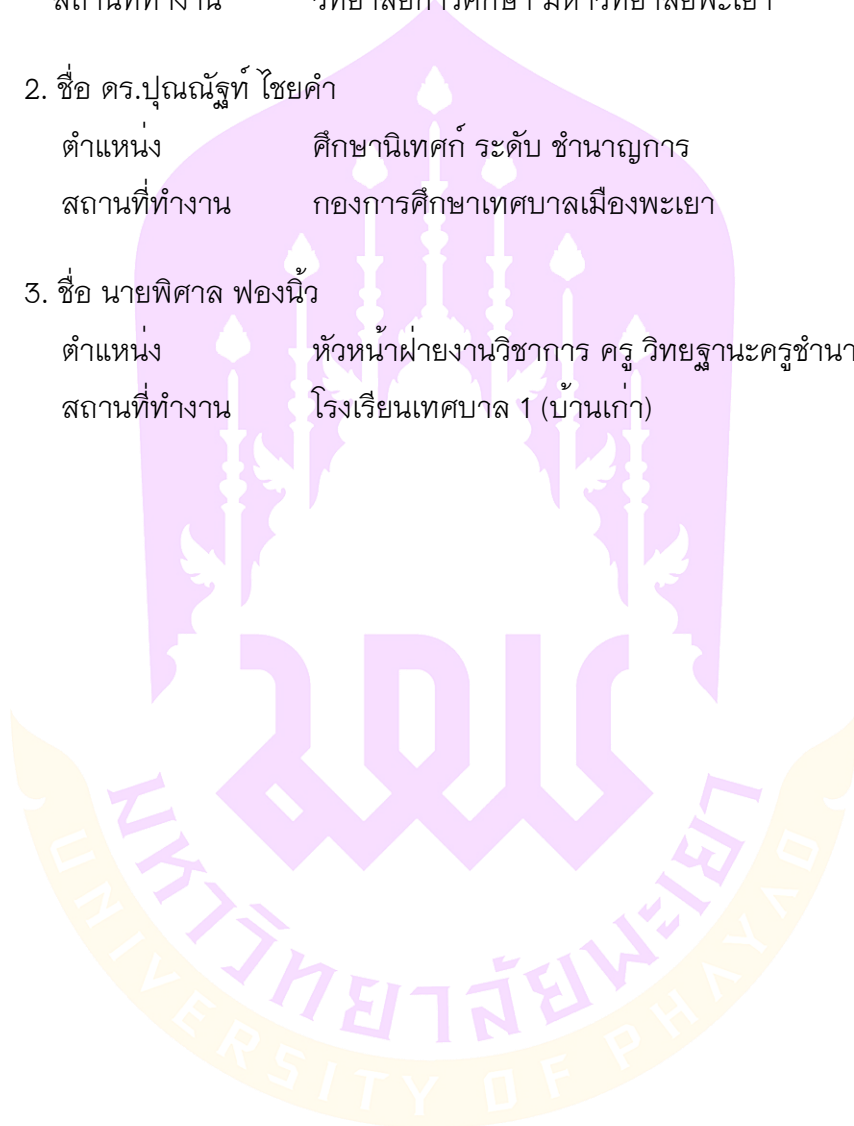
ตำแหน่ง ศึกษาพิเศษ ระดับ ชำนาญการ

สถานที่ทำงาน กองการศึกษาเทศบาลเมืองพะเยา

3. ชื่อ นายพิศาล พองนิว

ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายงานวิชาการ ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

สถานที่ทำงาน โรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า)

ภาคผนวก ข ผลการตรวจวัดความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของ
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (Item Congruence Index: IOC)

$$IOC = \frac{\sum R_k}{n}$$

กำหนดให้	IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของ
			ผู้เชี่ยวชาญของข้อ k
	n	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ข้อคำถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
ด้านนักเรียน						
1	สถานศึกษามีวิธีการในการสร้างความผูกพันกับนักเรียนเพื่อความสำเร็จในระยะยาว	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของนักเรียน ตอบสนองความต้องการและทำให้เหนือกว่าความคาดหวังของนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	สถานศึกษามีการใช้สารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4	สถานศึกษามีการปรับปรุงและค้นหาความสำเร็จด้านการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5	สถานศึกษามีการสร้างและจัดการความสัมพันธ์กับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ด้านครูผู้สอน						
1	สถานศึกษาให้การดูแล กำกับ ติดตาม การเรียนการสอนหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	สถานศึกษาสร้างสภาพแวดล้อมของครูผู้สอนที่ก่อให้เกิดผลการดำเนินการที่ดี	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	สถานศึกษามีการสนับสนุน นโยบาย และสิทธิประโยชน์สำหรับครูผู้สอน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

4	สถานศึกษามีการสร้างความรู้ความผูกพัน จัดการ และพัฒนาครูผู้สอนเพื่อนำ ศักยภาพของบุคลากรมาใช้อย่างเต็มที่	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5	สถานศึกษามีการพัฒนาครูผู้สอนให้สอดคล้อง ไปในทางเดียวกันกับความต้องการ ทางการศึกษาของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ด้านวิชาการ						
1	สถานศึกษามีวิธีการในการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุง ข้อมูล สารสนเทศ และสินทรัพย์ทาง ความรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	สถานศึกษามีการวัดผลค่าเฉลี่ย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศในทุกปีการศึกษา	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ และทบทวน ผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4	สถานศึกษามีการทบทวนขีด ความสามารถด้านวิชาการของ สถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5	สถานศึกษามีการใช้ตัววัดผลการ ดำเนินการที่สำคัญ รวมทั้งข้อมูลเชิง เปรียบเทียบและข้อมูลผู้เรียนในการ ทบทวนผลการดำเนินการ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6	สถานศึกษามีการปรับปรุงผลการ ดำเนินการในทุกปีการศึกษา	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7	สถานศึกษาจัดให้มีครูผู้สอนที่มีวุฒิ การศึกษาตรงสาขาวิชาที่จัดทำหลักสูตร พัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ด้านผู้ปกครอง						
1	สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองทั้งทางบวกและทางลบเพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงแก้ไข	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	สถานศึกษามีการตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการเรียนการสอนพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	สถานศึกษาได้รับความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนในหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4	สถานศึกษาได้รับความพึงพอใจต่อความรู้ความสามารถของครูในการพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5	สถานศึกษาสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับความปลอดภัยสภาพห้องเรียน และบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6	สถานศึกษาได้รับความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมต่างๆในสถานศึกษาจากผู้ปกครอง	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ด้านงบประมาณ						
1	สถานศึกษามีการใช้งบประมาณได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	สถานศึกษามีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอกเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	สถานศึกษามีการขอรับการสนับสนุนเงินระดมทรัพยากรเพิ่มเติม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

4	สถานศึกษาจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับการเงินและบัญชีรับผิดชอบงานด้านการเงินและบัญชีโดยตรง	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5	สถานศึกษามีการจัดทำบัญชีรายวันบัญชีแยกประเภท และงบการเงินประจำปี	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6	สถานศึกษาได้รับการตรวจสอบบัญชีทุกปีโดยผู้ตรวจสอบบัญชีที่มีใบอนุญาต	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

แบบประเมินความสอดคล้องข้อคำถามการวิจัย

เรื่อง การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จังหวัดเชียงราย

ผู้ประเมิน

ตำแหน่ง

สถานที่ทำงาน

คำชี้แจง

แบบประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือการวิจัย เรื่อง การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย เพื่อประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อคำถามมีความเหมาะสมในการนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะทำให้การประเมินความเที่ยงตรงในตอนที่ 2 โดยได้กำหนดเกณฑ์การพิจารณาความเที่ยงตรง ดังนี้

+ 1 หมายถึง เนื้อหาสอดคล้อง ถูกต้องและเหมาะสม

0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

- 1 หมายถึง ข้อความ เนื้อหา ไม่สอดคล้องและไม่เหมาะสม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่านว่าข้อความมีความสอดคล้องหรือถูกต้องเพียงใด

นิยามศัพท์เฉพาะ	ข้อคำถาม	ความเห็น ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
ด้านที่ 1 ด้านนักเรียน วิธีการในการสร้างความผูกพันกับนักผู้เรียนเพื่อความสำเร็จในระยะยาว ครอบคลุมถึงวิธีการที่สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของนักเรียนตอบสนองความต้องการและทำให้เหนือกว่าคาดหวัง และการใช้สารสนเทศเพื่อปรับปรุงและค้นหาความสำเร็จด้านการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา รวมถึงมีการสร้างและจัดการความสัมพันธ์กับนักผู้ปกครอง และชุมชน	1. สถานศึกษามีวิธีการในการสร้างความผูกพันกับนักผู้เรียนเพื่อความสำเร็จในระยะยาว				
	2. สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของนักเรียนตอบสนองความต้องการและทำให้เหนือกว่าความคาดหวังของนักเรียน				
	3. สถานศึกษามีการใช้สารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน				
	4. สถานศึกษามีการปรับปรุงและค้นหาความสำเร็จด้านการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา				
	5. สถานศึกษามีการสร้างและจัดการความสัมพันธ์กับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน				
ด้านที่ 2 ด้านครูผู้สอน การให้การดูแล กำกับ ติดตามการเรียนการสอนหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ และการสร้างสภาพแวดล้อมของครูผู้สอนที่ก่อให้เกิดผลการ	1. สถานศึกษาให้การดูแลกำกับ ติดตามการเรียนการสอนหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ				
	2. สถานศึกษาสร้างสภาพแวดล้อมของครูผู้สอนที่ก่อให้เกิดผลการดำเนินการที่ดี				

ดำเนินการที่ดี สถานศึกษา มีการสนับสนุน นโยบาย และสิทธิประโยชน์สำหรับ ครูผู้สอน มีการสร้างความ ผูกพัน จัดการ และพัฒนา ครูผู้สอนเพื่อนำศักยภาพ ของบุคลากรมาใช้อย่าง เต็มที่ให้สอดคล้องไปในทาง เดียวกันกับความ ต้องการทางการศึกษาของ สถานศึกษา	3. สถานศึกษามีการ สนับสนุน นโยบาย และสิทธิประโยชน์สำหรับ ครูผู้สอน				
	4. สถานศึกษามีการสร้าง ความผูกพัน จัดการ และ พัฒนาครูผู้สอนเพื่อนำ ศักยภาพของบุคลากรมาใช้ อย่างเต็มที่				
	5. สถานศึกษามีการพัฒนา ครูผู้สอนให้สอดคล้องไป ในทางเดียวกันกับความ ต้องการทางการศึกษาของ สถานศึกษา				
ด้านที่ 3 ด้านวิชาการ หมายถึง วิธีการในการ เลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูล สารสนเทศ และสินทรัพย์ ทางความรู้ (KNOWLEDGE ASSETS) มีการวัดผล ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนโดยใช้ ข้อมูลสารสนเทศในทุกปี การศึกษา มีการวิเคราะห์ และทบทวนผลการ ดำเนินการ(PERFORMANCE ANALYSIS and Review) สถานศึกษามีการทบทวน	1. สถานศึกษามีวิธีการใน การเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูล สารสนเทศ และสินทรัพย์ ทางความรู้				
	2. สถานศึกษามีการวัดผล ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียน โดยใช้ ข้อมูลสารสนเทศในทุกปี การศึกษา				
	3. สถานศึกษามีการ วิเคราะห์ และทบทวนผล การดำเนินการอย่าง ต่อเนื่อง				

ผลการดำเนินการและชี้ด ความสามารถด้านวิชาการ สถานศึกษามีการใช้ตัว วัดผลการดำเนินการที่ สำคัญ รวมทั้งข้อมูลเชิง เปรียบเทียบและข้อมูลหรือ ผู้เรียนในการทบทวนเหล่านี้ สถานศึกษาจัดให้มี ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษา ตรงกับสาขาวิชาที่จัดทำ หลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ ความเป็นเลิศ	4. สถานศึกษามีการ ทบทวนขีดความสามารถ ด้านวิชาการของ สถานศึกษา				
	5. สถานศึกษามีการใช้ตัว วัดผลการดำเนินการที่ สำคัญ รวมทั้งข้อมูลเชิง เปรียบเทียบและข้อมูล ผู้เรียนในการทบทวนผล การดำเนินการ				
	6. สถานศึกษามีการ ปรับปรุงผลการดำเนินการ ในทุกปีการศึกษา				
	7. สถานศึกษาจัดให้มี ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษา ตรงสาขาวิชาที่จัดทำ หลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ ความเป็นเลิศ				
ด้านที่ 4 ด้านผู้ประกอบการ การที่สถานศึกษารับฟัง ความคิดเห็นของผู้ปกครอง ทั้งทางบวกและทางลบเพื่อ นำมาพัฒนาและปรับปรุง แก้ไข อีกทั้งตอบสนอง	1. สถานศึกษารับฟังความ คิดเห็นของผู้ปกครองทั้ง ทางบวกและทางลบเพื่อ นำมาพัฒนาและปรับปรุง แก้ไข				

ความต้องการของ ผู้ปกครองต่อการจัดการ เรียนการสอนพัฒนาผู้เรียน สู่ความเป็นเลิศ สถานศึกษาได้รับความพึง พอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนที่เรียนใน หลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ ความเป็นเลิศ สถานศึกษา ได้รับความพึงพอใจต่อ ความรู้ความสามารถของ ครูในการพัฒนาผู้เรียนสู่ ความเป็นเลิศ รวมถึงการ สร้างความเชื่อมั่นให้กับ ผู้ปกครองเกี่ยวกับความ ปลอดภัย สภาพห้องเรียน และบรรยากาศห้องเรียนที่ เอื้อต่อการเรียนการสอน สถานศึกษาได้รับความ ร่วมมือในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน และกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาจาก ผู้ปกครอง	2. สถานศึกษามีการ ตอบสนองความต้องการ ของผู้ปกครองต่อการ จัดการเรียนการสอนพัฒนา ผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ				
	3. สถานศึกษาได้รับความ พึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียนที่ เรียนในหลักสูตรพัฒนา ผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ				
	4. สถานศึกษาได้รับความ พึงพอใจต่อความรู้ ความสามารถของครูในการ พัฒนาผู้เรียนสู่ความ เป็นเลิศ				
	5. สถานศึกษาสร้างความ เชื่อมั่นให้กับผู้ปกครอง เกี่ยวกับความปลอดภัย สภาพห้องเรียน และ บรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อ ต่อการเรียนการสอน				
ด้านที่ 5 ด้านงบประมาณ สถานศึกษามีการใช้ งบประมาณได้ตรงตาม	6. สถานศึกษาได้รับความ ร่วมมือในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน และกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาจาก ผู้ปกครอง				
	1. สถานศึกษามีการใช้ งบประมาณได้ตรงตาม วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้				

วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอกเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา สถานศึกษามีการขอรับการสนับสนุนเงินระดมทรัพยากรเพิ่มเติม มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับการเงินและบัญชีรับผิดชอบงานด้านการเงินและบัญชีโดยตรง รวมถึงการที่สถานศึกษามีการจัดทำบัญชีรายวัน บัญชีแยกประเภท และงบการเงินประจำปี และการที่สถานศึกษาได้รับการตรวจสอบบัญชีทุกปีโดยผู้ตรวจสอบบัญชีที่มีใบอนุญาต	2. สถานศึกษามีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอกเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา				
	3. สถานศึกษามีการขอรับการสนับสนุนเงินระดมทรัพยากรเพิ่มเติม				
	4. สถานศึกษาจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับการเงินและบัญชีรับผิดชอบงานด้านการเงินและบัญชีโดยตรง				
	5. สถานศึกษามีการจัดทำบัญชีรายวัน บัญชีแยกประเภท และงบการเงินประจำปี				
	6. สถานศึกษาได้รับการตรวจสอบบัญชีทุกปีโดยผู้ตรวจสอบบัญชีที่มีใบอนุญาต				

ภาคผนวก ค รายนามหน่วยงานที่ให้ความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนเทศบาล 2 (หนองบัว) ในเขตพื้นที่
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย จำนวน 30 คน

ภาคผนวก ง ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Try Out)

การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
จังหวัดเชียงราย

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.979	72

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
A1	278.4333	4608.392	.901	.979
A2	278.1000	4606.783	.883	.979
A3	278.3000	4604.424	.889	.979
A4	278.2333	4647.220	.744	.979
A5	278.2667	4610.409	.920	.979
A6	278.2667	4595.237	.939	.979
A7	278.2667	4630.271	.833	.979
A8	278.5667	4610.116	.787	.979

B1	278.5000	4610.672	.867	.979
B2	278.2000	4601.752	.895	.979
B3	278.3000	4599.872	.921	.979
B4	278.3667	4605.757	.883	.979
B5	278.4667	4610.809	.874	.979
B6	278.3667	4600.309	.894	.979
C1	278.4667	4604.671	.919	.979
C2	278.4333	4622.599	.932	.979
C3	278.3333	4593.609	.924	.979
C4	278.4000	4601.834	.900	.979
C5	278.4000	4604.455	.882	.979
D1	278.4333	4618.461	.926	.979
D2	278.3000	4616.355	.892	.979
D3	278.3667	4598.309	.936	.979
D4	278.4000	4604.110	.913	.979
D5	278.3333	4611.126	.886	.979
D6	278.2000	4595.959	.909	.979
D7	278.5000	4602.259	.927	.979
E1	278.4333	4614.530	.856	.979
E2	278.2667	4621.513	.836	.979
E3	278.6000	4613.834	.884	.979
E4	278.6000	4612.662	.729	.979
E5	278.3000	4593.321	.938	.979
F1	278.4333	4607.013	.943	.979
F2	278.3667	4605.689	.913	.979
F3	278.5000	4610.672	.929	.979
F4	278.4333	4606.323	.949	.979
F5	278.3333	4598.713	.945	.979
G1.1	278.3000	4606.217	.905	.979
G1.2	278.3333	4594.506	.946	.979

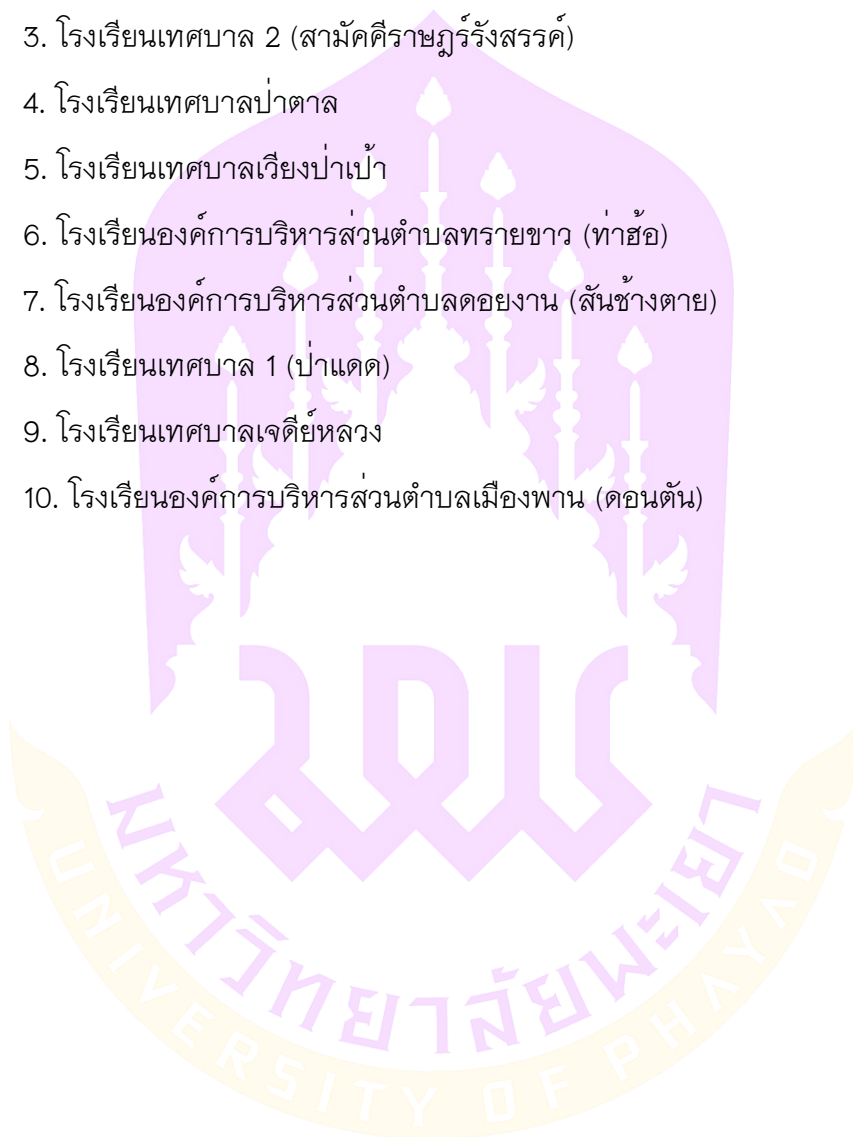
G1.3	278.4667	4622.602	.881	.979
G1.4	278.3333	4593.885	.950	.979
G1.5	278.4333	4609.426	.865	.979
G1.6	276.6000	4286.179	.293	.997
G1.7	278.3000	4601.321	.911	.979
G1.8	278.6667	4614.023	.819	.979
G2.1	278.4333	4624.461	.916	.979
G2.2	278.2667	4600.271	.904	.979
G2.3	278.4000	4608.524	.881	.979
G2.4	278.3333	4608.299	.877	.979
G2.5	278.2333	4620.737	.828	.979
G2.6	278.4000	4611.283	.890	.979
G3.1	278.4667	4614.326	.849	.979
G3.2	278.4667	4613.499	.884	.979
G3.3	278.3000	4604.148	.920	.979
G3.4	278.2333	4599.289	.925	.979
G3.5	278.4000	4614.041	.870	.979
G4.1	278.4333	4612.254	.873	.979
G4.2	278.3667	4605.689	.884	.979
G4.3	278.4333	4606.323	.916	.979
G4.4	278.5000	4610.190	.933	.979
G4.5	278.3667	4601.482	.943	.979
G4.6	278.2333	4610.599	.937	.979
G4.7	278.3333	4615.885	.915	.979
G5.1	278.3000	4620.907	.891	.979
G5.2	278.4333	4614.185	.923	.979
G5.3	278.3667	4608.516	.923	.979
G5.4	278.4000	4626.317	.915	.979
G5.5	278.3667	4605.689	.913	.979
G6.1	278.3000	4607.941	.892	.979

G6.2	278.2667	4632.961	.889	.979
G6.3	278.2667	4618.064	.895	.979
G6.4	278.3667	4605.206	.887	.979
G6.5	278.3667	4606.930	.849	.979

ภาคผนวก จ รายนามหน่วยงานที่ให้ความอนุเคราะห์เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

1. โรงเรียนเทศบาล 1 (ปากอ่ดำ)
2. โรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านเก่า)
3. โรงเรียนเทศบาล 2 (สามัคคีราษฎร์รังสรรค์)
4. โรงเรียนเทศบาลป่าตาล
5. โรงเรียนเทศบาลเวียงป่าเป้า
6. โรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลทรายขาว (ท่าฮ้อ)
7. โรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลดอยยาง (สันช้างตาย)
8. โรงเรียนเทศบาล 1 (ป่าแดด)
9. โรงเรียนเทศบาลเจดีย์หลวง
10. โรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพาน (ดอนตัน)

ภาคผนวก จ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่องานวิจัย

เรื่อง การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
จังหวัดเชียงราย

คำชี้แจงการตอบแบบสอบถาม

1.แบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย

2. สาระสำคัญของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย

3. ขอความกรุณาท่านโปรดพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อต่อไปนี้อย่างตรงไปตรงมาตามความเป็นจริงและตรงตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้มากที่สุด เพราะจะทำให้การวิจัยครั้งนี้มีประโยชน์อย่างแท้จริง ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยจะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ จะนำมาใช้เพื่อวิเคราะห์ หาผลรวมสำหรับการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น ผลวิจัยที่ปรากฏออกมาจะไม่เป็นผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ และด้านส่วนตัวของผู้ตอบแต่ประการใด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดีและขอขอบพระคุณในความร่วมมืออย่างดีจากทุกท่านในครั้งนี้

นางสาวณัฐธิดา ชัยนนท์

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยพะเยา

แบบสอบถามเพื่องานวิจัย

เรื่อง การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
จังหวัดเชียงราย

ตอนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ

☐ 20-30 ปี

☐ 31-40 ปี

☐ 41-50 ปี

☐ 51 ปีขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษา

☐ ปริญญาตรี

☐ สูงกว่าปริญญาตรี

4. ประสบการณ์การทำงาน

☐ น้อยกว่า 5 ปี

☐ 5-10 ปี

☐ 11-20 ปี

☐ 20 ปีขึ้นไป

5. ตำแหน่ง

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา

☐ ครูและบุคลากรทางการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย โดยมีคำถามครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือเพียงช่องเดียวตามความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศอยู่ในระดับมากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศอยู่ในระดับมาก
 ระดับ 3 หมายถึง สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศอยู่ในระดับปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศอยู่ในระดับน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ด้านที่ 1 ด้านนักเรียน

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
1	สถานศึกษามีวิธีการในการสร้างความผูกพันกับนักเรียนเพื่อความสำเร็จในระยะยาว					
2	สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของนักเรียน ตอบสนองความต้องการและทำให้เหนือกว่าความคาดหวังของนักเรียน					
3	สถานศึกษามีการใช้สารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน					
4	สถานศึกษามีการปรับปรุงและค้นหาความสำเร็จด้านการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา					
5	สถานศึกษามีการสร้างและจัดการความสัมพันธ์กับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน					

ด้านที่ 2 ด้านครูผู้สอน

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
1	สถานศึกษาให้การดูแล กำกับ ติดตามการเรียนการสอน หลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ					
2	สถานศึกษาสร้างสภาพแวดล้อมของครูผู้สอนที่ก่อให้เกิดผล การดำเนินการที่ดี					
3	สถานศึกษามีการสนับสนุน นโยบาย และสิทธิประโยชน์ สำหรับครูผู้สอน					
4	สถานศึกษามีการสร้างความรู้ความผูกพัน จัดการ และพัฒนา ครูผู้สอนเพื่อนำศักยภาพของบุคลากรมาใช้อย่างเต็มที่					
5	สถานศึกษามีการพัฒนาครูผู้สอนให้สอดคล้องไปในทาง เดียวกันกับความต้องการทางการศึกษาของสถานศึกษา					

ด้านที่ 3 ด้านวิชาการ

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
1	สถานศึกษามีวิธีการในการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูล สารสนเทศ และสินทรัพย์ ทางความรู้					
2	สถานศึกษามีการวัดผลค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียน โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศในทุกปี การศึกษา					
3	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ และทบทวนผลการ ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง					
4	สถานศึกษามีการทบทวนขีดความสามารถด้าน วิชาการของสถานศึกษา					

5	สถานศึกษามีการใช้ตัววัดผลการดำเนินการที่สำคัญ รวมทั้งข้อมูลเชิงเปรียบเทียบและข้อมูลผู้เรียนในการ ทบทวนผลการดำเนินการ					
6	สถานศึกษามีการปรับปรุงผลการดำเนินการในทุกปี การศึกษา					
7	สถานศึกษาจัดให้มีครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาตรง สาขาวิชาที่จัดทำหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ					

ด้านที่ 4 ด้านผู้ปกครอง

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
1	สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองทั้ง ทางบวกและทางลบเพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงแก้ไข					
2	สถานศึกษามีการตอบสนองความต้องการของ ผู้ปกครองต่อการจัดการเรียนการสอนพัฒนาผู้เรียนสู่ ความเป็นเลิศ					
3	สถานศึกษาได้รับความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนที่เรียนในหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ ความเป็นเลิศ					
4	สถานศึกษาได้รับความพึงพอใจต่อความรู้ ความสามารถของครูในการพัฒนาผู้เรียนสู่ความ เป็นเลิศ					
5	สถานศึกษาสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครอง เกี่ยวกับความปลอดภัย สภาพห้องเรียน และ บรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนการสอน					
6	สถานศึกษาได้รับความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอน และกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาจาก ผู้ปกครอง					

ด้านที่ 5 ด้านงบประมาณ

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
1	สถานศึกษามีการใช้งบประมาณได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้					
2	สถานศึกษามีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอกเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา					
3	สถานศึกษามีการขอรับการสนับสนุนเงินระดมทรัพยากรเพิ่มเติม					
4	สถานศึกษาจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับการเงินและบัญชีรับผิดชอบงานด้านการเงินและบัญชีโดยตรง					
5	สถานศึกษามีการจัดทำบัญชีรายวัน บัญชีแยกประเภท และงบการเงินประจำปี					
6	สถานศึกษาได้รับการตรวจสอบบัญชีทุกปีโดยผู้ตรวจสอบบัญชีที่มีใบอนุญาต					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษา
สู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย โดยมีคำถาม
ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียน
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ด้านที่ 1 ด้านนักเรียน

.....

.....

.....

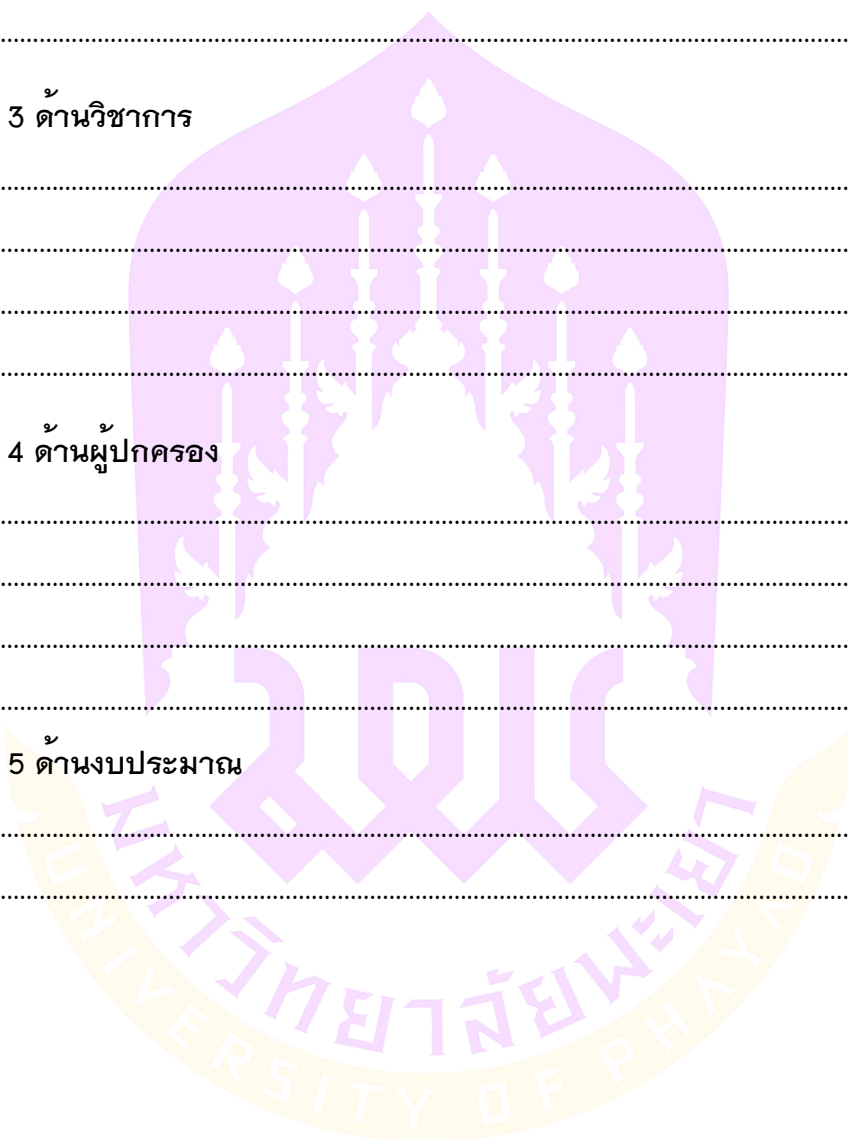
.....

ด้านที่ 2 ด้านครูผู้สอน

ด้านที่ 3 ด้านวิชาการ

ด้านที่ 4 ด้านผู้ปกครอง

ด้านที่ 5 ด้านงบประมาณ

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	ณัฏฐ์ณิชา ชัยนนธ์
วัน เดือน ปี เกิด	18 พฤศจิกายน 2536
สถานที่เกิด	จังหวัดแพร่
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2559 กศ.บ. (การศึกษาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยพะเยา, จังหวัดพะเยา พ.ศ. 2558 ศศ.บ. (ภาษาอังกฤษ), มหาวิทยาลัยพะเยา, จังหวัดพะเยา
ที่อยู่ปัจจุบัน	842/2 หมู่ 1 ตำบลเมืองพาน อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
ผลงานตีพิมพ์	ณัฏฐ์ณิชา ชัยนนธ์. (ผู้บรรยาย). (1 เมษายน – 14 พฤษภาคม 2564). การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย. ในการประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 7 (หน้า 234-245). พะเยา: กองบริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยพะเยา.